

Adalet Ağaoğlu

Toplu Oyunlar III

Çok Uzak Fazla Yakın
Sınırlarda

TOPLU OYUNLAR III

Adalet Ağaoğlu 1929'da doğdu. Ortaöğrenimini Ankara Kız Lisesi'nde tamamladı. Ankara Üniversitesi DTC Fakültesi'nin Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi (1950). Açılan bir sınavla Ankara Radyosu'na girdi; burada ve kuruluşundan sonra TRT'de çeşitli görevlerde bulundu (1951-70). TRT Radyo Dairesi Başkanlığı'ndan, kurumun özerkliğine el konulması sonucu istifa etti. Öğrencilik yıllarında başladığı yazarlığını 1970'ten sonra başka hiçbir işle paylaşmadı. Radyo ve sahne oyunlarını romanları, öykü, anı, deneme kitapları izledi. Bu çalışmalarında hayatın değişim ve dönüşümlerine duyarlı yaklaşımlarıyla dikkat çekti. Doğa, toplum, zaman ilişkilerinin insanın iç dünyasındaki yansımalarını düşünce üretebilecek boyutlarda irdeledi. Değişimler karşısında edebiyatın yapısal durumunu bakımından da arayışçı davrandı; kendine özgü anlatım biçimleri geliştirdi.

Kitapları:

Oyun: *Bir Piyes Yazalım* (1953), oynanmış, basılmamış; *Evcilik Oyunu* (1964); *Çatıdaki Çatlak* (1965); *Sınırlarda* (1970); *Tombala* (1967); *Üç Oyun: Bir Kahramanın Ölümü, Çıkış, Kozalar* (1973); *Kendini Yazan Şarkı* (1976); *Duvar Öyküsü* (1992); *Çok Uzak-Fazla Yakın* (1991); *"Fikrimin İnce Güllü"* (1996).

Roman: *Ölmeye Yatmak* (1973); *"Fikrimin İnce Güllü"* (1976); *Bir Düğün Gecesi* (1979); *Yazsonu* (1980); *Üç Beş Kişi* (1984); *Hayır...* (1987); *Ruh Üşümesi* (1991); *ROMANTİK Bir Viyana Yazı* (1993).

Öykü: *Yüksek Gerilim* (1974); *Sessizliğin İlk Sesi* (1978); *Hadi Gidelim* (1982); *Hayatı Savunma Biçimleri* (1997).

Anı: *Göç Temizliği* (1985); *Gece Hayatım* (Rüya Anlatısı, 1991).

Deneme: *Güner Sümer Toplu Eserleri I-II. Cilt* (1983); *Adalet Ağaoğlu Seçmeler* (1993); *Karşılaşmalar* (1993); *Geçerken* (1996); *Başka Karşılaşmalar* (1996). Ayrıca basılı olan ve olmayan çevirileri vardır.

Ödülleri: *Üç Oyun*, 1974 Türk Dil Kurumu Tiyatro Ödülü; *Yüksek Gerilim*, 1975 Sait Faik Hikâye Armağanı; *Bir Düğün Gecesi*, 1979 Sedat Simavi Vakfı Edebiyat Ödülü, 1980 Orhan Kemal Roman Armağanı, 1980 Madaralı Roman Ödülü; *Çok Uzak-Fazla Yakın*, 1992 Türkiye İş Bankası Edebiyat Büyük Ödülü (Tiyatro); *ROMANTİK Bir Viyana Yazı*, 1997 Aydın Doğan Vakfı Roman Ödülü.

1995 Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat (Edebiyat) Büyük Ödülü. 2002 Edebiyatçılar Derneği Onur Ödülü.

Unvanlar: TÜYAP Onur Yazarı (1994), Eskişehir Anadolu Üniversitesi Fahri Doktora Unvanı (1998), ABD OSU (Ohio State University, Humane Letters) Edebiyat Fahri Doktora Unvanı (1998).

*Adalet Ağaoğlu'nun
YKY'deki öteki kitapları:*

Duvar Öyküsü
Karşılaşmalar
Seçmeler
Yazsonu
ROMANTİK Bir Viyana Yazı
Ölmeye Yatmak (*Dar Zamanlar I*)
Bir Düşün Gecesi (*Dar Zamanlar II*)
Hayır... (*Dar Zamanlar III*)
Geçerken
Başka Karşılaşmalar
"Fikrimin İnce Gülü"
Üç Beş Kişi
Ruh Üşümesi
Göç Temizliği
Gece Hayatım
Toplu Öyküler I - II

ADALET AĞAOĞLU

Toplu Oyunlar III

ÇOK UZAK FAZLA YAKIN
SINIRLARDA

Yapı Kredi Yayınları - 1686
Edebiyat - 169

Toplu Oyunlar III / Adalet Ağaoğlu

Kitap Editörü: Özen Yula

Kapak Tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Şefik Matbaası
Marmara Sanayi Sitesi M Blok No: 291 İkitelli/İstanbul

1. Baskı: Remzi Kitabevi, 1982
 2. Baskı: Mitos-Boyut Yayınları, 1993
 - YKY'de 1. Baskı: İstanbul, Haziran 1996
 3. Baskı: İstanbul, Haziran 2005
- Set ISBN 975-08-0451-1

© Adalet Ağaoğlu

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş. 2004

Tüm yayın hakları saklıdır.

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.

Yapı Kredi Kültür Merkezi

İstiklal Caddesi No. 285 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.yapikrediyayinlari.com>
e-posta: ykkultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://yky.estore.com.tr>
www.teleweb.com.tr

İÇİNDEKİLER

Çok Uzak Fazla Yakın • 7
Sınırlarda • 117

ÇOK UZAK - FAZLA YAKIN

(2 Bölüm)

İş Bankası Büyük Ödülü "En İyi Tiyatro Ödülü" 1992

KİŞİLER

AYDIN TURA	
MELTEM TURA	(İkiz kız kardeşi)
TV RÖPORTAJCISI	
SELMA TURA	(Anne)
AHMET TURA	(Baba)
SEMİH TURA	(Küçük oğul)
ZEHRA	(Sonra Nur, Fulya)
SERMET TURA	(Amca)
CAN	(Meltem'le Suat'ın oğlu)
SUAT KUTAY	(Meltem'in boşandığı kocası)

1989'da yazılan, 1991'de yayımlanan oyun, 1993'de, Kent Oyuncuları'nda, bu topluluğa göre yapılmış bir dramaturji çalışmasıyla sahnelenmiştir.

Bu kitaptaki metin, oyunun aslından kısaltılarak, bu çalışmanın sonucu ortaya çıkmış metindir.

Dekor

(Şimdi-geçmiş-gelecek arası, kronolojik olmayan zamanlarda geçen oyun, çok yalın marke bir dekorda oynanır.

Sahne önü: Cadde, sokak. Sağ ve sol uçlarda, değişik zaman ve uzamlarda geçecek spot sahneler için küçük oyun alanları. Sahnenin ortalarında, biraz sağ geriye doğru, stilize, iki katlı küçük bir ev kesiti. Giriş çıkışları belirleyici olacak kadar 'kapı', 'merdiven', 'basamak' vb. İçte birkaç basamaklık bir merdivenle üst kata çıkıldığının, ev kesitinin sol yanında aşağı inen bir iki basamakla bahçeye inildiğinin belirtilmesi gibi...

Sol orta alan evin bahçesi. Buranın sol ön kulise yakın bir noktasında ince, kuru dallarıyla 'sözde' bir erik ağacı. Sol ön oyun alanıyla bu ağaç arasında yalın bir tahta bank.

Bahçenin arka duvarı olduğunu hayallediğimiz planda, fon perdesi önünde, fazla abartmadan, ancak bütün öteki oyun alanlarına üst-planlık edecek kadar bir yükselti. Yükseltinin iki ucu sol ve sağ arka kulislere açılır.

Çok az eşya ve aksesuar kullanılmalıdır: ev içinde iki eski koltuk, bir küçük masa; duvak, atkı, şemsiye, bir iki bardak, belki değişik zamanları çağrıştıracak bir çift eldiven, şapkalar, tuhaf pabuçlar vb. Bunun dışında oyun, her zamana yanıt verecek 'günlük' giysilerle oynanır, ancak giysi ve dekor renkleri gözümüzde sisli tabloları, yer yer ışık alan yüzleri, alanları çağrıştıracak biçimde, pastel uyumlulukta olmalıdır. Sisli ve pastel görünümü kıpkırmızı bir kaşkol, yakaya takılmış abartılı renkte ve biçimde bir çiçek, zaman aralıklarıyla 'yırtacak', 'delecektir.'

Teknik olanaklar varsa, bu oyunda ışık ve müzik, her tabloyu yerine göre grotesk ya da estetik anlamlarda görselleştirmede önemli bir rol sahibi olmalı; teknik olanak bulunmadığında her iki olanak da çok alçakgönüllü bir boyutta kullanılmalı, (heveslenilmiş izlenimi yaratılmamalı) zaman, mevsim, duygu değişimleri diyalogların çağrışımıyla seyircinin düş gücüne bırakılmalıdır. Bu durumda oyun metnindeki, örnekse "Yağmur yağacak", "Bol yıldızlı bir gece", "Akşamüstü", "Güneşli bir gün" vbg deyişler abartılmadan vurgulanmalı, öne çıkarılmalıdır.)

NOT: Kent Oyuncuları'ndaki sahneleme çalışmalarında bunlar amaçlanmıştır. Ancak uygulamada dekor, ışık çalışanlarının biraz daha farklı yaklaşımları söz konusu olmuş olabilir. Baş oyuncuların bazı diyalogları kullanımları için de geçerlidir bu.

Ön Oyun

(Müzik başlar. Loşlukta dekorun bütünü belli belirsiz seçilir. Karşıda, gerideki yükselti yumuşak ışıkla aydınlık. Bu sisli aydınlıkta MEL-TEM ve AYDIN, sırt sırta, ayrı yönlerle bakarak durmaktalar. Bir süre.

İkizler birbirinden ağır ağır ayrılır, düş sahnelerinde olduğu gibi, sanki ağır çekim, ayrı yönlerle giderler. Müzik silinirken:)

AYDIN : *(Seyirciye göre sol önde, lokal aydınlıkta. Gece. Şiir çalışması)*

"Ne kadar yalnız

Bir yıldız

Beni yalnız

Yalnızlığım çoğaltır."*

(Okuduğu bu şiirden sonra yeni sözcükler arar:)

Yal... nız... ız... nızlığı... yalnızlığın... ın...

Değil, olmuyor!

Lıklar... lar... Yar. Yar. Yâr. Yaaar.

(Kendisiyle alay eder:)

Sen kendi kafanı yar/ ya da/ yuvarlan

* Adalet Ağaoğlu: YAZSONU, 1980, s.106. Remzi Kitabevi

git/ yardan aşığı! (Bir ân) Yâr ile... yarın...
Yârin... Yâr!

Yâr, yâr/Seni kara saplı bir hançer gibi/
Bağrıma sapladılar!

(Düzeltir:)

"Yâr, yâr!

Seni kara saplı bir bıçak gibi
sineme sapladılar..."*

Sineme...

Bıçak gibi! Hey gidi eskiler!..

(Çalışmasını sürdürür.)

MELTEM

: (Sağ önde, düz, çiğ ışıktaki, TV stüdyosunda, telefonda:) Piyasa araştırması... Piyasa araştırması... Peki ama, aklınız neredeydi şimdiye kadar? Sizlerle uğraşmaya vaktim yok. Televizyonda röportajdayım, dedim ya... Hâlâ ne? Siz önce bir yaklaşım prezantasyonu yapın, sonra kreatif prezantasyonu yaparız, tamam mı? (Sık sık kol saatine bakar. Dinler.)

AYDIN

: (Yeni sözcükler aranmakta:)

Kar... Kâr... (Patlar.)

"Kim yoruyor, kimler eskitiyor bu

Sözcükleri böyle

Kaçıp kurtulanları nefes nefese

En kısa şiiri yazmaya yetmiyor."**

(Sözde kâğıtları karıştırır, bir mektup alır, okur:)

... Yayınevimiz öncü şiirler yayınlamaya karar vermiştir. Bu seçkide sizin de yer almanız... (Atar.) Hödük, şiirden anlasa bari!

* B.R.Eyüboğlu: KARADUT (1948)'den: "Sitem"

** Mahir Öztaş: UNUTULMAK TOZLARI, s.26; Ölü Deniz'den

- MELTEM : Piyasa araştırması için çok geç, dedim si-
ze! Tez elden bir yaklaşım prezantasyo-
nu... (*Sabırsız, dinler.*)
- AYDIN : (*Okur:*) Sayın Aydın Tura, sekizinci kanal,
değerli ama adı pek duyulmamış siz seç-
kin ozanlarımız için... müzikli bir prog-
ram... eğlence karışık... sizi de aramızda
görmekten... (*Atar:*) Bu kanal bolluğunda
bize bile sıra geldi, hah hah...
- MELTEM : (*Hep telefonda:*) Gidin artık, sezgilerinizle
işte, ne yapabilirsiniz... Ha bir dakika, ba-
na Melih'i verin... (*Bekler.*)
- AYDIN : (*Yine çalışırken, telefon çalar; açar:*)
Evet, benim. Kim dediniz? Fulya Sun?
Hayrola, bu saatte? Peki, buyursun. (*Din-
ler.*) Ne? Ne üstüne? Oynayacağınız bir
müzikal için? Haa, demek bu kadar bü-
yük bir yapım? Yüklü avans? Demek, yeni
bir hava? Şarkı sözleri?.. İyi ama, ben ha-
yatımda sipariş üstüne tek satır, tek dize
yazmadım ki... Yazamam da. Değilim, ha-
yır. Profesyonel falan değilim. Israr? Ge-
reksiz? Festival'deki başarımdan de-
mek?.. (*Dinler.*) Yapamam, dedim ya. Ya-
pamam, ee, rahat bırakın beni! (*Kapatır.*)
Festival yıldızı! Haberi okumuşlarmış,
ben buymuşum! Vay canına, o güzelim şi-
ir şölenini bile gırtlığına tıkıyorlar insa-
nın... (*Kendisiyle alay eder.*) Hey, festival yıl-
dızı/Gördün mü başında uçan kuşu?..
(*Kuş kovalar gibi*) Git. Kış, kış...
- MELTEM : Haa, dinle Melih. Dublajda ciddi asenkron
durumu var. Heriflere koz vermenin âle-
mi yok, anladın mı? Siz miksajı bitirin,
ben dönünce son bir kere bakarım. A, dur
bir dakika... Akşam boş musun? Benimle

yemeğe çıkar mısın? Bu akşam evde yalnız yemek istemiyorum da... E bak, hadi bak defterine mi, neye bakacaksın? *(Bir ân)* Pekâlâ canım, boş değilsen değilsin, uzatma... *(Kapamaya hazırlanırken:)* Ne? Haa, demek yanılmışsın? *(Belli belirsiz alay:)* Demek boşmuşsuun? E iyi, beni sekişlerde evden alırsın o zaman. *(Kapamadan, açık alay)* Pişman olmayacaksın, inan! *(Kapatır, makyaj tazelemeye koyulur.)*

AYDIN

: *(Sözde bir mektup okur:)*

Efendim, size bu satırları yazmayı kendime bir borç saydım. Aylarca kapalı kaldığım hücrede ben, ışığı da, ayakta kalma gücünü de ezberimdeki birkaç şiirinle bulabildim. (...) Bazen, bana direnme gücü veren bu dizelerde ne var, diye düşünüyorum. Bağırmayan, çığlık atmayan, yumruk sıkmayan söz dizileri... Ama insanı çok daha derin bir yerinden harekete geçiriyor. (...) Lütfen okurunuza ihanet etmeyin. Hiçbir zaman.

(Duygulanır, mutlanır sanki, baştaki dizelerini şimdi çok daha güzel okur:)

"Ne kadar yalnız

Bir yıldız

Beni yalnız

Yalnızlığım çoğaltır..."

Yo, hayır... Şöyle:

(Bir ân durur, yeniden şu biçimde okur:)

"Beni yalnız

Yalnızlıklar çoğaltır..."

(Lokal ışık söner, AYDIN çekilirken:)

Yalnızlıklar çoğaltır...

TV RÖPORTAJCISI: *(Sağ kulisten sanki koşucu gibi girer, MELTEM'in yahma gider:)*

Bitti mi telefon konuşmanız Meltem Hanım? Çekime devam edebilir miyiz?

(Tabure alır, otururlar.)

MELTEM : *(Dışarı karşı olan yüzünü takınır, mütebessim.)* Bitti evet, devam edelim. *(Yukarı doğru, boşluğa)* Tekrar rica ediyorum. Sakın yakın plan çekmeyin. Artık beni... hiçbir zaman...

(TV RÖPORTAJCISI'na sevimli sevimli gülümser.)

TV RÖPORTAJCISI: *(Yukarı doğru)* Anlaştık değil mi çocuklar? Meltem Hanım'ı yakın plan çekmeyin. *(O da güler.)* Ama beni çekebilirsiniz tabii...

(Gencim, yakışıklıyım, der gibi bir poz takınır. Genç yaşına karşın MELTEM'in yanında her anlamda çok sönük kalmakta)

Eveet, sürdürebiliriz. Kaldığımız yerden?

MELTEM : Evet. *(Gülümser, son kerte rahat görünür.)*

TV RÖPORTAJCISI: *(Spiker tonunda)* Böylece geçen yıllar, yıllar... Ve Sayın Meltem Tura'nın bütün engelleri aşşa aşşa bugüne erişmesi. Başarılı bir reklam şirketi, bir de film şirketi sahibi, az önce bazı parçalarını izlediğimiz filminden de anlaşılacağı gibi, başarılı bir sinema yönetmeni ve çok, çok iyi bir senaryo yazarı... *(MELTEM'e döner:)* Peki, geldiğiniz bu noktada kendinizi nasıl hissediyorsunuz Meltem Hanım?

MELTEM : *(Hafif kederli)* Biraz yorgun... Biraz, nasıl desem, fazla dövülmüş... *(Hemen dirilir.)* Ama, çalışmalarımı sürdürmek için her zamankinden daha istekli... ee, inançlı... Tabii, senaryom ve filmim nedeniyle ülke-

mi yurtdışında da yüz akıyla temsil etmiş olmamın bunda payı çok. Bu ödülü ben kendimin değil, ülkemin bir başarısı olarak görüyorum. Ben...

TV RÖPORTAJCISI: (Keser.) Bu filmin ve senaryonuzun Avrupa çapında ilgi göreceği, alkışlanacağınız aklınıza gelir miydi?

MELTEM : Biliyor musunuz, Festival'de ödül kazanan filmimin senaryosunu ben yirmi yıl önce yazmıştım. Yani, o zaman bir sahne oyunu idi, sonra bu senaryo oldu ve inanın sinema diline elverişli kılma dışında hiçbir şeyini değiştirmedim. Tabii filmi kendim finanse edebilecek duruma gelmeseydim, daha çok beklerdi çekmecemde bu tasarı...

TV RÖPORTAJCISI: Bundan, her senaryo yazarının, her yönetmenin bir film şirketi, her oyun yazarının bir tiyatrosu, her şairin kendi yayınevi, her ressamın kendi galerisi, ne bileyim, her bestecinin de kendi özel bir orkestrasının olması gerektiği sonucunu çıkarabilir miyiz? (İkisi de bir süredir gülümsemektedir, ama sonuçta MELTEM bir kahkaha atar.)

MELTEM : Yok canım, onu demek istemedim tabii! Olsa, iyi olur, ama mümkün mü?

TV RÖPORTAJCISI: (Keser.) Ama siz mümkün kıldınız?..

MELTEM : Hayır ama, bakın, benim başka iki senaryom daha filme çekilmişti. Onlar da iyi film oldular. Fakat tabii bunu, *Uzak ve Yakın*'ı çekmek benim tutkumdu. Onu kendim yapmak istiyordum. Bunun için de maddi desteğe ihtiyacım vardı. Fakat yıllarca...

TV RÖPORTAJCISI: Bir başka soru... Siz, çok başarılı bir iş kadını olmakla sanatı nasıl bağdaştırıyorsunuz-

nuz? Bu da bize has bir şey galiba; hem dışarda çalışmak, hem yaratmak... Sanatçıdan her şeyi birden bekliyoruz. Üstelik de bir kadın olarak...

MELTEM : Ah, yine aynı sorun. Kadın cinsinden oluşumuz hiç akıllarından çıkmıyor... İsterse-niz geçelim. Ayrıca ben kendimi hiçbir zaman iş kadını olarak görmüyorum. Sanatımı yapabilmek için gerekli araç, para için...

TV RÖPORTAJCISI: Sahi, hiç destek gördünüz mü bu yolda? Yani ailenizden, dostlarınızdan, şimdi kı-zacaksınız ama, erkeklerden...

MELTEM : (Keser.) Eksik olmasınlar beni sevenle-rin, bana inananların manevi desteklerin-den başka kimseden, hiçbir yerden maddi yardım görmedim. (Güler.) Erkekler konu-sunda ise verilecek bir hesabım olduğunu, olsa da benim erkeklerimden gayri kimse-yi ilgilendireceğini sanmıyorum. (Göz kır-par.) Burayı keseceksiniz tabii, değil mi?

TV RÖPORTAJCISI: (Öksürür, hafif dalkavuk) Bakın Sayın Meltem Tura, şimdiye kadar ilk tutkunuz ti-yatrodan, oyun yazarlığınızdan, ilk senar-yo öykülerinizden, sizi bugüne getiren ba-şarılarınızdan, tanıtım alanındaki özgün çıkışlarınızdan söz ettik; son çektiğiniz ve dış ülkelere iki ödül getiren *Uzak ve Ya-kın*'ı anlattık izleyicilerimize. Ama Meltem Hanım, bütün bunları yaparken neler ya-şadığınızdan, şimdi nasıl bir yaşıntınız ol-duğundan, kısacası özel yaşamınızdan hiç söz açmadık. Evli misiniz, çocuklarınız var mı, günde kaç saat ve nasıl çalışıyor-sunuz? Ev işleriyle de uğraşır mısınız? İşi-nizden artan saatleri nasıl değerlendirir-siniz?

MELTEM : Herkesin derdi var günlük hayatta. Anlat-sam neler çıkar tabii, ama istemiyorum. Yakınmaktansa üstesinden gelmeye çalış-mak daha doğru galiba. *(Bir ân)* Evliydim, boşandım. Bu evliliğimden bir oğlum var. Bu yıl üniversiteyi bitiriyor. Altı aylıktı ben hayatı tek başıma yüklendiğimde...

TV RÖPORTAJCISI: Peki, ayrıldığınız eşiniz, onu...

MELTEM : *(Keser.)* Ooo, biz gençliğimize rağmen çok uygarca aldık bu ayrılma işini. Zaten ev-lenmeden önce de arkadaştık, hâlâ dos-tuz.. Gençliğimizde tiyatromuzun bir par-çasıydı adeta; dekorlarımızı o yapardı. Mimardır. Sanatı, sanatçıyı, özellikle tiyat-royu pek sever. Suat Kutay...

TV RÖPORTAJCISI: Aaa tabii!.. Ünlü mimarımızın demek böy-le tiyatrocu bir yanı da vardı?

MELTEM : Tiyatroya hepimiz âşıktık o yıllar...

TV RÖPORTAJCISI: Ailenizi, aile çevrenizi sorsam?

MELTEM : *(Dalğınlaşır.)* Annemden başka kimse kal-madı ki hayatta. O da...

TV RÖPORTAJCISI: Şimdi başarılarınızla nasıl övünüyordur kimbilir?

MELTEM : Artık hiçbir şeyi anlayacak durumda değil yazık ki. *(Sessizlik olur.)*

TV RÖPORTAJCISI: *(Alçak)* Devam edelim... *(Spiker tonu)* Aile-den kimse kalmadı, dediniz, ama sanırım bir ikiziniz var. Erkek kardeşiniz?

MELTEM : *(Şaşırır.)* Aaaa, evet, o... ikizim tabii... O... Şairdir.

TV RÖPORTAJCISI: *(Öcünü almış gibi)* Öyle mi? Özür dilerim, ben çok kötü bir şiir okuruyum da...

MELTEM : Özür dilemeniz gerekmez. Zaten bugün bütün dünyada şiir, yalnız şairler için ya-zılıyor, deniyor. *(Gülerler. Barış havası geri*

gelir. MELTEM, saygılı) Aslında çok iyi bir yönetmendi, tiyatromuzda herkesin saygısını kazandı, izleyicinin de tabii.

TV RÖPORTAJCISI: Neden sürmedi bu ortak çabalarınız, neden dağıldınız peki?

MELTEM : O dönemde müthiş idealisttik; umutlarla doluyduk. Tiyatro sanatıyla bütün dünyayı özlediğimiz dünya yapabileceğimize inanırdık. Kimler yetişmedi ki bizde... (Hafif alaycı, gülümser.) Ayağını sahneye ilk defa bizde atıp, sonra başka, bambaşka sahnelere geçenler... Gazinolara, beyaz perdeye... Tabii o zaman adları... değişik oluyor...

TV RÖPORTAJCISI: Az önce *Uzak ve Yakın* filminizin senaryosunun gerçekte eski bir oyununuz olduğunu söylemişsiniz. Adı yine aynı mıydı?

MELTEM : Aynıydı.

TV RÖPORTAJCISI: O zamanlar başka oyunlar da yazdınız mı?

MELTEM : Çok. Ama hiçbirini oynanmadı.

TV RÖPORTAJCISI: Şimdi değerlendirdiğinizde, ne diyorsunuz, çok mu zayıftı bu oyunlar?

MELTEM : (Sıkılmaya başlamıştır.) Yönetmenimiz benim yazdıklarımı hafif buluyordu galiba, sanattan saymıyordu.

TV RÖPORTAJCISI: Yönetmeniniz, yani ikiz kardeşiniz?

MELTEM : (İyice sıkılmıştır.) Evet.

TV RÖPORTAJCISI: O neden sürdürmedi?

MELTEM : Daha iyisini yapmak istiyordu galiba, bilmiyorum.

TV RÖPORTAJCISI: Daha iyinin sanatçıyı üretimsizliğe iten bir tuzak olduğu da söylenir. Ne dersiniz?

MELTEM : Bunu genelleyemeyiz. Öyle olsa, durma-

dan kendini aşmış sanatçıların varlığından söz açamazdık.

TV RÖPORTAJCISI: Üstelik karşınızda sizin gibi somut bir örneği de varken...

MELTEM : Rica ederim, kendimi kastetmedim...

TV RÖPORTAJCISI: Bir de, dış dünyaca benimsenmek söz konusu olduğunda acaba, sizin görüşünüz nedir? Yani şu evrensellik konusunda?..

MELTEM : Şöyle düşünüyorum: Dış dünya da artık kendisine yetmiyor ki. Yeni renkler, yeni sesler istiyor, arıyor. Hatta bunun araştırmasını yapıyorlar onlar. Hiçbir şeyi rastlantıya bırakmıyorlar. Bizim ise bulduğumuz noktadan dürüstçe konuşmamız yeterlidir. Artık giyilmeyen üçetek şalvarla folklorik ava çıkmak ne kadar hata ise, henüz sanatçı düzeyinde bile yaşanmayan epistomolojik silahlarla atışa kalkmak da o kadar yanlış. Ben, benim. Bem'imın dış dünyaya karşı ne büyüklük, ne de küçüklük duygusu söz konusu. Sinemanın bizzat kendisi evrensel bir dil, tabii onu iyi kullanabiliyorsak...

TV RÖPORTAJCISI: *(Toparlar.)* Size bu yoldaki çalışmalarınızda daha nice nice başarılar Sayın Meltem Tura. Bitirmeden önce, sizin ekleyeceğiniz bir şey var mı acaba Meltem Hanım?

MELTEM : Şunu söylemek isterdim: Biliyor musunuz ben, hayatın istediği direnç ve başkaldırıyı eskilerin anladığı biçimde anlayıp gösteren bir sinemacı değilim. Ben hep hayatla sanatın iç içeliğini göz önünde tutarım. Ne hayat üstündür, ne sanat! Ben...

(Telefon çalar.)

TV RÖPORTAJCISI: Alo? *(Bir süre dinler.)* Burada, evet. Bitti. Yani bizim yaptığımız bölüm bitti, konuş-

ma yani. Kapanışı alacaktık... Evet. (*Dinler.*) Öyle mi? (*Üzgünleşir.*) Nasıl? Yaa? Ol-du. Peki. Peki, çalışırım. Nerde? Olur. Ta-mam. Oldu. Tamam, evet. Oldu. (*Boşluğa:*) Keselim. (*Spotlar söner. Sağ köşeye normal ışık verilir. MELTEM'e*) Şey... Hastaneden aranmışsınız da. Anneniz...

MELTEM : Çağırıyorlar mı?

TV RÖPORTAJCISI: Sonunu ben bağlarım. Hemen gitseniz iyi olur.

MELTEM : (*Bir türlü kalkamaz.*) Ağırlaşmış mı yoksa?

TV RÖPORTAJCISI: (*Kalkar, elini ona uzatır, kaldırır.*) Belki yeti-şebilirsiniz...

MELTEM : (*Acele çantasını vb alıp sol kulise doğru yürü-yecekken, döner:*) Haa, bakın... Röportajı ya-yından önce görmek istiyorum.

TV RÖPORTAJCISI: Acele etseniz...

MELTEM : Ah, evet... (*Acele çıkar.*)

TV RÖPORTAJCISI: (*Mikrofonu toplarken:*) Hop, çocuklar! Bir tek cümle almamız gerekecek. Lütfen. (*Çe-kim planına göre durur.*) Programımıza ka-tıldığı için Sayın Meltem Tura'ya çok çok teşekkür ediyoruz ve kendisine bütün yır-tıcılığıyla daha nice başarılar diliyoruz efendim. (*Bir ân*) Tamam. Kesin. Gerisini montajda hallederiz. (*Mikrofonu yeniden toplar. Çekilir; sahne ışıkları da değişir. Akşa-müstü. Müzik.*)

1. Bölüm

(MELTEM, sahnenin sol yanından gelir. TV'deki parıltılı, dinamik görünümüne oranla şimdi solgun, yorgun. Müziği bir ekskavatörün gürültüsü bastırır; marke dekorumuzun çitaları hafifçe sallanır. MELTEM, bir süre bahçede, ağacın yanında eve dıştan bakar. Ekskavatör sesi sürer; o da gelir, ağacın iki adım ötesinde gürültü dinene kadar bekler, eve bakar, sonra:)

MELTEM : Evimiz... Yani, annemin yaşadığı evin arkasındaki yapıları yıkıyorlar. (Bir ân) Ne kadar yırtıcı sesli bir zamanı yaşıyoruz! İçseslerimizi örten, bizi bizden uzaklaştıran bir zaman. Öyle ki, hiç ölmeyecekmiş gibi yaşamış bir annenin kaybından sonra, anısı birkaç saatten fazla dayanmayacakmış gibi geliyor insana. Herhalde onu bu kadar çabuk unutmaktan korktuğum için buradayım. Bir akşamüstü, bir ambülansla hastaneye kaldırılana dek, beş çocuğunu doğurup büyüttüğü, bütün evliliğini de, dulluğunu da içinde aynı kıvılcımlanmalarla yaşadığı bu eve, ışığı belleğimden çarçabuk silinip gitmesin diye geldim herhalde.

Eski, tuhaf evimiz! İşte, bu da bahçesi...

Biz buraları çoktan bırakmıştık. Babam da... Ama o daha uzun kaldı burada. Sekiz yıl önceki ölümüne dek... Göze görünen tek becerisi, diktiği şu erik ağacı olmuş. Annem öyle söylerdi (*Usulca güler.*) Çocuklarını unutup... (*Bir ân*) Ağacın buradaki varlığıyla yokluğu aynı idi. Oysa son aylar nasıl da sık geldim, erik ağacının yanından ne kadar çok geçtim... Ama hep koşturarak: Bugün nasılsın anne? İşte bak, ilacın. Ah, daha uzun kalamıyorum, işler beklemiyor... Anne? Anne bak, sana doktoru getirdim. (*Bir ân*) Mezarları da unuttuğum. Mezarlık... İkiz kardeşim. Orada, o da... (*Bir ân, hafif, seyirciye doğru.*) Neredeyse biz de tanımayacaktık birbirimizi... Mezara toprak attı ve bana hiç bakmadı. Sonra, yanına gittim. "Tanışmıyor muyuz?" diye sordum ona. "Tanışmıyoruz," dedi. Sesi uzak. Çok uzak. Ve dönüp gitti. (*Bir ân. İçedönük*) Yakında tıpkı babamla amcam gibi olacağız; gerçekten tanımaya-acağız birbirimizi... Gazetelerde, dergilerde fotoğraflarıma rastlayıp durmasa ya da ben, bazı dergilerde zaman zaman şiirlerini görmesem... kitabını bilmesem... arada sırada yüz yüze gelmesek, -görmezlenerek geçip gittiklerimiz- bir gün, bir toplantıda karşılaşınca, oradaki ortak bir tanış belki oğlum Can, bize de: "Tanışmıyor musunuz?" diyerek tanıştırmabilir bizi.

(*Gökyüzüne bakar.*)

Güz ayları... Akşamüstü... (*Uzaktan bir ud sesi.*) Kimi zamanlar babamızın tımbırdattığı ud... (*Bir ân, dinler.*)

Akşamın kederi, annemi çarçabuk unutmama korkusundan öte, Aydın'la-Aydm, işte,

o, ikiz kardeşim birbirimizi artık hiç tanıyamayacağımız günün korkusunu daha taşınmaz kılıyor.

(Evin içinde, yukarı kata çıkan merdivenlerin üst sahanlığı aydınlanır. Buraya açılan kapılardan birinden SELMA (Anne)'nın başı uzanır.)

SELMA

: *(Geçmiş zamanı belirten bir tınıyla aşağıya seslenir.)* Ahmeet, kes allahaşkına şu zımbırtıyı! Fakat, içimi sıkıntılar bastı! *(Ud sesi hemen kesilir. SELMA, kapıyı küt diye vurarak çekilmiştir. Sahanlık aydınlığı söner. Yine de uzaktan uzağa SELMA'nın şen kahkahaları.)*

MELTEM

: *(Silkinir, birden kalkar, kederi üstünden atmaya çalışarak)* Düğün günüm! Böyle bir yaz günü. Yine akşamüstü. Yine burdayız, bu bahçede. Ve... Duvak! *(Kulisten uzatılan duvağı alır, başına koyarken:)* Tabii, ud falan ne kelime, la, la, la, laa... *(Düğün Marşı nakaratını söyler.)*

(Işıklar değişir.)

(Bu kez Love Story türünden bir parça başlar. MELTEM, artık tümünden o 'şen ve mutlu' günündedir. Dans ederek ilerler, eve giriş kapısı önünde durur.)

Çok kalabalık değiliz. Biz bizyiz. Aile, tiyatrodaki çocuklar falan... Suat'la böyle istedik. *(Bu arada SELMA, çok süslü, ev içi merdivenlerin üst sahanlığında, sözde rastladığı her aynada kendine son bir kez çekidüzen vererek görünür. MELTEM:)* Annem! *(SELMA, ellilerinde, şen, şuh, tantanalı, pek de abartılı bir şıklıkta, dünyaya meydan okurcasına merdivenleri iner. MELTEM, bir primadonnayı saygıyla anons eder gibi:)*

Evet, annem... Ne kadar genç görünüyor.

(*Ses tonu biraz değişir.*)

Kendi hayatını asla başkalarına kurban vermeyen avukat hanım! Yırtıcı, kurnaz, dürüst!..

SELMA : Pöh, yargılar... Yargılar... (*Omuz silker. Birden ses tonunu değiştirir.*) Saçımı beğendin mi Meltemciğim?

MELTEM : (*Onu öper.*) Çok yakışmış...
(*Koluna girer, ağacın altına doğru giderler.*)

SELMA : Suat'i baştan çıkaracağım da...

MELTEM : O da zaten sana göz koyduğu için benimle evleniyor.

SELMA : Sahi mi? (*Kızına dikkatle bakar.*) Ne saklayayım, bayılıyorum ona. Pek sevimli bir şey... (*MELTEM'in duvağını düzeltir.*) Dur bakayım... Evet, şimdi daha iyi. Çok şekersin güzelim. Kocanı ayartmam biraz güç olacak. (*Döner, içerisini gösterir.*) Babana bir bakıver kuzum. bilirsin, ne kadar yavaştır.... Mıy mıy mıy... Hâlâ, řu kravat mı, yoksa bu kravat mı, deyip duruyordu. (*Gökyüzüne bakar.*) Yağmur yağmasa bari. řu düğünü bir lokalde yapsaydık sanki, ne olurdu?..

MELTEM : Biz řatafat sevmiyoruz.

SELMA : Aile içi olmalıymış! Fakat aile iini ne çok seviyorsunuz hepiniz de... Yeni bir aile olmanın eşiğindeyken bile! Tuhaf, işler yine değişti. (*Belli belirsiz, seyirciye:*) Büyükler ne yaparsa çocuklar tam tersini yapıyor. Hayatın tek değişmez ilkesi bu!

MELTEM : (*Gölerek gider, giriş kapısından başını evin içine uzatır.*) Baba!. (*Girer.*) Babaa? (*Sağ yana doğru yürür. Evin alt kat başka bölümleri-*

ne açılan kapısından AHMET Bey gelir. Ufak tefek, hemen hemen süklüm püklüm, bahçeye çıkar. MELTEM:)

Babam. Şu ânda emekliymiş gibi görünüy-
yor, ama Ahmet Tura'nın emekli olmasına
daha en az on yıl var. Turizm Bakanlığı
memurlarındandır. Şu, broşür, afiş gibi ta-
nıtım şeylerini hazırlıyorlar...

SELMA : Zaten memleket bugüne kadar ondan ta-
nınamadı hiçbir yerde. *(Kocasını, utangaç, kü-
çük Japon adımlarıyla çabuk çabuk onun yanı-
na gider; SELMA'ya kedi gibi sokulmak ister.)*
Aaa, surat asma, sakın ağlama! Hiç de-
ğilse bu akşam hayata biraz güler yüzle bak
a canım. Miyop olsan bile...

AHMET : *(Ağlamaklı)* Bakıyorum... Çok mutluyum
Selma.

SELMA : *(Ona dikkatle bakar.)* Demek çok mutlusun?

AHMET : *(Ağlar.)* Evet.

SELMA : Demek mutluluktan ağlıyorsun? Kızının
mürüvvetini gördün diye?

AHMET : Evet.

SELMA : İyi. Fakat kravatını yine seçememişsin.
Pek gamlı bir şey takmışsın. *(MELTEM,
gülümseyerek onları sanki dışardan seyret-
mektedir.)*

AHMET : İşte, biliyorsun gözlerim... Renkleri, de-
senleri... *(Birden, hevesli:)* Değiştireyim mi?

SELMA : Yorulursun.

AHMET : Yorulmam, yorulmam... Değiştir diyoran,
gidelim, sen seç, ben...

SELMA : *(Keser.)* İstemez, kalsın. *(Onu banka oturtur.
Kendisi de yanına oturur. Kocasının başını
omzuna dayar, çocuk başı okşarcasına, dalgın
dalgın okşar saçlarını.)* Dans edecek miyiz?

- AHMET : Sen benimle dans etmeyi sevmezsin ki?..
- SELMA : Kayınvalide olmayı da sevmiyordum, fakat oldum işte. (*Kızına bakar, ona göz kırpar. MELTEM, bu ândan itibaren yine düğün gününün zamanı içinde olur.*)
- Semih nerelerde kaldı?
- AHMET : Ama biz iyiyiz böyle.
- SELMA : Ahmetçiğim, oğlumuzu merak ediyorum, sevgilimi değil...
- AHMET : Bir şarkı söylemek istiyorum da...
- MELTEM : Söyle babacığim, içinden ne geliyorsa... Anne... henüz biz bizyiz. Ne olur, cesaret ver.
- SELMA : Bakalım, vere vere çantamda biraz bozukluk cesaret kaldıysa... (*Kocasının omuzlarını dikletir, kravatını düzeltirken.*) Mikrofonlara sarılmış nicelerinden iyi olduğunu her zaman kabul etmişimdir. Ancak artık tadında bırakılacak noktayı bilmesilisin.
- MELTEM : (*Kınayarak:*) Annee... Lütfen.
- SELMA : Ne dedim? Söylemesin, demedik ki! Ellerimle herkesin karşısına, masanın üstüne çıkarttım bile... (*Gülerek, kocasına.*) E, hadi ya... (*AHMET Bey, "Gecenin matemini..." şarkısını umulmadık bir duyarlık ve güzellikte, pes tonda söylerken SELMA da ona katılır. Bir süre dinleriz. En küçük kardeş, SEMİH, sağ kulisten gelir, sahnenin önünü-caddeyi, kateder, bahçe kapısından girer. Boynunda kırmızı atkı, üstünde parkaya benzer bir şey. Soluk soluğadır.*)
- SEMİH : (*Hafif öfkeli:*) Ooohhh... Ne ev! (*AHMET Bey, hemen susar. Karısı, pes tonda sürdürdüğü için o da çok alçak sesle sürdürür.*)
- MELTEM : Semih... Aşkolsun! Nerelerde kaldın? Kız

kardeşinin böyle bir gününde... Baksana, daha... (Üstünü başını işaret eder. Sonra, hafifçe:) Semih... En küçüğümüz. (Ses tonu değişir.) Kendini daha güzel bir dünya kurmaya adanmıştı ama... (Yutkunur. Anneyle baba da şarkıyı keserler.)

SEMİH : (MELTEM'in duvağını çekiverir.) Bu ne hal? Tam bir burcuva gelini olmuşsun!.

MELTEM : (Suçlu gibi mırıldanır:) Suat çok istedi, yoksa ben...

SELMA : Niye eziliyorsun bu aptalın karşısında canım?

SEMİH : Aptalmışım ha? Aptalmışım!.. Aman anne, kendinden başka kimi düşündün ki sen zaten...

SELMA : Seni besleyip büyüten kim ha? Yalnız sen olsan... Her iki yılda biriniz... Bir defasında da çift olmak üzere...

AHMET : (Şişinir.) Tam beş çocuk... Beş...

SEMİH : Neredeler peki?

(Hepsi susar, kederli kederli yere bakarlar.)

Özür dilerim... Böyle demek istemedim. Hatırlatmak istemedim, tam da böyle bir günde... Özür dilerim Meltem... Anne, özür dilerim... Kravatın pek güzel baba... (Bir ân) Neyse... ben... yüzümü yıkayayım.

(Eve girer. Merdivenleri çıkarken "Batsın bu düzen!" dediği işitilir. Bu arada AHMET Bey ve SELMA sırtlarını seyirciye dönerler. Babanın omuzları hafif hafif sarsılmakta, SELMA onu hemen hemen pışpışlayarak avutmaya çalışmaktadır.)

MELTEM : (Ortaya, sahnenin önüne gelir.) Bizim bir numara büyüğümüz Cemil'i iki yıl önce bir kazada kaybettik... Motorsikleti vardı. Hız

yapmayı severdi. İlgilendiği sekiz çeşit şeyin sekizine birden aynı tutkuyla sarılırdı. Motorsiklette hız, biri pikapta, biri teypte, biri radyoda üç tür müziği aynı anda dinleme, ders çalışırken uçan sineğin fotoğrafını çekme ve üç kediyi birden o anda besleme ve aynı anda gazetedeki haberleri okuma...

- SELMA : *(Yalnızca başını çevirir geriye:)* Fakat bugün senin düğün günün. Kardeşini başka bir zaman anamaz mıyız?
- MELTEM : Öyle. Benim düğün günüm. Onun için de Metin'in trompetini bu akşam Amsterdamlılara değil, benim için çalmasını istedim.
- SELMA : O sıpanın sözünü etme bana!
- MELTEM : *(Belli belirsiz, ortaya:)* Metin... En büyüğümüz.
- AHMET : *(O da döner, hemen hemen inler.)* Sıpa, dedin yine?.
- SELMA : Hem de eşşek sıpası!
- AHMET : Fakat o bizim oğlumuz!
- SELMA : Nereden belli? Daha yirmisine girmeden çekip gitti; altı yıldır da görünmedi. Sizlerin 'aile içi' meraklarınıza ve benim sorumluluk bilincime uygun düşüyor mu bu? *("Ne söz ettim ama?" gibi durur.)*
- MELTEM : *(Güler.)* Anne... Kıskanıyorsun onu.
- SELMA : *(O da gülererek ayağa kalkar.)* Öyle mi dersin? Olabilir. Daha çok ne, biliyor musun? Oğlumun sürdüğü hayat aslında bana yakıştırdı. Metin dünyayı asla hak ettiği gibi, tam yaşayamıyor, yazık. O caz grubundan bu caz grubuna. Fakat hep aynı ülkede, aynı kentte... Serüvensiz. Bir gün de sesi

Tibet'ten, Sri Lanka'dan falan gelse ne olur? Bir helikopterle birdenbire New Port Caz Festivali'nin tam orta yerine en parlak yıldız olarak iniverse mesela... Benim çocuklarım bir şey yapacaklarsa, şöyle, dünyayı ayağa kaldıracak şeyler yapmalıydı. Abiniz ne yapıyor? "Müzik yapıyor." İyi. Peki. But... but, listen... "Müzik yapmak" için bir ülkeden kaç, ötekinde kazık çak. İnsan ilkin hayatıyla kurmalı müziği, hayatıyla!. Aydın'la sen de 'tiyatro yapıyorsunuz.' Make the music, faire le théâtre... Böyle bir laflar. Hem kuzum, hayatın aslı dururken tiyatro gibi sahtesine ne gerek var?

- MELTEM : Tiyatro bir ayna.
- SELMA : Arkasına sır çekilmiş cam parçası. Önünde bakarsın, gerisini görmezsin; bir yanına çevirirsin, öte yanın görünmez kalır. Üstelik ayna her şeyin dışını yansıtır, içine girmez hiç. Bizi bütün zamanlarda da göstermez, yaaa...
- MELTEM : *(Etkilenmek üzereyken birden silkinir.)* Yoo, tiyatronun öneminden beni kuşkuya düşüremezsin anne!
- AHMET : Bırak çocuklar oyalansınlar, Selma.
- MELTEM : Biz oyalanmak için yapmıyoruz bunu, baba! *(İsrarla)* Tiyatro bir ayna. Tiyatro tek gerçek dünya!
- SEMİH : *(Saçı ıslak, üstündekini çıkarmış, temiz bir gömlek giymiş olarak gelir.)* Ooo, bakıyorum düğün pastası da hazır! *(Sözde masadaki yüksek pastaya uzanır, bir dilim keser ve MELTEM'in ağzına sözümona bir lokma uzatırken:)* Hayatımız bu pasta kadar bol krema, bol şekerli, yok yaldızlı ve bunun

kadar da cıvcıvık olsun, sevgilim. *(Bu teatral deyiş ardından ton değiştirir:)* Suat abi söylüyor bunu.

AHMET

: Gelse de söylese...

SELMA

: Sahi, nerede kaldı bunlar? Aydın da gelmedi.

MELTEM

: Suat bir barda bekârlığa veda içkisi ısmarlayacaktı. Ya da Aydın ve arkadaşları Suat'a ısmarlıyorlar, bilmiyorum.

SEMİH

: Con'la Cim bekârlar partisinde ve... Hepsi de zom, yerlerde!

(Der demez yere ölü gibi uzanır. Vurulmuş gibi yatar. Sahne hafif kararırken SELMA kocasına bir mendil uzatır.)

MELTEM

: *(Kederli kederli)* Sonradan Semih de öldü; onun için... *(Hıçkırır, yutkunar, toparlanmaya çalışır.)* Düğünümde vardı, ama oğlumun ilk yaş gününde, hayır. O da yok. Bizi bütün pisliklere, ikiyezlülöklere ve taklitlere karşı korumaya çalışırken vuruldu. Onu başka bir mezarlığa gömdük, toprağına kırmızı karanfiller attık. Üç gün önce ise annemi başka bir mezarlığa... *(Hafifçe ıslanan gözlerini siler.)* Babamızı Semih'le annem arasında zaten gömmüştük. Ama, o hiç yaşamadığı için, bana ölmüş gibi gelmeyen tek kişi. *(Silkinir.)* Ölümle... Elbette, herkesin başına gelen bir şey. *(SEMİH kalkar, çıkar.)* Evlilik gibi. *(Birden canlanır, sol kulise doğru koşarken sahne ışıkları da canlanır.)*

Ah Zehra'cığım! Hoş geldin canım... Nerede öteki çocuklar?.

(Bahçeye gelen genç, çekinik bir kızın elinden tutar, onu annesiyle babasına doğru sürükler.)

Haydi ama! Bir de başoyuncu olmak isti-

yorsun tiyatromuzda. Bu durumda nasıl olacaksın?

ZEHRA

: *(Titrek bir sesle:)* İyi akşamlar, efendim.

MELTEM

: Zehra. Ne kadar genç. Bir kuş kadar da ürkek daha. Ama görünüşe aldanmamalı, içinde büyük bir hırs yatıyor onun. Daha açılacak, gelişecek, hatta kaç defa da ad değiştirecek, tiyatro, şey, hayat gereği... Nur olacak, sonra tabii Fulya da olacak. Fulya ise, sinema ve ses yıldızı bile olacak; Fulya Sun. *(ZEHRA, kendisine verilmiş bir rol tarif ediliyormuş gibi, MELTEM'i dikkatli, memnun dinler. Kavruktur, çok dar gelirli bir kesimden olduğu bellidir.)*

ZEHRA

: Ayy, şimdi ne olacak?

MELTEM

: Arkadaşlar nerede kaldılar?

ZEHRA

: ... Tam işte oynuyorduk ki, elektrikler kesi-liverdi. Matine uzadı. Benim rolüm kısa ya, erkenden bitiyor da işte, bari ben gele-yim, haber vereyim, dedim. Onlar yarım saatten fazla gecikecekler... *(Aklına yeni gel-miş gibi MELTEM'in elini sıkar, öpüşürler.)* Sizin kadar sevinçliyim Meltem Abla, ina-nın. Mutluluklar dilerim. Şahsım adına bir demet olsun çiçek getirmek isterdim, ama işte aceleden... Eh artık hediyem kendi evi-nize... Suat Abinin sizde hep gözü vardı zaten. Aydın Abi hiçbir kıza bakmıyor.

SELMA

: Oğlum sahneye hep böylelerini bulup çı-kıyor zaten.

AHMET

: Fakat Selmacığım, kızcağız samimiyetle...

SELMA

: Hiçbir biçimde bozulmamış olacaklarmış, bunları kendisi kendi anladığı biçimde ye-tiştirecekmiş...

ZEHRA

: *(Anneyle babanın ellerini öpmek ister, SEL-*

- MA, *sıkar.*) Kutlarım efendim. Başta sizler, hepimiz için ne kadar harika bir gün, değil mi?
- SELMA : (*Kızın yakasını paçasını düzeltir.*) Şekerim, sana asıl mavi yakışıyor. Öteki oyunda maviler giymiştin de hani?..
- ZEHRA : Ay siz ona rol mü diyorsunuz teyze? Tek satırlık bir şeydi.
- SELMA : Bu, mavilerle sahnede görünmene engel olmadı ya?
- MELTEM : (*Oyuna katılır.*) Aydın, Zehra'da herkesin hemen seçemeyeceği büyük bir yetenek olduğunu söylüyor.
- AHMET : (*ZEHRA'dan sözde babaçça bir yanak alır.*) Ne şeker şey...
- SELMA : Ayol, biblo okşar gibi okşuyorsun çocuğu. Kanlı canlı bir insan o, insan!
- ZEHRA : Hem, affedersiniz ama, ben sahiden ciddi bir sanatçı olmak istiyorum beyamca. Siz söyleyin Meltem Abla, oyuncuysam da ben öyle hafif biri miyim?
- SELMA : Tamam, peki, anlaşıldı. Zehra, şey değil... (*Kocasına:*) Saygı isteriz, çocuk değiliz. (*ZEHRA'ya:*) Gel hadi, bir kadeh bir şey içelim...
- ZEHRA : Ay ben içmem teyze. Gazoz falan gibi bir şey varsa...
- SELMA : (*Ezik büüzük kalakalan kocasına:*) Fakat, suçlu gibi durmasana. Gel hadi. Kanıtla iyi niyetini... (*Üçü birlikte marke evin arkasında kaybolurlar.*)
- MELTEM : Bazen öyle illet oluyorum ki şu kıza! Aydın'm sandığı gibi gizli bir yetenek falan değil bence. Ama ille oyuncu olmak isti-

yor. Daha doğrusu hep Aydın'm çevresinde olmak istiyor. Ona öyle hayran ki! Onun pırıltısına... Aydın... Onunla gücümüzü birbirimizden alırız. (Bir ân, ton değiştirir.) Yani, alırdık. Çocukluğumuzdan beri öyleydik biz. Annemin cenazesinde ise... Tıpkı babamla amcam gibi. Zaten söyledi: "Hayır, tanışmıyoruz," dedi. Nasıl unutturum? (Gider, sol kulise doğru elini uzatır.) Amcam. Ülkemin en iyi beyin cerrahlarından biri! Sermet Tura!

(Bu çok ünlü beyin cerrahı, sakalı bir karış uzun, üstü başı dökülerek, ayakkabıları tozlu, fakat yakasından sarkan kocaman bir çiçekle kızarık gözler, hafif sallanan bir gövde olarak girer. O girer girmez bir caz müziği patlak verir. Beyin cerrahı da MELTEM'i oradan oraya savurarak çok kötü biçimde oynamaya başlar. MELTEM, az önce bu adanı tanıtmasına karşın, şimdi hiç tanımıyormuş gibidir. Adam ona sarılır, dans ettirir zorla.)

- MELTEM : (Geçmiş zaman tonunda.) Durun... Durun bir dakika... Ne yapıyorsunuz?
- SERMET : (Yavaşlar. MELTEM duvağını düzeltirken:) Demek düğün burada?
- MELTEM : Affedersiniz, sizi tanıyamadım efendim
- SERMET : Sana bir amcan olduğundan söz etmedi mi kimse?
- MELTEM : Evet ama, o... (SERMET'e dikkatle bakar.) Sermet Amca!.
- SERMET : Yavrum!
- (Abartılı biçimde kucaklaşırlar. Caz müziği fona geçer.)
- SERMET : Aydın beni orada buldu. Barda. Birlikte iki tek attık.

- MELTEM : Pek içmez. Fakat işte bugün Suat'la...
- SERMET : Hoş çocuk... Kocan yani. Ama kişiliği pek belirmemiş gibi. Aa, böyle konuşmamalıyım. Sen seçtiğine göre, pekâlâ... *(Bir ân.)* Yine de, bana sorarsan, ikizin çok daha kişilikli. Nerden mi biliyorum? Ooo, arada bir gelip barda bulur o beni. Bugün burada senin düğünün olacağını da Aydın söyledi, beni davet etti, davet! Yaaa... Ben onun çağrılısıyım. Önce, gelmek istemedim. Onları orada bırakıp çıkmıştım. Sonradan, neden gitmeyecekmişim yahu, dedim...
- MELTEM : Çok sevindim. Adınızı annemden duymuştum, ama, biz ömrümde hiç karşılaşmadık.
- SERMET : İnsanlar önünde sonunda karşılaşır. *(Bakınır.)* Selma... Şey... annen?
- MELTEM : Şimdi burdaydı. İçki almaya gitmişlerdi de... Durun, size de getireyim. Ne içerdiniz? *(Yürür.)*
- SERMET : Anneni sevdim ben. Ne kadar çok sevdim, bilemezsin.
(MELTEM bir ân durur, amcasına yan yan bakar.)
- MELTEM : Niye söylüyorsunuz bunu şimdi?
- SERMET : Seni yanıltmış olmak istemem. Buraya senin düğününü bahane edip Selma'yı görmeye geldim. Bu isteğime engel olamadım. Son bir kez... *(MELTEM'in kuşkulu bakışları.)* A, yooo, hayatımız roman değil, yani sen benim kızım değilsin, yine babanın kızıdır.
- MELTEM : *(Hızla döner, giderken.)* Size içkinizi getireyim.

- SERMET : Votka olsun. İki damla limon suyuyla...
(*Yalnızken usul usul yine oynamaya başlar, sanki bir şeyi savuşturmak ister gibi. AHMET Bey ve ZEHRA, içki bardaklarıyla gelirler.*)
- ZEHRA : Tekrar özür dilerim, demin kalbinizi kırdıysam...
- AHMET : Fakat, özür ne kelime? Siz benim bir kızmısınız. (SERMET'i görür.) Orada oynayan bey kim? Tiyatronuzdan biri mi?
- ZEHRA : Tanımıyorum.
- AHMET : (Kardeşi SERMET'e yaklaşır.) Hoş geldiniz beyefendi.
- SERMET : (Onu tanımıştır, belli etmez.) Hoş bulduk. Ne güzel akşam, mis gibi...
- AHMET : (Şaşkınlaşır. ZEHRA'ya:) Karımı biraz çağırır mısınız lütfen?
(ZEHRA, geldikleri yönden çıkacakken:) Hayır, burdan gidin. Mutfağa bakacaktı da... (Ona, evin içindeki, mutfağa açılan kapıdan yanı gösterir. ZEHRA gider, AHMET Bey öksürür, gökyüzüne bakar, laf aranır.) Koku... Yağmur kokusu... Yağacak mı dersiniz?
- SERMET : (Gökyüzüne değil, çevresine, ZEHRA'nın çıktığı yöne bakar.) Yağsa daha iyi olur. (Sessizlik.) Müzik durdu.
- AHMET : Yaa, evet.
- SERMET : Ortalıkta kimseler görünmüyor. Dans edilmeyecek mi?
- AHMET : Edilecekmiş. Neredeyse toplanırlar herhalde. Malum beyefendi, şimdiki gençler pek öyle titiz değiller saat hususunda...
- SERMET : (Biraz eğlenmek ister.) Bu ses... Bu duruş... Siz bir yerden gözüm ısırtıyor, lakin çıkaramıyorum. Durun bakayım, hiç otel kâtipliği falan yaptınız mı?

- AHMET : Hayır, estağfurullah, yani ne münasebet?
- SERMET : Neden? Otel kâtipleri, gece bekçileri benim en has dostlarımdır.
- AHMET : Gerçekten... Haklısınız. İyi seçemiyorum. Fakat... Benim de gözüm sizi ısırtıyor gibi. Siz neyle iştigal buyuruyorsunuz? Sahne sanatları mı?
- SERMET : Yo, yooo! Önce ben sordum. İlkin ben sizin hayatta ne yaptığınızı bulacağım. (*Parmağını sallar*)... Yaşlanmış yorgun gönlüne deminki gibi cici kızlarda şifa arayan bir...
- AHMET : Yoo, hayır! Ona asla kötü gözle bakmadım!
- SERMET : Ne yazık! Gençliğe bakmak neden kötü olsunmuş ki? (*AHMET, siner.*) Yanılmıyorsa, siz erkek tarafısınız.
- AHMET : Değil, bilemediniz!
- SERMET : O halde siz gelinin annesinin yıllardır görmediği uzak hısımlarından birisiniz ve taşra şehirlerimizden birinde müze müdürsünüz? (*Buluşundan hoşnut:*) Nasıl?
- AHMET : Biraz daha yaklaştınız, fakat çok değil. Bir defa ben bu şehirden başka yerde yaşamadım. Tabii, on-on beş günlük mecburi iş seyahatlerini saymazsanız...
- SERMET : Hiç evlenmediniz? Evlenemediniz yani?..
- AHMET : Aa, niye? Evliyim. Hem de ateş gibi bir kadınla. (*Birden toparlanır.*) Affınıza sığınarak, peki siz kimlerdensiniz? Herhalde damadımız Suat'ın... (*MELTEM içerden gelir, bir süre onların böyle bir resmiyet içinde konuşmalarını dinler. Gülmekle ağlamak arası kalır.*)
- SERMET : Damadınız da mı Hekimzadelerden oluyor?

- AHMET : O değil, ben. (*Bir ân*) Demek Hekimzade Necmi Beyefendiyi işittiniz, biliyorsunuz?
- SERMET : (*Bir ona, bir MELTEM'e bakar. Oyununu sürdürmeye karar verir.*) Nasıl bilinmez efendim, koskoca Hekimzade Necmi Beyefendi, işitmemiş olan var mı?
- AHMET : (*İyice canlanmıştır.*) Kendileri anne tarafından büyükbabam. Baba tarafından dedem ise, Allah ikisine de gani gani rahmet eyleye, Ahmet Müfit Paşa dedemdir.
- MELTEM : (*Tehlikeyi sezer.*) Demek karşılaştınız?
- AHMET : Fakat, beyefendiyle tanışmıyoruz ki? Lütfe dip düğününe gelmişler. Ben de diyordum, herhalde Suat oğlumun...
- SERMET : (*MELTEM'in uzattığı içki bardağını alırken ona göz kırpar.*) Elbette değil mi ya? Elbette... Bir tanrı misarifi de sayabilirsiniz. İçelim.
- AHMET : (*Çekinik.*) İçelim, efendim.
(*Kızına "Kim bu?" gibilerden kaçamak bir işaret yapar, ama MELTEM görmezden gelir; nötr kalır. AHMET Bey çaresiz durur; birden aklına gelmiş gibi, SERMET'e:*) Gelin sizi karımla tanıştırayım.
- SERMET : (*Şeytansı*) Peki, kim diye tanıtacaksınız beni ona?
- AHMET : (*Mahcup*) Canım, herhalde artık siz kendinizi bize tanıtırsınız, değil mi? (*Hemen hemen kol kola çıkarlar.*)
- MELTEM : (*Banka çökerken duvağını çıkarır, kucağına koyar; belli belirsiz, seyirciye şimdiki zaman tonunda:*) Sermet âmcam, babamın kendisini tanımış olmasını istemedi. Yüreğine inmesinden korktu belki. (*Bir ân. Kederli gülümser.*)
Yabancı konunun öz kardeşi olduğunu,

kimbilir, belki babam da anlamıştır anlamasına; Ama hiç belli etmedi. Bilmezden gelmek, ilişkileri yeni bir boyutta yenden düzenlemekten daha kolay değil mi? Peki, bizler neden katıldık bu oyuna? Ben, annem, Aydın, hepimiz? Aydın, o, iki ayrı kişinin aynı kimseye ilgi duymasının, bu iki kişiyi de birbirlerine çok yaklaştıracı bir şey olması gerektiğini söylüyordu. İki kardeşin annemize bu kadar derin bağlarla bağlılığı onları yabancılaştırıyorsa, bu durumda sevilen annem değilmiş. Her iki erkek de yalnız kendilerini seviyorlarmış. Öyle diyordu. (*Kalkar.*) Aydın... İnsanların birbirlerinden, hiç tanınamasılı uzaklaşmasını anlayamazdı. Oysa, şimdi... (*Sanki ansızın ayılır.*) Şimdi mi? Değil, o gün! Evet, taa o gün başladı bu, bizim uzaklığımız! O telli duvaklı günümde. Oysa, daha bir hafta önce... (*Keser, ton değiştirir.*) Ah, işte Aydın! Bana çiçekler getirmiş. O kadar incedir ki...

(*AYDIN, sahne önünü katetmiş, bahçeye girmiştir. MELTEM'e bir demet çiçek uzatır, onu öper.*)

AYDIN

: (*Pek duyarlı*) Biri seni, benim sevdiğim gibi sevebilse, o kimseye en azından sana bağlı olduğum kadar bağlı olurdum. Benim seçtiğimi seçen herkes için bir defa kutlardım kendimi.

MELTEM

: (*Ona hemen hemen aşkla bakar.*) Ama... Yine de, sevileni paylaşmak mümkün mü?

AYDIN

: (*Çiçek demetini alır, koklar, hoşlanmamış gibi, yeniden bahçe giriş kapısına gider; orada cebinden çıkardığı bir kravatı bağlarken.*) Sevileni mülk kılmak, ne iğrenç!

- MELTEM : Birbirimize öyle bağlı, o kadar muhtaç yaşamışken, ondaki bu ani değişme!.. (*Dalgın*) Gerçekten, tam ne zaman başladı, o akşam değil mi? Duvak taktığım akşam?.. (*Duvağı tekrar takar.*) (*Ses tonu değişir.*) Ah, işte Aydın! Kravat takmış. Benim için. O kadar incedir ki!.. (*Sevinçle, tabii biraz abartılı, onun kollarına atılır.*) Elektrik kesintisi... Uzayan matine... Suat'ın bekârlığa elvedası... Beni büsbütün unuttun sandım!.
- (*Aydın, kızkardeşinin kollarından usulca sıyrılır. Fakat MELTEM hâlâ çok sevinçli.*) Biliyor musun, amcamız geldi!
- AYDIN : (*Soğuk.*) Yaaa?
- MELTEM : Sen çağırmışsın. Ne iyi ettin... (*Güler.*) Babamla hallerini görecektin âma. Tam tiyatro!
- AYDIN : (*Daha uzak, daha soğuk*) Öyle mi? İyi.
- MELTEM : (*Biraz tutuklaşır.*) Suat nerede? Onunla birlikte değil miydiniz? Evet evet birlikteydiniz tabii. Amcam pek şeker bulmuş Suat'ı. Nerede peki?
- AYDIN : (*Hemen hemen kaba*) Kaçmadı, merak etme.
- MELTEM : Neyin var?
- AYDIN : Hiç.
- MELTEM : Sinirlisin?
- AYDIN : Hayır, değilim. Çok keyifliyim. Daha yirmisini aşar aşmaz kendisine şıp diye bir koca bulan biricik kızkardeşimin düğününde nasıl sinirli olabilirim ki?
- MELTEM : Sen bu kadar içmezdin. Çok içmişsin.
- AYDIN : Çocuk değilim, anlıyor musun?
- MELTEM : Ben de değilim, ona göre!
- AYDIN : Tiyatro sana yetmemiş olabilir, ama bana

- yetiyor ve topluluğumuzda herkes gözü-
mün içine bakıyor.
- MELTEM : *(Küçümseyici)* Herkes, dediğin, Zehra her-
halde?
- AYDIN : Zehra'yı küçümsemene izin vermiyorum.
Onun tiyatro sanatına bağlılığı seninkin-
den çok daha sahici!
- MELTEM : *(Ağlamak üzeredir.)* Beni onunla nasıl kıyas-
larsın? Bu topluluğu biz birlikte kurmadık
mı? Sen, ben... Suat...
- AYDIN : Suat da mı?
- MELTEM : Nerede o? Ne biçim düğün bu be, sanki
ben istemişim gibi! *(Toparlanır.)* Nerede
o?
- AYDIN : *(Kendini toplamaya çalışır. Biraz sevecen:)*
Merak etme canım, yıkanacak, traş olup
gömlek değiştirecek, gelecek. Hepsini de
çarçabuk halledeceğini söylemişti, ama se-
nin için büsbütün dayanılmaz biri olmak
istiyor ki... *(Sözünü bitirmeden kolunu MEL-
TEM'in beline dolar; onu öperken duvağın
tüllerinden rahatsız olur; hoşnutsuz geri çeki-
lir. Somurtur.)* Dayanılmaz erkek!. Çöpsüz
üzüm!. İyi bir meslek!. Akmasa da damla-
yan bir miras...
- MELTEM : *(Şaşkınlığı büsbütün artar.)* İğnelemek değil
seninki artık, bıçaklamak! *(Bir ân)* Suat'i
severdin.
- AYDIN : Tabii severim.
- MELTEM : En iyi arkadaşın, benim dışımda en büyük
destekçindi.
- AYDIN : *(Alaycı:)* İşte ondan seviyorum zaten... *(Bir
ân)*
- MELTEM : Aranızda bir şey mi geçti?
- AYDIN : *(Duvağa kötü kötü bakar.)* Onunla? Hayır.

(MELTEM'in arkasına geçer, duvağını başından alır; bir yere fırlatmak üzeredir.)

MELTEM

: *(Atılır.)* Ver onu!

AYDIN

: *(Son kerte yalnız, çaresiz bakışlarla duvağı ağır ağır kızkardeşinin başına geri koyarken:)* Ne aptallık! *(Bir ân)* Demek amcam geldi? Pek ummuyordum. Ne babamla, ne de hatta sanki annemle karşılaşmak istiyordu. *(Bir ân)* Onu öyle severim ki ben...

MELTEM

: Tanımıyorsun ki?

AYDIN

: Sen öyle san. Geçen mevsim tiyatromuzu açtıktan sonra geldi, tanıştık. O gün bugündür kendisini arada sırada görüyorum. Öylesine değişik biri ki... *(Kız kardeşinden uzaklaşır.)* Sahi, babamla amcam... Ne yaptılar karşılaşınca?

MELTEM

: *(Kederli:)* Her biri ötekini akşamın konuklarından biri sandı. Daha doğrusu babam. Çünkü amcamız, tanışmazlığı oynadı.

AYDIN

: *(Daha duyarlı:)* Otuz yıl... Biri ötekinin ne yaptığını, nasıl yaşadığını otuz yıl hiç merak etmemiş iki kardeş. Koptuklarında bizim yaşımızda olmalılar.

(İkisinin de ürperdiği sezilir. Bir ân)

MELTEM

: Aydın...

AYDIN

: *(Eve girmek üzereyken sevgiyle döner.)* Evet canım?

MELTEM

: Biz bir gün bile uzak olmayalım.

AYDIN

: Neden söylüyorsun bunu?

MELTEM

: Az önce, geldiğinde... İlk kez, benden o kadar uzaktın ki... Korktum.

AYDIN

: Hoş gör canım. Ne olsa ben de şaşkınım. Hayatımız... değişiyor. *(Hızla çıkar.)*

MELTEM

: *(Bir süre onun ardından baktıktan sonra, ağır*

ağır sol kulise doğru yürürken, şimdiki zaman ses tonuyla:)

Oysa, bir daha hiç eskisi gibi olamadık. Evlendiğim gün... Aramızdaki el değmemiş güzellik, o bütünlük bir ucundan yara alıp kopmuştu sanki. Üç gün önce ise, annemizi gömerken, biri çıkıp bizi birbirimize tanıştırsın diye beklemekteyiz sandım. Bundan ürktüm.

(Duvağı sol kulise uzatır.) Duvak zaten çoktan soldu. Daha ilk gecedен. Zavallı Suat!

(Işıklar biraz koyulaşır, sema perdesinde bulutlar biraz daha kararır. MELTEM, sözde sokak kapısını bir anahtarla açıp girerken:) En son annem. En son o çıktı buradan. Bir ambulansa koymuştum. Hastaneye götürmüştüm. Ben bir televizyon çekimindeyken ise... *(Eşikte durur, çevresine bakınır.)* Buraya gelmemeli miydim? Ne yararı var? Ama mezarlık. Her şey o kadar unutturucuydu ki... *(Bir ân)* Torunu bile, Can, öğrenime gittiği yurt dışında çarçabuk unuttu annemi. *(Alacakaranlıkta CAN, dondurma külahıyla sağdan gelir, soldan çıkmak üzere yürürken:)*

CAN

: Annem değilsin! Değilsin tabii, beni sevmiyorsun. Kreşler, temizlikçiler...

MELTEM

: Can? *(Oğlu, eşikte ona çarparak geçer. MELTEM; ortaya:)* Oğlum... *(Arkasından seslenir:)* Oğlum... *(Arkasından seslenir.)* Bunu söylediğinde altı yaşındaydın ve haksızdın!

CAN

: *(Ayağının ucunda bir topa vura vura soldan gelir, sağdan çıkarken:)* Varsa yoksa işin, iş yemeklerin... Beni her gece yalnız bırakıyorsun...

- MELTEM : Bunu söylediğinde on iki yaşındaydın ve yazık ki haklıydın.
- CAN : *(Sağ kulise açılan mutfak kapısından gözlerinde gözlük, kolunun altında kitaplarla gelir, merdivenleri tırmanıp yukarda, sahanlıkta gözden yiterken:)* Sevdiğim kıza çok soğuk davrandın. Beni kıskanıyorsun. Sen herkesi yalnızlaştırıyorsun. Başarıdan ve hep vitrinde olmaktan ve paradan başka hiçbir şey sevmiyorsun!... Kimseyi...
- MELTEM : Bunu söylediğinde on dokuz yaşındasın ve artık seni hoş göremem. *(Oğlunun ardından o da haykırır:)* Ama her şeyin en iyisini seçiyorsun, en pahalısını istemeyi, ben gelişmiş bir ülkenin gelişmiş bir üniversitesinde okuyacağım, diye tutturmasını biliyorsun, eşşek sıpası!.
- (Bir ân. Kendi kendine:)* Bunu ise annemden öğrendim. Ama artık bitti işte. Annemden öğrenebileceğim hiçbir şey kalmadı. Mezarının başında "Tanışmıyor muyuz?" dedim geride kalan tek oğluna. "Tanışmıyoruz," dedi o da bana. *(Kapıyı iter, loşluğa girer; çantasını bırakır, bir köşede durur; sırtını dayar. Bir ân. Elini gözlerinden geçirirken)*
- BİR YENİYETME
- SESİ : Montumu gören var mı?
- MELTEM : *(Canlanır; eski günlerdeki o zamanı yaşar gibi:)* Cemil bu! Hava karlı. Deri montunu arıyor.
- AYNI SES : Anneee!..
- SELMA'NIN SESİ : Fakat bağıríyorsun? Montunun bekçisi miyim? Çıkıyorum. Duruşmam var. *(Merdiven sahanlığında görünüp. Mantolu, elinde bir çift çizme)*

- MELTEM : *(Geçmişteymiş gibi, seslenerek:)* Cemil Abi, montunu Semih almıştı...
- SELMA : Benim şu çizmelerin tozunu siliver kızım, çabuk.
- MELTEM : Silmiştim anne.
- SELMA : *(Merdivenleri iner, oradaki taburelerden birine oturup çizmelerini giyerken.)* A, hiç belli değil. Hadi gel, sen yine bir fırça at şunlara. *(MELTEM, istenileni yapar.)* Uuu, kar arttı. Zühal telefon edecekti. Ararsa, akşamüstü onunla buluşamayacağımı söyle. İstiyorsa o, yarın büroma gelsin. Neden bakıyorsun öyle? Kadını atlattığımı sanıyorsun canım, fakat yanıliyorsun. *(MELTEM işini bitirip bir köşeye gider, eline kitabını alır.)*
- Çocuk olmadığına, artık on altısında kocaman kız olduğuna göre, şunu bilmelisin: Müşteri müşteridir, müvekkil de müvekkil. Bu kadın ise beni her seferinde aynı soğan kokan evine çağırıyor. Dolmalar, börekler hazırlıyor, bir yığın dalkavukluk... Bundan hoşlanmıyorum. Sonra da, şu kadar nafaka koparamazsan o adamdan boşanmam, nakaratından başka laf yok. *(Yukarı seslenir.)* Ahmeet, sen hâlâ banyoda mısın? Bu kadar uzun tıraş olan adam görmedim! *(Kalkar.)* Baksana, çizmeler bu mantoyla iyi durdu mu? Eteğim çıkıyor mu? *(Olmayan bir aynada kendine bakarken:)* Ben gidiyorum Ahmet! Sen artık başının çaresine bakarsın. *(MELTEM'e)* Hadi, hoşça kal güzelim. *(Yalandan öper onu.)* Söyle Mercan'a, size bir şeyler hazırlayıversin. Yahut gidin, köftecide yiyiverin. *(Yine yukarı seslenir:)* Ahmet! Bu son bak, gidiyorum. *(MELTEM'e)* Aydın'la bu-

- rayı yine tiyatro sahnesine çevirmeyin ha-
aa...
- MELTEM : Ama bana rolümü çalıştıracaktı.
- SELMA : O kendi derslerine baksın, hayalci pis!
Hoşça kal...
- MELTEM : Güle güle anne...
(Anne çıkar. Az sonra araba motoru sesi. Ses
uzaklaşırken, MELTEM, ses tonu değişik,
şimdide:) Güle güle... Hepinize... (Bu sırada
babası, merdiven sahanlığında, gölgeler ara-
sında, yarı tıraş olmuş, belirir.)
- AHMET : Selma? (Bir ân) Selma? (Eğilir, MELTEM'i
görür.) Gitti mi?
- MELTEM : (Bir önceki tonda) Evet baba.
- AHMET : Beni beklemedi ha? (Yüzünü kuralar, krava-
tını bağlar. Çocuk gibi sızıldanarak merdiven-
leri inerken ceketini de giyer.) Lapa lapa kar...
Duraklarda yine perperişan olacağım...
- MELTEM : Duruşması varmış gecikiyormuş, baba...
- AHMET : (Birden diklenir.) Duruşma falan değil! So-
kağın altındaki eve tanıdığı bir avukat ta-
şınmış, arabasına her sabah onu alıyor...
Beni atlatıp onunla gidiyor. Gayri ciddi,
sulu biri... Her şeye kih, kih, kih, kih (Bir
ân) Cemil çıktı mı?
- MELTEM : (İki koltuktan birine ilişmiş rol ezberlemekte:)
Evet...
- AHMET : O deli alet sinirimi bozuyor. Abiniz de öy-
le çılgın sürüyor ki...
- MELTEM : Baba... ne olur... Rolümü ezberleyemiyor-
um.
- AHMET : A, öyle mi? Affedersin. Ne ezberliyordun?
- MELTEM : Okulda, yılsonu temsili için, Antigone
oluyorum. Çok sevinçliyim baba.

- AHMET : Geçen gece Aydın'a kendi yazdığın bir oyunu okuyordun. Pek güzeldi.
- MELTEM : Aydın hiç beğenmedi. (Üzgün) O daha iyi anlar.
- AHMET : (Terliklerini sürüyerek, sağ kulise açılan kapıdan çıkarken) Yakınındaki biri bir şeyi daha iyi anlar, daha iyisini yaparsa, sen hiçbir şey yapamazsın artık...
- MELTEM : (Babasının ardından bakar, sonra birden yerinden fırlar.) Yanlış! Tam tersi olmalı... (Kendi kendine oynar gibi:) Ah Antigone! Yasalara aykırı olarak gömülen kardeşinin öcünü almak için sen, canını bile sakınmazken, ben... Aydın'ı o kadar seven, ona o kadar güvenen ben, nasıl olur da onun çok, çok sevebileceği bir oyun yazamam? Ama bunu başaracağım!... Başaracağım!... Bir gün... bakın, bir gün neler olacak!
- (Gerideki yükseltide, sisler içinde TV RÖPORTAJCISI:)
- TV RÖPORTAJCISI: İğneli Fıçı. Yazan: Meltem Tura. Yöneten: Aydın Tura. 100. Oyun. Meltem Tura. Çiçekdürbünü. Yöneten: Aydın Tura. 200. Oyun. Meltem Tura'nın Yeni Oyunu: Bütün Yarınlar Güzeldir. 600. Oyun
- (Maç spikeri gibi:)
- Tebrikler! Tebrikler! Yerli bir oyunun ülkemizde altı yüz defa oynanışı... (MELTEM'e, "gelin gelin" işareti yapar:) Bu büyük bir rekor Meltem Tura! Kendinizi nasıl hissediyorsunuz?
- MELTEM : (Hep aynı koltukta. Sırtı ona dönük, utangaç:) Bilmem ki... Aslında ben... Rekor değil de...
- TV RÖPORTAJCISI: Yeni bir eser üstünde çalışıyor musunuz?

- MELTEM : "Uzak ve Yakın" diye bir oyun üstünde çalıyorum. Bence... Ben...
- TV RÖPORTAJCISI: *(Hep maç spikeri tonunda:)* Bir soru daha! "Bütün Günler Güzel"i neden Aydın Tura yönetmedi?
- MELTEM : *(Utanarak düzeltir:)* "Bütün Yarınlar Güzel"i. Bunu pek sevmedi o. Aslında ötekileri de beğenmemişti, ama bende umut görüyor, bana bir şans vermek istiyordu herhalde...
- TV RÖPORTAJCISI: O halde biz de, o, bu oyun hakkında çok yanılmış, fakat size umut beslemekte yerden göğe haklıymış, diyelim, yeni yazmakta olduğunuz "Uzak Yakınlar" için de yeni bir rekor dileyelim!..
- MELTEM : Şey "Uzak ve Yakın"...
- TV RÖPORTAJCISI: *(Hemen keser.)* İyi geceler... *(Yayın onun 'spiker tebessümü' üstüne biter, Röportajcı çekilir, sağ yan kararır. Ev içi de iyice loştur şimdi.)*
- MELTEM : *(Ezik büzük kalır. Sonra kalkar, şimdiki zaman sesiyle:)*
Böyle bir şey olmadı tabii. Ne geçmişte, ne de bugün, tiyatroda tek oyunum sahnelenmedi benim. Ama tiyatromuzda, Aydın'ın yönettiği genç topluluğumuzda yani, bir iki küçük rol oynadım. Kadro darlığından...
(Bir ân. Evin içini gözden geçirir.)
Beni buraya getiren annem; onun anısı. Ama, ne tuhaf, hepsi ne kadar silik hayaller... Aydın ise... O ve ben... Oh... *(Ev içi loşluğunda oraya buraya dokunur.)*
Neden geldim, ne arıyorum burada?
Öyle ânlar oluyor ki, Metin abimin yüzü

bile gelmiyor gözlerimin önüne. Cemil'in sadece motorsiklet sesi... *(Motorsiklet sesi, geçer gider.)* Onunla dört takla atıp, bu dünyadan ötekine geçene kadar... *(Motor sesi birden kesilir. Sessizlik. Dinler.)* Kim var orada? Semih, evet. Güzelim Semih...

SEMİH

: *(Alacakaranlıkta yükseltide, sisler arasında, kırmızı kaşkoluyla. Uzak ses:)* Bana inan, Aydın'a değil!..

MELTEM

: *(Geçmiş zaman sesiyle ve sevecen, seslenir ardından:)*

Bizi ciddiye almalısın Semih! Sanata güvenmelisin! Aydın'a sen de inanmalısın!..

(Dinler. Kesin sessizlik. Birden silkinir. Şimdiki zaman:)

Sahi, ne arıyorum burada?

(Ansızın bir lamba yanar. Ev içi aydınlanır. Sahnenin diğer yanları karanlık. Az sonra sokak lambaları yanacak. Evin aydınlanmasıyla aynı anda yukarda, merdiven sahanlığında AYDIN TURA'yı görürüz. daha doğrusu, ışığın yanmasıyla MELTEM irkilmiş, başını kaldırmış ve sahanlıkta AYDIN'ı görmüştür. Bir elektrik düğmesini AYDIN'ın çevirdiği bellidir.)

MELTEM

: Buradasın?

AYDIN

: *(Soğuk:)* Sen miydin?

MELTEM

: Buradaydın demek?

AYDIN

: *(Ona hiç bakmadan:)* Annemin odasındaydım...

MELTEM

: Yıllardır hiç girmediğin...

AYDIN

: *(Merdivenleri iner.)* Gidiyordum.

MELTEM

: Ne zaman geldin?

AYDIN

: Bugün. Öğle sıralarında.

- (Kız kardeşinin yanından geçip gitmek ister.)
- MELTEM : Neden kalmıyorsun?
- AYDIN : Sen kalabilirsin.
- MELTEM : Ben de... sadece... Bilmiyorum, garip bir duygu. Onu gömdükten sonra üç gün direndim. Gelmek istemedim... Sonra, bugün... Ne bileyim.. sanki.. burda olursam, unutmaya karşı...
- AYDIN : (*Sırtı ona dönük:*) Uzun mu sürdü hastalığı?
- MELTEM : Hastanede yirmi gün yattı.
- AYDIN : Ya burada?
- MELTEM : Bana haber verdiğinde ancak iki üç gündür hastaymış, bir baş dönmesi... Geçer, diye düşünmüş. Önemli bir şeyi olduğuna inanmamış. Kötü her şeyden kaçardı, bilirsin.
- AYDIN : Çok acı çekti mi?
- MELTEM : Bilmiyorum. Yani.. sanmıyorum. Daha doğrusu, sürekli yanında olamadım.
- AYDIN : Neden?
- MELTEM : İşlerim çoktu.
- AYDIN : (*Birden döner ona.*) İşlerin, evet! Reklamlar, söyleşiler, film çekimleri...
- MELTEM : (*Soğuk.*) Öyle.
- AYDIN : Bana haber verebilirdin. Onu beklerdim; bakardım ona. (*Bağırır.*) Bildirmeliydin, hakkımdı!
- MELTEM : (*O da patlar.*) Hakkındı ha? Yerin neresi, nerede arayacağım? Yurtdışında mı, sevgililerinde mi? Hakkıymış... Neden kendin arayıp sormadın? Benimle görüşmek istememen neden anneni de arayıp sormanı engelliyordu ki. (*Bir ân.*) İşte, sonuçta ba-

na yine rastladın. (*Bir ân.*) Benden kaçarken annenden, sorumluluklarından da kaçtın. Asıl amacın da bu zaten... (*AYDIN yüzünü buruşturur. MELTEM acılaşır.*) Öyle ya, sen kendi hayatını yaşayacaksın. Kimse, hiçbir şey senin kendine çizdiğin çizgileri bozamayacak, değiştiremeyecek...

AYDIN : Tartışmak istemiyorum. (*Eli kapıda:*) Ev, eşyalar, geri kalan her şey için istediğin gibi hareket edebilirsin.

MELTEM : Hiçbir şey yapmayacağım!

AYDIN : Sen bilirsin.

MELTEM : Evet ama, işler benim bilmeme kalmıyor. Yasalar... Onaylar... İmzalar... Kanıtlar... Kâğıtlar... (*Bir ân*) Ailenin ne derdi olsa, bana... Gelmeyen ambülans, bulunamayan ilaç, hastanelerde aranacak boş yatak, taze kan...

AYDIN : (*Boğuk:*) Pekâlâ. Bitti işte. Aile yok, bitti.

MELTEM : (*Sürdürür.*)... Hepsi, her zaman beni bekledi. Sense... Yaşama biçimine toz kondurmadığın amcana ne olduğunu, onu kimin, nasıl akıl hastanesine kaldırmak zorunda kaldığını...

AYDIN : (*Keser.*) Akıl hastanesi mi?

MELTEM : (*Sürdürür.*)... bilmediğin gibi, anneni bile...

AYDIN : (*Suçlayıcı:*) Nasıl götürürsün Sermet amca-yı oraya?

MELTEM : Onu oraya ben götürmedim. Senin onu: "Köstebek hayatına başkaldırıyor bu." üste alkışlamaların götürdü; başına da taşıması düştü. (*Sesi titrer.*) Ama bunu hiç yararsız beresiz yaptığımı söylemem. (*Bir ân.*) Neyse ki, başhekim, çektiğim filmlerden birindeki mekân nedeniyle tanıyorum da...

- AYDIN : Herkesi de tanırsın. *(Daha alaycı kesilir.)* Ayrıca, aile kurumunu kutsayan da sensin; yakınmamalısın.
- MELTEM : *(Ona dikkatle bakar; biraz şaşkın)* Ne diyorsun sen? *(Mırıldanır.)* Hiçbir zaman bu kadar saçmalayabileceğini düşünmedim. *(Bir ân)* Bugün niçin buradasın?
- AYDIN : *(Yine kapıya yönelir.)* Gidiyorum işte.
- MELTEM : Üç gün önce neden mezarlıkta idin?
- AYDIN : *(Başını eğerek.)* Ölüp ölmediğini bilemiyorum. İnanamadım. Hiç... *(Yutkunur. Bakışlarını evin içinde gezinir.)* Burası her zaman onunla dolu olurdu. *(Işıklar değişir.)*
- SELMA'NIN SESİ : *(Genç, dinç)* Aydım, Melteem?.. *(Merdiven üst sahanlığında şık bir sabahlıkla görünür. Elinde bir melon şapka, bir jaketatay. AYDIN, hemen MELTEM'in elini tutar.)*
- AYDIN : *(Geçmiş zaman tonunda:)* Burdayız annel! *(Annesinin elindekileri görür. Sevinçle)* Yaşasın! *(Kardeşini öper.)*
- MELTEM : *(Biraz geri çekilir. AYDIN'a hayran, utangaç bakar.)* Daha yirmi yaşında Vekil Bey'i oynuyorsun.
- AYDIN : Bana yardım edeceksin, değil mi? Çünkü n'olsa oyunu hem yönetmek, hem önemli rollerden birini oynamak... *(SELMA, merdivenleri iner.)*
- MELTEM : Başaracaksın, göreceksin...
- SELMA : Alın işte...
- AYDIN : *(Melonu kapar, başına koyar; olmayan bir aynaya bakar.)* Tam istediğim gibi. Sağ ol anne!..
- SELMA : Meltem'e teşekkür et. Akıl eden o, direktmeler ondan.

- MELTEM : (*Jaketatayı alır, AYDIN'ın sırtına koyar.*) Harika olacak!
- SELMA : Hiç sevmem zaten sandık, dolap bekleyen eşyayı... Fakat babanız, temsilinizde bunları sahnede, sırtta başta görünce herkesin içinde ağlamaya başlamasın da?..
(*Hepsi güler. Kızına:*) Sen ne oluyorsun, ne giyiyorsun yani?
- MELTEM : Vekil Bey'in evinde beslemelik. Bir basma entari, bir önlük.
- AYDIN : Saçını kazıtacağız, mızıkçılık yok haa!.
- MELTEM : Kazınmış gibi, şöyle bir tülbentle falan sarsam başımı?.
- AYDIN : (*Hafif gergin:*) Ne o, delikanlılara çirkin görünürüm diye mi korkuyorsun?
- MELTEM : Aşkolsun...
- SELMA : Anladık, ikizin, dalkavuğun, her şeyin fakat, ne oluyor, kardeşini kendine mi saklamak istiyorsun? Yönettiğin üç oyunun üçünde de şöyle eli yüzü düzgün, güzel bir genç kız rolü vermedin ona...
- AYDIN : E tabii, ilkin sahnede pişmesi lazım...
- SELMA : Hadi oradan! Ötekiler hangi fırında pişip geldiler? Hele o kız, neydi adı, iki lafı bir araya getiremiyor, yine de, süslü püslü hanımları, tahtlı taçlı kraliçeleri oynatıp duruyorsun ona...
- AYDIN : Hem sahnede sürekli duracak, hem iki cümleden fazla konuşmayacak bir rolü Zehra'dan başka kime verebilirdim ki?
- MELTEM : (*Muzip*) Zehra, Aydın'a âşık anne! Bayılıyor ona.
- AYDIN : Saçmalama!
- SELMA : Bence, işin aşlı, sen Meltem'i kıskanıyor-

sun. Dikkat ediyorum, başka çocukların yanında hep itip kakıyorsun onu, küçük düşürmeye çalışıyorsun; dikkat çekmesini istemiyorsun.

MELTEM : A, hayır anne! Aydın benim iyiliğim için öyle... *(Kardeşine sarılır, öper.)* Ne olur sanki, bir de yazdığım oyunlardan birini beğeniversen... O günü bir görsem!.

SELMA : *(Kızına yan yan bakar.)* Sen hep kedi gibi bunun peşinde mi dolanacaksın, durmadan paçalarını mı koklayacaksın?

AYDIN : Biz birbirimizi anlıyoruz anne. *(Kardeşine)* Öyle mi?

MELTEM : Ah evet, hem nasıl! *(Birden uzaklaşır ondan.)* Pöf! Naftalin kokuyor... *(Jaketatayı kardeşinin omuzlarından alır. AYDIN da melonu çıkarır. MELTEM saatine bakar.)* Gidelim mi?

SELMA : Babaanneniz naftalinlemişti bunu. Bu ailenin hepsi naftalinli sandık gibiydi zaten.

MELTEM : Nasıl oldu da evlendiniz? Babamla o kadar farklıyken?..

SELMA : Pek canlı bir çocuktum. Uyuyan yılanın ininden çıkaracak kadar. Bu da bir zafer duygusu veriyor insana. Neyse... Metin'i babanızla babaannenizin kucaklarına attığım gibi, gidip hukuku tamamladım da, yeni zaferlere doğru... *(Güler. Kızına:)* Bak bana, Aydın'ın ardına takılıp tiyatrosuydu, dekoruydu, kostümüydü, koşturup durmana bir şey bir demiyorum fakat, dikkat et de, bu olay seni okulundan edip bir gün *(AYDIN'ı gösterir.)* Şunun gibi sormasız bir erkeğe muhtaç bırakmasın. Her şeyden önce bir işin, ekonomik gücün olmalı. Ondan sonra bak sen kadın

- milletindeki ışıldamaya, şenliğe, mutluluğa...
- AYDIN : Üff... Kitap gibi. Hem, kadın olduğunuzu unutamaz mısınız?
- SELMA : Kadınlığın kadınlık belleği senin gibiler olunca...
- MELTEM : Anne...
- SELMA : *(Melonla jaketataya uzanır.)* Verin, verin şunları bir çantaya yerleştireyim.
- AYDIN : *(Güler.)* Kadının kadınlık belleği neredeymiş?..
- SELMA : *(Anlamaz, başka yöne çeker.)* Açıkta götürürseniz, otobüsle falan, babannenizin büsbütün kemikleri sızlar sonra. İşte, pis halk otobüslerine kadar düştük, falan diye...
(İkizler kıkırdaşırlar.)
- AYDIN : *(Hemen susturur onu. Üstüne basa basa:)* Biraz çabuk anne...Provaya gecikiyoruz. *(MELTEM'e:)* Sen de tozlukları,dürbünü, bastonu almayı unutma haa!...
- SELMA : *(Çıkarken)* Kadınlara karşı böyle buyurgan bir edan olması hiç hoşuma gitmiyor. Hem, her şey için Meltem' i sürüp durma ortaya. Ne çok kullanıyorsun onu canım!
- MELTEM : Ufak tefek şeylerle, birtakım ayrıntılarla uğraşmayı sevmez de anne...
- SELMA : Vay efendim, nedir kendileri? Prens mi?
- MELTEM : *(İkiziyle gurur duyar.)* Sanatçı! *(İçgi gidercesine:)* Şiirlerini bir okusan ayrıca!... *(AYDIN, bir kolunu MELTEM'in boynuna sarar; anne-sine alaycı bir bakış atar.)*
- SELMA : *(Omuz silkip çıkarken:)* Böylesine sanatçı denmez, bencil denir, bencil! *(Çıkar. AYDIN'la MELTEM önce şaşkın, sonra kendile-*

rine gülererek, gülüşleri artarak şimdiki zamana bağlanırlar.)

AYDIN : *(Ciddileşmeye çalışır.)* Çok renkli bir kadındı, evet.

MELTEM : Evet, hayat doluydu. *(Bir ân)* Ama, şimdi benim aklımdan geçen... Onun bize ailenin melon şapkasıyla jaketatayını verdiği gün...

AYDIN : Tuhaf. Aynı şeyi anımsamıştım birden.

MELTEM : Öyle olsa bile, değerlendirişlerimiz...
(Bir ân)

AYDIN : *(Az önceki sahnenin devamını oynuyordur.)* Gerçekten iyi aklına geldi babaannenin sandığı... *(Dalar.)* Biliyor musun, annem haklı olabilir. Bencilliğim konusunda yani.

MELTEM : *(Aynı)* Hiç de değil! Sen kendini sadece sanatına adadığın için öyle sanıyor o. Babam da senin derslerini ihmal ettiğini düşünüyor zaten. Babamızı anlayabiliyorum, ama annemiz... Nasıl olur, düşünsene; hayatı o kadar önemseyen biri, nasıl olur da sanatı bir hiç olarak görebilir?

AYDIN : O, sanatı bir hiç olarak görmüyor ki; beni hiç olarak görüyor; bana güvenmiyor.

MELTEM : Neden peki?

AYDIN : Gözünde hep onun çocuğuyum da ondan. *(Düşünceli:)* Kimbilir, belki de ben hayatı yaşamayı beceremediğim için hayattan kaçıyor, sanata sığınıyorum. Somut hayata bir anlam veremediğimden belki, sahnede anlam vermeye çalışıyorum ona. Düşünsene, yalnız orada yaşayamadığımız aşklar yaşatılıyor, yalnız orada haksızları yengin kılabiliyor, hayatta asla paylaşılamayan yalnızlıkları paylaşıyoruz...

(Bir süre sessizlik)

- MELTEM : Hadi, ant içelim.
- AYDIN : Ne üstüne?
- MELTEM : Hayatta birbirimizi hiç yalnız koymayacağımız üstüne. Her zaman dayanışacağız, söz mü?
- AYDIN : Bu antlaşmaya birimizden birimiz ihanet edebilir ama...
- MELTEM : Asla! (Bir ân) Neden? Niçin ihanet edelim?
- AYDIN : Sanatın sınavı zordur.
- MELTEM : Hayatınki daha zor. Hadi, söz ver.
- AYDIN : Söz verişler...
- MELTEM : İşte ben veriyorum. Sanatı hayat kadar önemseyen ikizimi asla yalnız bırakmayacağıma ant içiyorum. (Bir ân) Sen?
- AYDIN : Hayır. Sanatı hayattan çok, demen gerek.
- MELTEM : Doğru ya. Tabii... İşte: Sanatı hayattan çok önemseyen...
- AYDIN : Hayır. Sanatı hayattan çok, demen gerek.
- MELTEM : Doğru ya. Tabii... İşte: Sanatı hayattan çok önemseyen...
- AYDIN : (Keser.) Bu da pek ısmarlama oldu.
- MELTEM : Bana güvenmiyorsun...
- AYDIN : Ah birtanem... Güven, dedikleri... (Daha sıkı sarılır ona.) Biliyorum, bana tek yakın olan kimse yine de sensin. Sensiz kalmak istemem. Hiç... Hiç...
- (Kızkardeşini sımsıkı bastırır göğsüne. Bir ân. Ansızın hava değişir. MELTEM, kardeşinin kendine sıkı sıkı sarıldığını sanki şimdi ayırt eder. AYDIN'ı hemen usulca iter, ondan uzaklaşır; saçını başını düzeltirken şimdiki zamana bağlanır.)

- MELTEM : Annem, diyordum...
- AYDIN : (*Geçmişle şimdiki zaman arasında tedirgin, içeri seslenir:*) Anne, gecikiyoruz!
Nerede kaldı bizim melonla jak...
- MELTEM : (*Öfkeyle keser. Bütünüyle şimdi zaman tonunda:*) Bırak, geçmişe sığınma şimdi! Olmamış olmuştuk gibi yaşamaya da başlama!. Hıh, annemizin ölüp ölmediğini bilemiyormuş. İnanmamış!.. Çünkü burası, bu ev, her zaman onunla dolu olurmuş!.. Ben aileyi kutsuyordum... Bir yığın özür, bir yığın tutarsız savunusu... (*Boğuk*) Buraya geldin, çünkü aile, ister istemez, herkes için, senin gibi benciller için bile, en eski anıların, en can alıcı yaşam kırıntılarının en çok biriktiği köşe demek.
- AYDIN : (*Şimdiki zamanda, yine soğuk, alaycı, hatta kıyıcı:*) İşte, kötü bir yazar böyle konuşur!
- MELTEM : Yazmak ben yazdığım zaman kötü. Oynamak da ben oynadığım zaman kötü idi. O zavallı Zehra, şu çıkarıcı Nur bile iyiydi de, ben... yalnız ben kötü oynuyordum.
- AYDIN : Yoo, bak artık bunu söyleyemem. Şimdi çok iyi oynuyorsun. Yıllardır çok iyi oynuyorsun. (*Bir ân. Kışkırtıcı:*) Evet, evet... Hayat sahnesinde müthiş bir hünerle, erişilmez bir dehayla oynuyorsun.
- MELTEM : Nasıl?
- AYDIN : Şöyle işte: (*Sağ kulise bakarak:*) Oğlun bile, Can... anlamıştı... (*Sürdüremez.*) (*CAN, lise- li kılığıyla gelir, ev içine girmez; tam tersi, sol öndeki banka gelir, oturur. AYDIN da evden acele çıkıp onun yanına yürürken:*) İlk yaz. Ortalıkta bahar aydınlığı... (*Bunu derken çevresine bakar.*) Ağaçlar çiçeklendi.

Kuşlar ötüşüyor. Hava güneşli. Ama hâlâ serin, rüzgârlı. Can'la buluşuyoruz. (*Ban-kın önünde CAN'la buluşur. Kucaklaşırlar.*) Çok beklettim mi? Üşüdün mü?

- CAN : Yo, hayır. Yeni gelmiştim zaten.
- AYDIN : Ooo, gömleğin pek güzel.
- CAN : Annem almış. Kazağı da...
- AYDIN : (*Annesi onu hiç ilgilendirmiyor gibi*) Ee, tatil yaklaşıyor. Dersler nasıl bakalım?
- CAN : Eh işte, orta. (*Bir ân. Yürürler. Sonra, biraz heyecanlı*) Senin bir şiirini okudum.
- AYDIN : (*Gizli sevinç*) Yok canım! Nerede?
- CAN : Truva Dergisi'nde. Üniversiteden abiler haber verdiler de...
- AYDIN : (*Hoşnutluğunu gizlemeye çalışarak:*) Demek üniversiteden okuyanlar var beni?.. (*Sahne önünü soldan sağa yürürler.*)
- CAN : Bazı çocuklar var. Aynı kahvede toplandığımız... (*Utangaç*) Ufuk abi, o senin dayınmış, beni tanıştırsana, diyor.
- AYDIN : Ne anlıyorlar şiirlerimden? Sen ne anlıyorsun?
- CAN : Bilmiyorum... Anlatması zor... Ama işte, nasıl desem... Okurker. her şey başka türlü oluyor. Göründüğünden başka türlü yani... (*Bir ân*) Mevsime tutsak kadın. Bu ne demek? Mevsime tutsak. (*Üzgün*) Annem gibi.
- AYDIN : (*Güler.*) Neden öyle dedin? (*Daha önce TV çekimi için kullanılan köşeye yaklaşırlar.*) Burası iyi mi?
- CAN : Tabii. (*Otururlar.*)
- AYDIN : Neden, mevsime tutsak kadın, derken, annem gibi, dedin?

- CAN : O adam, karşısında o kadar süslenip kırıt-maya değer biri olsaydı bari. Odun gibi.
- AYDIN : Hangi adam?
- CAN : O işte. Kaç zaman kendini beğendirmeye çalışıp durdu; işi bitince de başından atı-verdi. Yoo, yanlış anlama dayı, adamla öyle ciddi bir bağ kurmadı, ama bilemi-yorum ki, bu da aynı şey değil mi? O sıra-lar en yüksek reklam ücretini bu banka ödüyormuş da, oranın bilmem ne kurulu üyesi olan bu herife "Sizin şu çağdaş yak-laşımınız, yaratıcı zekâya saygınız kimse-lerde yok efendim," deyip duruyordu an-nem...
- MELTEM : *(Bulunduğu yerden yukarı seslenir:)* Yalan, yanlış!.. Kesin! Hepsi hayal! *(AYDIN'a)* Buraya gel. *(Üçü birlik eve doğru yürürler, fakat MELTEM CAN'a)* Sen çık! Git hadi... *(CAN, sola doğru yürür, soldan çıkar. AY-DIN, alaylı alaylı gülerek eve girer, MELTEM de ardından. Bir önceki sahnede oldukları yer-lerde. Şimdiki zaman:)* Oğlumu bana karşı casus gibi kullandın demek? Şiirleri genç-ler tarafından okunan, sevilen bir ozana yakışıyor mu bu?
- AYDIN : *(Son kerte ilgisiz)* Ben kimseyi kullanma-dım. Kullanan sensin. Oynayan. Hayat sahnesinde. Bankacıya yaptığın gibi, meş-rubatçıya, yağcıya yaptığın gibi. Hatta Su-at'a yaptığın gibi...
- MELTEM : Hayat sahnesinde bir kez oynamıştım ben. Senin onuruna, yalnız senin için, ka-nımla, canımla oynamıştım ve sen o oyu-numa hayran kalmıştın.
- AYDIN : Çoktandır hayranlık bir yana, şaşkınlıkla izlediğim o kadar çok oyunun. oluyor ki...

Hangisi? Şu, en son, televizyonda gördüğümüz gibi mi?

MELTEM : *(Hafifçe sevinir.)* İzledin demek?

AYDIN : *(Alaycı)* Müthiştin!

MELTEM : *(Küstah)* O zaman da böyle demiştin. Muthişsin, dedin... Ama bambaşka bir tonda. Unutmuş olamazsın.

AYDIN : Unutmuşum. Özür dilerim. Artık gitmeliyim. *(Kapıya yürür.)*

MELTEM : Yoo, gitmeyeceksin. Sana anımsatacağım. Gözlerini kapatacaksın. Yirmi yıl öncesindeki o yılbaşı gecesinde olacaksın önce. Yeniden göreceksin... Şimdiymiş gibi... *(AYDIN gözlerini usulca yummuştur.)* Ve ben, gözlerini açtığında, bakışlarında o geceki hayranlığını bulacağım. Hayranlıktan da öte, sanki... sanki...

(Hafifçe ürperir. Bu ürperti AYDIN'a da geçer; hemen açar gözlerini)

AYDIN : Burası soğuk.

MELTEM : Şimdi ısınır. Şömineyi yakacağız nasıl olsa. *(Hafif seyirciden yana.)* O gece böyle değildi. Kaçmayı bu kadar iyi başaramıyordu. Bana bakmıştı. Öyle bir bakış ki... *(Sürdüremez. Omuzları düşer, yenik)* Neyse... kalsın. Evet, kalsın...

AYDIN : Kim kaçıyormuş?

MELTEM : Öyle mi? *(Biraz dili dolanarak)* Peki. Peki, ama... Sen istedin unutma. Peki işte, o halde... *(Bu arada sahnede bir düzenlemeye girişir sanki.)* O yılbaşı gecesindeyiz. Yirmi yıl önceki. Birkaç mum...Biraz da çiçek ve akpak bir örtü. Ben Can'a gebeyim. Üç aylık. *(Bir ân)* Annem babamı avukatlar balosuna sürüklemiş.

- AYDIN : (*Araya girer.*) Bu yalan sahne böyle gerekti-
rıyor da.
- MELTEM : (*Aldırmaz, sürdürür.*) Biz üçümüz burada-
yız. O, ben, Suat. Kocam yani. Dünyanın
en iddiasız, en becerikli, en iyi insanı. Böy-
le diyorum ama, (*AYDIN'ı gösterir.*) o, git-
gide daha çok burun kıvrıyor Suat'a; bize
karşı gitgide artan bir hırçınlığı var.
- AYDIN : (*Küçümseyici*) Biz... (*Kapıya döner, uzak*) Bü-
tün evliliklerden nefret ederim. Ertesi
günden ikiyüzlülükler başlamıştır bile.
- MELTEM : Bekle. Tıpkı o gecedeki gibi olacağız. Beni
tıpkı o zaman gördüğün gözle göreceksin
yine. Nefret ne kelime! (*Masaya sözde örtü-
yü yayarken seslenir.*) Suat! Gel hadi. (*SUAT
hoş bir spor kılıkta, tepsi, bardaklarla gelir.*)
Yılbaşı gecesi için. Geceyi sen düzenliyecir-
sun, unutma.
- SUAT : (*Rolünü ezberlemiş gibi*) Biz üçümüz hiçbir
yere çıkmayalım çocuklar. Güzel bir sofraya
kuralım. Yemekleri ben hazırlayacağım.
İçkiler de benden. (*Birlikte sofraya kurma oyu-
nu oynarlar. Geçmiş zaman.*)
- MELTEM : (*AYDIN'ı usulca sırtından iter.*) Hadi bize
yardım et. Mumları şamdanlara dikiver.
(*AYDIN, mumları sözde yakar. Elleri titre-
mekte.*) Üşüyorsun sen? Neyse, şimdi ısı-
nırsın.
- SUAT : Masamızın çevresini de biraz süsleyelim.
- MELTEM : Ocağı da yakalım. Kocaman bir ateş ol-
sun. Hepimizi ısıtsın. (*Dipte alev ışıltısı*) Pi-
kaba da güzel bir plak koyalım. Mahler ol-
sun! Bu gece hep Mahler dinleyelim. (*SU-
AT, sözde pikaba bir plak koyar. Müzik başlar.*)
- SUAT : Mükemmel! İçkiler? Eveet, Mahler'le rakı
gitmeyeceğine göre, geleneksel başka bir

- ıçkiyle, şarapla başlamaya bir itirazı olan var mı?
- AYDIN : *(Tatsız)* Ben rakı içirim!
- MELTEM : *(Şaşkın)* Bu ne ton?
- SUAT : Hay haaay, neden olmasın? Sulu, susuz? Buz? Ne kadar?
- MELTEM : Bırak kendisi ayarlasın. *(AYDIN'a)* Neden kendin almıyorsun?
- AYDIN : *(Hırçın)* Çünkü ben geceye çağrılıyım. Ev sahibi pozunda değilim. *(SUAT'ın uzattığı bardağı alır. Ocağın başında durur. Arkası dönük)*
- MELTEM : *(AYDIN'ı barışa çağırır sanki.)* Bak, çocukluğumuzun, ilk gençliğimizin o büyük ateşleri gibi...
(Bir ân. MELTEM ton değiştirir. Yine AYDIN'a:)
Böyle işte. Sana oyun çıkışında birlikte burada olmayı önermiştik. Gönülsüz gönülsüz geldin...
- AYDIN : *(Şimdiki zaman tonunda)* Beklediğim kadın gelmemiştii çünkü.
- MELTEM : O akşam bu kadar da acımasız değildin.
- AYDIN : Sevgililerimden söz etmek seni neden hep bu kadar rahatsız etti ki? Hâlâ da ediyor.
- MELTEM : *(Hafifçe irkilir, sonra toparlanır.)* Hayır, bunu değil. Başka bir şeyi, başka bir geceyi anımsatmaya çalışıyorum sana.
(Işıklar loşlaşır. Telefon zili işitilirken iki ayrı spot, MELTEM'le AYDIN'ı ayrı ayrı aydınlatır. AYDIN, olmayan bir telefona:)
- AYDIN : *(Uykulu, mahmur)* Alo? Alo, evet?
- MELTEM : Alo, Aydın?
- AYDIN : Sen misin? Ne var gecenin bu saatinde?

- MELTEM : (*Sözde geçmişte, sözde telefonda konuşur.*)
Önce kutlamak isterim seni. Mikonos şiir gecelerinin yıldızı olmuştun. Bizim gazeteler, dergiler yazıyor. Ne güzel! (*Bir ân, yapay bir merakla:*) Dün dönecektin. Kartta öyle yazmıştın? Hiç ses çıkmadı. Ben de...
- AYDIN : Burada olduğumu nereden öğrendin?
- MELTEM : Bilmiyorum. Bir duygu. Dönmüş olmalıydın. Evinde bulamayınca bir de orada arayayım, dedim.
- AYDIN : Deli misin sen? Neden durmadan izimi sürüyorsun?
- MELTEM : (*Yaralı, kırgın*) İzini sürmek? Babamız ölüyor. Sense...
- AYDIN : Eh evet, bense bir kadınlayım; bunu söylemek istiyorsan! (*Yana döner, sanki birine*) Hayır canım, bir şey yok. Uyu sen. Kız kardeşim... (*Sözde yine telefonda*) Zaten ne zaman sevgilimle buluşsam...
- MELTEM : (*Bağırır.*) Babamız ölüyor, diyorum sersem!
- AYDIN : Ömür boyu, ölüyorum, diyen birinin ne zaman öleceğini kim bilebilir? Oturup başında nöbet tutamam ki. Sense, bu kez de bu bahaneye sığınıp peşimden...
- MELTEM : (*Delirmiş gibi*) Allah belanı versin! Her zaman her şeyi üstüme atıp kaçıyorsun. Sonra da... (*Bir ân. Sanki inlercesine*) Annem bile kocasının... (*Söylemekten cayar.*) Lanet olsun!
- AYDIN : Küfretme! Küfreden kadınları hiç sevmem.
- MELTEM : (*Bitkin*) Hemen gelmeni istiyorum Aydın. Eve değil, hastaneye. Hemen gel, lütfen. Çok yalnızım. Çaresiz... Babamız ölüyor.

- AYDIN : *(Biraz telaşlanır.)* Bir dakika, bir dakika. Dur. Her şeyi trajedi haline getirme lütfen. Hep böyle yaparsın.
- MELTEM : Trajediymiş! Senin bu manasız tutumların yüzünden kapanan tiyatromuzun sahnesinde değiliz artık. Hayatın içindeyiz. Çok daha gerçek bir yerde. Can'ı temizlikçi kadına bırakıyorum, annem kent dışında. Babamız ölüyor, ne yapmalıyım, sana haber vermemeli miyim? Evet işte, hayat. Çok daha gerçek...
- AYDIN : Hayat mı sanattan daha gerçek? *(Güler. Sonra bir ân durur ve)* İşte bizi birbirimizden ayıran bu, tatlım. Aslında sanata hiç inanmadın sen. Hayatı da sanat gibi yaşamadın. Babamız ölüyorsa, telefonda ilk ağızda nasıl olur da bana "şiir gecelerinin yıldızıymışsın" diyebilirsin? "Önce seni kutlamak istiyorum." *(Bir kahkaha atar.)*
- MELTEM : *(Sözde elindeki almacı fırlatır; sözde AYDIN'ın elindeki almacı da yakalayıp atar. Ses tonu değişir. Şimdiki zaman:)* Hayır bu değil! O gece değil; yılbaşı gecesi, demiştin sana! Suat'laydık, unutma. Henüz boşanmamıştım. Ocakta kocaman bir ateş yakmıştık. *(Bu arada şarap şişesini açmakta olan SUAT'ın yanına gider; başını onun omzuna yaslar; yeniden ton değiştirir. Yirmi yıl öncesi, yarım kalan yılbaşı gecesi sahnesi:)* Açamıyor musun?
- SUAT : *(Sevgi dolu)* Kolumu rahat bırakırsan açacağım...
- MELTEM : *(Çevresine bakınarak, AYDIN'a)* Ne kadar ekonomik bir dekor yapmış yine, değil mi? Her şey gerektiği kadar. Tek fazlalık yok. Eksiklik de.

- SUAT : Aydın sevmedi. Daha yalın bir şey istiyor, bilmiyor musun?
- AYDIN : Sadece gar platformunu. Orası bize ayrılıkları çağrıştırsın yeter.
- SUAT : Niye? Buluşmaları da çağrıştıracaktır garlar. (*MELTEM'e şarap verir.*)
- MELTEM : (*Aradaki gerginliği sezer. Şeytansı*) Ah çocuklar, şu ateşe bakarken bakarken gözümde öyle nefis bir tiyatro sahnesi canlanıyor ki şimdi...
- AYDIN : Yine yazmaya başlama da...
- MELTEM : (*Geçmişe doğru*) Anneliğimi hissediyorum... Hissediyordum...
- AYDIN : (*Geçmişle şimdi arasında, geçiş. Yüzünü buruşturur.*) Yirmi iki yaşında ve gebe.
- SUAT : (*Ona ters ters bakar.*) Ne oluyorsun kuzum? Durmadan...
- MELTEM : Ama... Karnımda gelişen yeni hayattan duyduğum sevinci onlardan, özellikle Aydın'dan gizlemem gerektiğini sanıyordum. (*Düzeltir.*) Sanıyorum. (*Yapma bir neşeyle, oynar.*) Bana biraz daha şarap! (*İçmeden önce*) Sanat için! (*İçer. Durur.*) Evliliğimi de, anneliğimi de bir suç gibi yaşıyordum. Üç yılın içinde gün gün artan bir... bir suçluluk duygusu...
- (*Döner, AYDIN'a yaklaşıırken:*) Beni korkak, hayatımı hiçbir biçimde değiştiremez bir ev faresi sanıyordun, değil mi? (*Taklit eder:*) "Ne o Meltemciğim, fırında kuzu mu yapıyorsun? Geceleri de sevgili kocacığının dizi dibinde patiler örüyorsun tabii? Keh keh keh... Oyun yazarı olacak kadına bakın!" (*Ton değiştirir.*) Bekle. Bekle ve gör!.. (*Gittikçe teatral olmuş ve geçmiş zaman*

*tonunu bütünüyle yakalamıştır. Evin sağ kulis-
se açılan kapısından çıkar.)*

SUAT

: *(Endişeli)* Ne yapmak istiyor?

AYDIN

: Bilmiyorum.

*(Şimdi elini SUAT'ın omzuna dostça koyar.
Çok sevecendir.)* Korkma, belki de karnın-
dakiyle birlikte değişip geliştiğini göster-
mek istiyor bize. Öyle çocuktur ki... Saf,
gayretli bir çocuk...

SUAT

: *(Ulmutsuz)* Bana kalırsa bu gece yalnız se-
nin için oynamak istiyor. Dün provada
oyununu beğenmedin, "Sen git, pasta yap
evceğizinde," dedin ya?.

AYDIN

: *(Hafif sarhoş:)* Öyle mi? *(Birden diklenir.)*
Sen onu anlıyor musun acaba? *(Bir ân)*
Hayır, hiç anlamıyorsun. Kardeşimi çok
yalnız koyuyorsun.

SUAT

: Biz mutluyuz.

AYDIN

: Budala! Mutluluktan söz açan kim? Ney-
miş mutluluk? İyi bir sofraya, büyük bir
ateş, Mahler müziği, şarap ve bir kadın...
İğrenç!

SUAT

: *(Onun yakasına sarılır.)* Sen... sen sapıksın!
Sen... *(Bırakır.)* Neyse... şimdi, bu gece...
(AYDIN, aldtırıışsız, güler.) Söylesene, neden
kızıyorsun bana? Bize? Açık söyle ama,
kendinden kaçmadan.

AYDIN

: Peki... Tabii... Kaçmadan: Artık tiyatroyu,
tiyatro dekorlarını unuttun; gar dekorunu
baştan savıyor, zenginlere ev yapıyorsun;
parayı sanata yeğ tutuyorsun; evini tekno-
lojik oyuncaklarla donatıyorsun...

SUAT

: Tiyatronu da... Yeni aydınlatma cihazını
kim döşedi oraya ha?

AYDIN

: Tiyatroyla, orada oynanacak oyunla değil,

bununla övünmek için. Çünkü sen, gerçekte işi değil, işin görüntüsünü seviyorsun. Vitrin. Senin derdin sadece vitrin. Orada olmak, öyle, mutlu aile tablolarıyla falan...

SUAT : Bir tiyatro dekoru, oyunun vitrininden başka nedir peki?

AYDIN : *(Daha sarhoş:)* Nasıl söylersin bunu? Hem de bu kadar boşverici bir tonda? *(Bir ân)* O görgüsüz serserinin villa projesini çizerken nasıl heyecanlıydın, gözümünden kaçmadı. Son oyunumuzun dekorunu hazırlarken ise.. Hem sanki tiyatromuza yardımların senin başka bir yanını doyuruyor mu?

SUAT : Evet, ama bu senin bize de, pardon, bana da, hayata da bu kadar yüksekte bakmanı gerektirmez.

AYDIN : *(Başını eğerek, mırıldanır:)* Hayata yüksekte bakıyorum, çünkü hayat fazla alçak.

SUAT : Ya sen, sen?..
(Bir ân. Yine havayı değiştirmek ister. AYDIN'a dostça:)

Gerçekte, yalnızken sana açılmak istedim. Biliyor musun, Meltem, şey... bana yaklaşmaktan... sevişmekten kaçınır oldu. Acaba, annelik mi?..

AYDIN : *(Hınzır)* Daha duur, daha neler olacak. On yıl sonra karşında buz gibi, hantal bir kadının göreceksin. Evlilik budur azizim... Senin bağlılık, denge dediğin şey kocaman bir yalan, dahası bir gevşeme, yayılmadır.

SUAT : Belki de yazdıklarını artık okumaya bile yanaşmaman Meltem'i yıkıyor. Oysa kızcağız, bir inat gibi, eskisinden yoğun ça-

lışıyor ve her seferinde biraz daha aşıyor kendini.

AYDIN

: Fazla konuşuyorsun! (AYDIN, sözde plak değiştirir. Romantik bir dans müziği)

SUAT

: Yeter! Ne oluyor sana? (Bir ân) Eskiden böyle değildin. Değıştin bize karşı. Neden? Bakıyorum başkalarına karşı yine ince, alçakgönüllüsün, Meltem'le bana gelince...

AYDIN

: Şışşt... Bak...

(MELTEM, başında düğün sahnesindeki duvağıyla gelir. Duvak şimdi sararmış, buruşuk. Genç kadın önce kocasını elinden tutar, kendine çeker; dans ederler. Bu dans çok kısa sürer ve biraz mekaniktir. MELTEM, SUAT'ı bırakır, acemi bir işveyle AYDIN'ı çeker, ortaya getirir; dans ederler. Bu dans gittikçe salıhçılık kazanır. Sanki ikisi birbirine âşık gelinle güvey; düğünlerinin gecesindeler. Böyle bir duygudaşlık içinde gitgide daha sıkı sarılırlar birbirlerine. "Bu dans hiç bitmese," der gibidirler. SUAT, onları seyrederken sanki biraz utanmış, boğazına kılçık kaçmış; tok tok öksürür. Neden sonra AYDIN silkinir; MELTEM'i iter. MELTEM, istifini bozmaz; zafer kazanmışçasına bir süre daha odanın ortasında tek başına danseder. Sonra ateşin başına gider; duvağını usulca çıkarır; ateşe atar; küstahça durur; gözlerini AYDIN'a diker. AYDIN, yükselen alevlerden, naylon tüllerin ateşte eriyişinden büyülenmiş gibi, mırıldanır:) Müt-hiş... (Soluğu kesik) Müthişsin... (Şimdi MELTEM'e bakmaktadır. Gözlerinde hatırı istek okunur, sonra çarçabuk toparlanır yine.) Yani... müthiş bir.. bir sahne.. İyi oyun!

SUAT

: Pis bir oyun!

- MELTEM : Bitmedi ki.
(*Sözde evlilik yüzüğünü çıkarır, onu da ateşe atar.*)
Evet, şimdi bitti.
(*AYDIN'ın bakışlarında şaşkınlık*)
Nasıl, beğendin mi? (SUAT'a) Beni bağışla.
- SUAT : Saçmalama... Neyin var?
- MELTEM : Bak, ona bak... (AYDIN'a, daha küstah:)
Dün provada, "Ev kedisi" demiştin bana.
"Korkak," dedin...
- AYDIN : (*Bakışlarını kaçırır.*) Bu anlamda değil.
(*Bahçe kapısına doğru yürür.*)
- SUAT : Evet, pis bir oyun bu. (Öfkeyle sağdan çıkar-
ken pırıltıları götürür.)
- AYDIN : (*Bahçe kapısı önünde:*) Yalnızca bir oyun.
(*Bir ân. Müzik biter.*)
- MELTEM : (*Ton değiştirir. Şimdiki zaman*) Korkan sendin. Kaçan... İşte yine kaçıyorsun! Çünkü anımsadın. Anımsadın, değil mi?
- AYDIN : Yürek başkaldırır, hayatsa sınar.
- MELTEM : Neden söylüyorsun bunu?
- AYDIN : ... Bu yüzden kimse kendisi değildir. Sanat, hayat değildir, hayat sanat değil. Yazıklanma ise yararsız ve çirkin.
(*Kız kardeşini birden iter, ondan uzaklaşır. Müzik durmuştur, ışıklar da az önceki duruma, şimdiki zamana değişir.*)
- AYDIN : Kimse kendisi değildir... (Çıkmak üzeredir.)
- MELTEM : (*Ona yine hayranlıkla bakar. Birkaç dize okur, çok güzel okur:*)
Ne kadar yalnız
Bir yıldız

Beni yalnız

Yalnızlıklar çoğaltır.

(Bir ân) Olağanüstü güzel bir şiirdi; geçen gün dergide okuduğum şiirin yani. Böyle bir şeydi, ama çok daha güzel...

AYDIN : (Ta başta olduğu gibi, soğuk.) Anladığını sanmıyorum.

MELTEM : (Yine bozulur, barıştan cayar.) Belki de anlıyorum. Belki, şiirinle birlikte çoğaldığını hisseden okurlardan biriyim.

AYDIN : (Aldırmaz.) Artık gitmeliyim. (Ama gitmez; durur, MELTEM'e bakar. Şimdi ya onun olmasını istediği, ya MELTEM'in yapmak isteyip de yapamadığı, çift anlamlı bir sahne izleriz: Işıklar yumuşar, MELTEM de sesini yumuşacık bir dona değiştirir. Uzak ve sırt sırtalar.)

MELTEM : Yalvarırım gitme! Sen yoksan, benden o kadar uzaksan, kendimi çırılçıplak duyuyorum. Üşüyorum.

AYDIN : (Aynı abartılı duyarlılıkta:) Peki. Peki, gitmem. Kalırım. Seni ısıtırm. (Uzaktan sözde sevecenlikle sarar kız kardeşini.) Böyle iyi misin?

MELTEM : Evet, evet ama, korkuyorum. Bu sürmeyecek, bitecek, diye korkuyorum.

AYDIN : (Yıkılmış, mutsuz) Güven yoksa, ne olabilir? (Ansızın katılaşır.) Git öyleyse!.. Çekil!.. Beni rahat bırak. (MELTEM, bir atılım daha yapmaya kalkışır, ama daha büyük öfkeyle karşılaşır.) Bırak! Çekil, dedim! (Işıklar yine şimdiki zamana değişir.)

AYDIN : (Toparlanır; bıraktığımız yerden:) Artık gitmeliyim.

MELTEM : (Saçını başını düzeltirken ona doğru bir adım

atmak ister, cayar.) Git, peki. *(AYDIN kapıyı açacakken:)* Aydın?

AYDIN : *(Sırtı ona dönük:)* Evet?

MELTEM : Senin bu kadar mutsuz oluşun korkutuyor beni.

AYDIN : *(Öfkeyle döner; sesi gitgide yükselerek:)* Hiç de öyle görünmüyordun. Televizyondaki röportajda yani, dün gece, o yayında son kerte korkusuz, kendinden hoşnut.. Hayret, nasıl da hayatı ustalıkla tek başına yüklenip götürmüş hâlâ da öyle yüklenip götüren yiğit bir kadın imajı çizdin!

MELTEM : Ah, sakın öyle mi yansıdı? Kestiler, evet, konuşmayı bildikleri kılığa soktular...

AYDIN : Suat'dan boşandığın gün, bir ant içiş gibi "Hürüm," demiştin bana. "Hürlüğümü ve kimliğimi koruyarak ayakta duracağım!" Sana inanmıştım...

MELTEM : Suat'dan ayrılmamı gizli gizli hep istemiş olan sen değil misin?

AYDIN : *(Aldırmaz, sürdürür:)* "Hürlüğümü koruyarak ayakta duracağım!" Seni etimde, kanımda duydum o ân. Fakat sadece bir ân. Çünkü hemen ardından, "Göreceksin, başaracağım! Senin benden ummadığın kadar başaracağım, göreceksin!" dedin. Başarmak. Başarmak demek, acımasız olmak demektir. Saygısız olmak demektir. Sana ün ve para getirmeyen ne varsa, unut git-sin! *(MELTEM'in TV'deki konuşmasını taklit ederek:)* "Eksik olmasınlar bana, sanatıma inanan bazı dostlarımla manevi destekleri dışında hiçbir destek görmedim efendim..." Böyle dedin. İlk reklam firmanı Suat'ın para yardımıyla kurduğunu çitlatmadın bile. İş adamlarıyla çıktığın yemekleri,

- banka kredilerini... Yine Suat'ın senin için yaptığı katta yaşadığını...
- MELTEM : *(İsyan eder.)* Her şeyi ödedim ben. Kimseye borcum yok. Herkesin ödediği kadar, ödediği biçimde... *(Sanki yine ağzından kaçmıştır.)* Acımasız olan iş hayatı. *(Bir ân)* Kimseyi kullanmadım, hayır! Beni kötülemek... Bundan her zaman özel bir tat aldın. İlk senaryom film yapıldığında bile Nur'a ne dediğini biliyorum.
- AYDIN : "Adamla kırıstırıyor." Evet, böyle dedim Nur'a.
- MELTEM : Doğru muydu bu? Neden yaptın? Hem de Nur gibi bir... *(Ağlar.)*
- AYDIN : Ağlama lütfen. Nur da ağlardı. *(Zoraki güler.)* Hem sonra, onların da içlerini birazcık olsun ferahlatmaları gerekmez mi? Neyse, adamı daha önceki o berbat filmi için övdün mü, övmedin mi? Kırıştırmak değil mi bu, ya da yanaşmak?
- MELTEM : Korkunçsun!
- AYDIN : Bak, bak, işte oradasın. Orada işte, tiyatroyun fuayesinde. Şimdi sen hatırla. *Yolculuk*'un ilk oynandığı gece... Oyundan sonra...
- MELTEM : *(Anılara gider sanki.)* *Yolculuk*... Bizim ilk en iyi işimiz. Senin hem yazar, hem yönetmen olarak tiyatroya imzanı attığın gece...
- AYDIN : Beni değil, seni seyredeceğiz. Oyundan sonra, fuayedeyiz işte. Kutlamalar, akıl yürütmeler, fotoğraf çekmeler... Bak, kalabalığın arasındasın, görüyor musun? Ünlü film prodüktörü de orada... O kılkuyruk, sığ herif!.. Ömer Kesgeç!.. O adamı bile o gece peşinen göklere çıkarıp durdun. Fır-

sat bu fırsat... ve... senaryon tabii hemen kabul gördü.

MELTEM

: Yanılıyorsun! Onun çektiği, *Uzak ve Yakın* oyunumdan yazdığım senaryo değildi. Onu yıllar sonra kendim çekebildim. (*Bir ân*) Ama tabii benim ne yapıp ne yapmadığım seni hiç ilgilendirmiyordu artık.

AYDIN

: Öf, beni bırak; asıl şunu söyle sen: O ilk adımda salt piyasa kollayan bu herifin istediğini mi yazdın, kendi anlayışın doğrultusundaki senaryoyu mu?

MELTEM

: Onun istediği ise ne olmuş? Ne var bunda? Hem, herkes çok beğenmişti...

AYDIN

: Herkes... 'Herkesi' hoşnut emekten gayri sinema adına hiçbir şeyi gözetmeyen birini nasıl ciddiye alabilirdin, sorun burda işte! O kadar yıl birlikte çalışmamışız gibi, bunu nasıl yapabildin, neden?..

MELTEM

: Nedeni sensin!

AYDIN

: Ben? Ha? Hah. Hah haa ha haa...

MELTEM

: Gül bakalım. O halde şimdi görürsün. Sen gül... (*MELTEM, kendi kendine:*) Her şey unutulup gider sanıyor. Gece... Çok geç değil henüz. Akşama doğru. Müthiş bir sağanak. Fırtına... Boşandığım erkek, Suat, ayrılığımızı hâlâ bir oyun sanmaktadır. Öyle iyimser ki, duvağı bir yeni yıl gecesi-nin ocağında oyun olsun diye yakmışım-dır sanki. Sanki, bu perde de er-geç kapana-caktır ve sanmaktadır ki, biz de er-geç evlilik evine birlikte döneceğiz yine. Oy-sa... dönüş yok. Oğlum ve tiyatro arasında gidip gelmekteyim. (*Bir süre yağmurun se-sini dinler; derin bir soluk alır.*) Yağmurlu, yalnız akşamlar... Hepimiz için. (*Kulisten sözde battaniyesi içindeki çocuğu kollarına*

alır.) Oğlum. Can, bir buçuk yaşında. (Yağmur altında koşar, evin kapısında:) Hemen tiyatroya yetişmeliyim. Fakat Can'ı bırakabileceğim kimse yok. Anneme koşuyorum. Babam, küçük yol çantasını almış, akşam otobüsüne yetişiyor.

(AHMET Bey, yol çantası, yağmurluğu, şemsiyesiyle merdivenleri inmiştir bu arada. Usulca dışarı süzülür, kızıyla bahçe kapısında karşılaşır.)

AHMET : Ah kızım, görüyor musun başıma geleni yine? Şu yağmurda, çamurda iş seyahati! Olacak şey mi?

MELTEM : Gitme baba, gitmesen olmaz mı?

AHMET : Olur mu hiç? Herkesin bir işi var. (Çocuğu sever.) Can, cancağızım... Ne kadar ıslanmış! Hemen götür içeri.

MELTEM : Onu bu gece size bırakmayı düşünmüştüm...

AHMET : Annene söylesek de kurul başkanına bir telefon ediverse. Sergi hazırlığı için bir başkasını koştururseler... O zaman torunumla ilgilenebilirim. Seve seve. Ontunla oynarız biz. Değil mi Can? Can... Beni sever mi acaba?

MELTEM : Tabii baba. Annem yok mu?

AHMET : Ona söyleyecek misin?

MELTEM : (İçeri girerken:) Neyi?

AHMET : Telefon edivermesini işte...

MELTEM : Olur mu babacığım? Devletin adamları, sen çocuk bakacaksın diye, şimdi... (Babasını öper.) Hadi güle güle... (Arkasından usulca iter.) Güle güle baba...

AHMET : (Sızıldanarak gider.) Şimdi o yollar... Değişik adamlar... Değişik bir yatak... Odalar...

- Hele şu yağmur! (*Şemsiyenin altında sahne önünü boydan boya yürür, sağdan çıkarken*)
- MELTEM : (*Ardından bakmaktadır.*) Onun yumuşaklığı... Bu çocuksuluğu... Babamı bu kadar sevdiğimi.. anladığımı bilmiyordum.
- AHMET : (*Sesi derinlerden gelircesine:*) Kızım beni seviyor. Seviyor... (*Hafif o yöne döner, fısıltıyla sanki:*) Çok teşekkür ederim. (*Çıkar.*)
- MELTEM : (*Silkinir. AYDIN'ı görür.*) Fakat... Evet, kısa kesmeliyim. Asıl noktaya gelmeliyim. Neden yazmışım öyle, o senaryoyu... Nedeni sensin, demedim mi? Gör işte. Annee! (*Kucağındakine*) Bakalım annee ne durumda? Seni alacak mı bakalım? (*Merdivenlere doğru:*) Annee!..
- SELMA : (*Merdiven üstünde belirir.*) A, sen misin Meltem?
- MELTEM : Can'ı bu akşam sana bırakabilir miyim? Matineye yeniden oyun konulmuş. Çok da geciktim...
- SELMA : (*Olmayan bir aynada saçını başını düzeltir.*) Fakat ben çıkıyordum yavrucuğum. Bir müvekkilimle yemekte konuşacağız.
- MELTEM : Oğlan tiyatrodaki sefil olacak yine.
- SELMA : Evlenmişken ayrılmamalıydın hayatım. Tiyatro, yazarlık, çocuk ve dulluk bir arada olmaz ki. Öyle ya, nerde babası?
- MELTEM : Ondan bir şey beklememeye söz vermiştim kendi kendime...
- SELMA : Saçma. Hem, onun tuttuğu, her şeyini de ödediği bir katta oturuyorsun ya?
- MELTEM : (*Çok mahcup, daha çabuk çabuk:*) Oğlu için... çünkü ben.. benim tiyatrodan kazancım... (*Silkinir.*) Yine de mutluluğu duyduğum tek yer orası.

(Bir ân. Merdivenlerden inen annesine:)

Anne?

SELMA : Evet?

MELTEM : Boynundaki...

SELMA : Ne olmuş?

MELTEM : Semih'in kaşkolü değil mi o?

SELMA : (İrkilir. Hemen gözlerini kaçırır.) Gecikiyorum.

(Oyun yavaşlar.)

MELTEM : (Uzak bir ton) Bu renk ona öyle yaraşırdı ki... yaraşır...

(Sözleşmiş gibi ikisi de başlarını yukarı kaldırırlar. SELMA, kaşkolu boynundan ağır ağır çözüp alırken)

SEMİH : (Bunun bir eşi kaşkolla çıkıp dipteki yükseltiye çıkıp dokunaklı bir sesle: "Karlı kayın ormanında / Gidiyorum gündüz gece"yi söyler. Yurkardan ağır ağır geçerken annesi ve kız kardeşi de ister istemez parçaya katılırlar. Hatta AYDIN da. Parça giderek koroya dönüşür. Heyecan, gerilim artar. Parça biter. Herkes susar, yalnız SEMİH şarkıyı mırıldanarak merdivenlerden ağır ağır iner, sol kulisten silinircesine çıkar, gider. Sesi bir süre daha kulisten işitilir. AYDIN susmuş, geri, şimdiki zaman yerine çekilmiştir. Bir ân. Sessizlik.)

SELMA : (Dışarı çıkacakken yağmuru fark etmiş hemen geri çekilmiştir. Evin sağ kulise açılan kapısına gider; abartılı bir öfkeyle:) Şemsiye!. (Şemsiye verilemez.) Bir tek şemsiye kalmadı mı burada?

MELTEM : (Gerçeğe döner.) Birini babam almıştı.

SELMA : Ötekini de Aydın götürdü ve tabii getirmedi. Sorumsuz bencil!.

MELTEM : Bak, orada şemsiye.

- SELMA : *(Çıkarken bir ân) Dinle... Haklı mıydı sence?*
- MELTEM : Aydın mı?
- SELMA : Ne Aydın'ı canım! O işte; Semih. Ölmekte haklı mıydı, diyorum... *(Kaşkolu yanağına sürer. Gözlerini yumar.)* Ölmesi haksızlık... *(Sessizlik.)*
- MELTEM : Anne bak, Can sana gülüyor, seni istiyor.
- SELMA : *(Toparlanır. Kaçarcasına:)* Sahiden çok geciktim. *(Sözde dışarıya bir göz atar.)* Yağmur da amma arttı. *(Sözde CAN'ı okşar:)* Hadi bakıyım, bir öpücük... Ihhh, tatlım... *(Kızına:)* Sizi tiyatroya bırakırdım ama, ters yöne gidiyorum. Sen bir taksi çağırırver bari. Oğlan daha fazla ıslanmasın... *(Çıkar.)*
- MELTEM : *(Kucağındakine:)* Ne yapalım, bu gece tiyatroda uyursun yine. *(Çıkar, bahçeyi geçer, çevresine bakınır:)* Taksi... Bu havada, hani nerede? Hem sanki, taksiye verecek para var da... *(Sözde sağanak altında koşmakta. Sol kulisten çıkar, geri gelir. Akşamüstü aydınlığı. Koşarak sahnenin sol önüne gelir. Çok ıslanmış. Soluk soluğa. Lokal ışıktaki, sözde çocuğu kurular. AYDIN bir sürede ev içinde, seyirci konumundadır. MELTEM, şaşkın:)*
- Ne oluyor? Ne? Ne demek? Nasıl yoklar? Peki, oyun? Hani... Matine?. Nasıl olur? Seyirci gelmiş, oturmuş... Perde açılmayacak mı? *(Çöker.)* Perde açılmayacak... *(Omuzları çökük, ağır ağır eve doğru yürürken:)* Seyirciler bir bir çıkıp gittiler. *(Ağlar. Bu arada ışıklar şimdiki zamana değişir. Tabii oyuncuların ses tonları da. MELTEM, tam da eve girer ve kucağındakinden kurtulurken:)*
- AYDIN : *(Loşluktaki köşesinden çıkar:)* Peki. Peki... Haklıydın. Böyle, evet. Hatırlıyorum. Çocuk, yağmur-sağanak... Yine de senin per-

- deyi vaktinde açtırmak için çırpınışın, yine de o matinede oynanmayan oyun...
- MELTEM : *(Dik)* Evet.
- AYDIN : Çünkü baş kadın oyuncu ortalarda yoktu. Nur.
- MELTEM : *(Daha dik)* Tam böyle.
- AYDIN : Daha kötüsü, yönetmen de... Tenin ürperişlerine yenilip oyun saatini unutabilen bir yönetmen! Bir hain!
- MELTEM : *(Geriler.)* Unutalım en iyisi...
- AYDIN : *(Kışkırtırcasına:)* Bedenin istekleri, sanatın yüceliğini çöpe fırlatmış...
- MELTEM : O gece ne kadar küfredmiştim size.
- AYDIN : Hak etmiştik.
- MELTEM : Şimdi böyle söylüyorsun. Oysa... *(Bir ân)* Yoo, seni suçlamıyorum. Yıllar var, düşünmemiştim bile. Ama az önce sen beii suçlayınca...
- AYDIN : O halde devam et. Tamamla...
- MELTEM : Ne yararı var? Artık istemiyorum. Geçmiş geçti. *(Bir ân)* Babamız... Metin... Cemil... Annemiz... Dostlar.... Semih. Canım Semih. Hepimiz, ne kadar ayrı dünyalarda yaşadık. *(Bir ân)* Yoo ama, Semih'in şarkılarına katılırdık.
- AYDIN : *(Daha kışkırtıcı:)* O ise bizim oyunlarımıza hiç katılmadı.
- MELTEM : *(Bakışlarını kaçırır.)* Tiyatroyu severdi...
- AYDIN : Hiç katılmadı.
- MELTEM : Annemizle hiç ilgilenmedin.
- AYDIN : Onun da kendi oyunları vardı. Kendi aşkları... *(Bir kahkaha atar:)* Nefisti ama! Sermet Amcayla olağanüstüydü! Platonik aşk!. Ne tuhaf bir ilişki...

- MELTEM : Anlamıyorum, neden her şeyi bu kadar birbirine karıştırıyorsun?
- AYDIN : (*Kapıyı açar, usulca bahçeye süzülürken:*) Hayat karmaşık, anlaşılmaz. Onu anlaşılır kıllığa sokmaya çalışan ise sadece sanat. Sanat!.. (*Çıkar.*)
- MELTEM : (*Olduğu yerde kalır, fakat elini uzatır; usulca:*) Lanet olası, dön geri! (*İnler gibi*) Dön, ne olur... Kim bilir, bir daha karşılaşacak mıyız?.. İkimizden başka ölecek kim kaldı? Geri gel lütfen. Beni, böyle... Bunca bir yalnızlıkta bırakamazsın. Dayanamam...
- AYDIN : (*Dışarda, yüzünü sözde yağmura kaldırmış:*) Ah akıl, ah gerçekler, özgürlük ah! Ne kadar çok yalnızlık demektir bu, ne kadar çok Ofelya'nın ölümü!
- MELTEM : (*Birden kapıya atılır; bahçede AYDIN'a doğru bağırır:*) Pekâlâ, o film şirketi için kendi düşündüğümü değil, yönetmenin ısmarladığı senaryoyu yazdım! Evet, bunu yaptım, çünkü seni taşımam gerekiyordu. Anlıyor musun, senin özgürlüklerinin bedelini benim ödemem gerekiyordu!..
- AYDIN : (*Ağır ağır geri gelir, girer, kapıyı kapatır.*) Yağmur yağıyor. (*Bir ân*) Bir şey içmek istiyorum. Bir konyak falan...
- MELTEM : Bana da ver.
(*AYDIN, bardaklara konyak koyar, birini MELTEM'e uzatırken meydan okurcasına bakışır. Bir süre sonra, MELTEM uzanır, AYDIN'ın gözünden bir damla gözyaşını alır.*) Ağlama. Lütfen. (*Belli belirsiz hıçkırırken:*)

BİRİNCİ BÖLÜMÜN SONU

2. Bölüm

(MELTEM'le AYDIN aynı yerde, aynı zamanda, ancak değişik komudadırlar. İçki içmekte ve şimdi kahkahalarla gülmekteler.)

AYDIN : Sahi mi söylüyorsun? Demek hâlâ, birbirlerini bilmezden gelerek?..

MELTEM : Ben daha tam anlatamıyorum. Görecektin...

AYDIN : Ne zaman oldu bu karşılaşma?

MELTEM : (Gülmesini tutmaya çalışarak:) Dur bakayım, babamın ölümünden şöyle altı, sekiz ay önce galiba... Belki beş ay önce, unuttum... (İğneleyici:) Sen yurtdışındayken...

AYDIN : Gezi vapurunda ha? (O da iğneleyici:) Hayret, senin ne işin vardı çalışma saatlerinde bir gezi vapurunda?

MELTEM : (İçer.) Ne bileyim ki; işte, her şey ters gidiyordu. Daha bu işlerde yeniyim. Adamlar randevu veriyor, gelmiyorlar; bono veriyorlar, karşılıksız çıkıyor; tam sağlam bir anlaşma yaptığımı sanırken...

AYDIN : Bunları bırak. Bizimkileri söyle sen... Anlat... (İçer.)

MELTEM : Başımı alıp bir yerlere kaçmak istemiştım. Kaç kaç, nereye kaçacaksın? Akşama oğlanı okulundan almak gerek. İşte ancak kent içinde bir...

AYDIN : *(Çakırkeyif, şimdi daha çok güler. SERMET amcasını taklit ederek:)* "Oooo beyefendi, ne hoş bir sürpriz!"
Demek böyle dedi Sermet amca ha?

(İkisi birlikte deliler gibi gülerler.)

MELTEM : *(Bir soluk alır.)* Kış. Sicim gibi de bir yağmur...

AYDIN : *(Dışarısını gösterir.)* Bak, hâlâ yağıyor. Yeni bir yağmur ısmarlaman gerekmeyecek.

MELTEM : *(Sürdürür.)* Onlara görünmeyeyim, dedim. Casus gibi, vapurun bir köşesine gizlendim. Hay Allahım, iskelede... O şapka, bere selamlaşmaları, o ince resmiyet...

AYDIN : *(Taklit eder:)* Ooo, beyefendi!.. *(Bu arada AHMET ve SERMET Beyler sahnenin iki yanında görünür. Sahne ön ortasında karşılaşırlar: Şapka bere çıkarıp aynı ân'da: "Ooo, beyefendi!.. derler.)*

SERMET : Ooo beyefendi, vapura mı? Bu ne hoş sürpriz böyle!

AHMET : *(Gerçeğe boyun eğmekle eğmemek arasında şaşkın:)* Vay efendim, vay... Kızımın düğününden beri görüşmemiştik. Lütfedip bir daha buyurmadınız ki... Gerçi çocuklar ayrıldılar fakat... Şu taraf iyi... Böyle geçelim mi? *(MELTEM AYDIN'ı onları görebileceği bir noktaya çekerken AHMET ve SERMET Beyler, ortadaki bahçeye çıkan basamakları -sanki vapur kanepesi oturmaya hazırlanurlar.)*

MELTEM : *(Sırtını onlara, yüzünü AYDIN'a döner.)* Eh işte artık, neler konuştuklarını işitecektin. *(Gizli gülüşürler.)*

SERMET : Islanmışsınız Ahmet Beyciğim, çıkarın asın paltonuzu şöyle.

AHMET : Siz de az ıslanmamışsınız, ama sizinki yağmurluk...

SERMET : Tatilde misiniz? Daire yok mu bugün?

(Oturlurlar.)

AHMET : Ebedi tatil efendim, benimki artık ebedi tatil! Emekli oldum.

- SERMET : O halde özgürlük ha? Bakın bu kutlanır işte!
(*Cebinden konyak şişesi çıkarır.*)
Bir yudum alın, ısınırsınız hem...
- AHMET : Çay mı içsek, sahlep mi, diyordum.
(*Yine şişeyi alır.*)
- SERMET : Canım efendim, bıkmadınız mı memur odalarında sabahtan akşama çay içmekten? Hah şöyle, biraz canlanın, yaşayın; sakın ha kendinizi emekli psikolojisine kaptırmayın. (*Bir ân*) Size ısındım. O gün bugündür kardeşim bildim sizi... Gençler kendileri evleniyor, kendileri boşanıyorlar efendim. Bu bizim dostluğumuzu neden bozsun, asla...
- AHMET : (*Biraz kuşkulu:*) Çoğu zaman dostlar kardeşten yakın olurlar.
- SERMET : Hem nasıl... (*Bir ân. Kendini bir oyuna hazırlar:*) Aslında benim bir erkek kardeşim vardı. Büyüğüm...
- AHMET : Sakın, sizlere ömür?
- SERMET : Yoo, yo! Ölemeyecek kadar mızımızdır o. Ölme enerjisi bile yok. Öyleyken, hayret değil mi, benim sevdiğim kadın onu seçti. Gençlikte daha. Gerçi ben kendim evlilik düşünmüyordum, ama yine de hâlâ anlayamamışımdır niye onu seçti.
- AHMET : (*Ona yan yan bakar.*) Belki size güvenmemiştir. Ne bileyim, öyle uçarı bir haliniz var da, kusura bakmayın hani.. baba olmak, eş, çocuk mesuliyeti taşımak...
- SERMET : Eh evet, yerleşik bir hayat beni hep sıkmıştır. O yüzden mesleğimi bile bıraktım. Şöyle, beni ayakta tutacak kadar bir gelir sağlar sağlamaz, özgürce yaşamayı seçtim...
- AHMET : Yazık etmişsiniz... mesleğiniz için... İnsan hali, hiç belli olmaz; hazırda dağ dayanmaz...
- SERMET : Amaan, dayanmasın bakalım. Zaten sevdiğiniz kadın size bir umut veriyor, bir vermiyor...

AHMET : (*Öksürür.*) Affedersiniz ama, evli bir kadın size neden umut versin? Hem de abinizin karısı olan bir kadın?

SERMET : İyi ya işte, biz de çekiverdik kuyruğunu. Halbuki bir ara mesleğimde yine ciddiyetle ilerlemiştim. İkinin de güvenini yeniden kazanmak istedim istemesine.. hiçbir şey fark etmedi. Onlar bana hep güvenilmez, ipiyle kuyuya inilmez adam gözüyle baktılar. Abim bir de küsmez mi, hıyar!..

AHMET : Rica ederim, insan abisine 'hıyar' der mi? Hem ne biliyorsunuz, belki...

SERMET : (*İnadına*) Ben onu tanımaz mıyım Ahmet Bey! Hem hıyardır, hem sinsinin tekidir. Çocukluğunda da sinsiydi bu...

AHMET : (*Biraz öfkeli:*) Yooo, yo... Yani...

SERMET : Öyleydi, öyleydi. Ne yapar yapar, tavuğun en iyi parçasını o yer, çikolataları lüp lüp indirirdi miğdeye... Bi kız sevsem, hemen ona nazik nazik cümleler düzmekler, nesirler okumaklar, sessiz sedasız çiçekler taşımalar, her hafta bir tiyatroya, sinemaya bilet ayarlamalarla, öyle, saman altından su yürüte yürüte, bir de bakmışsınız kız ona gitmiş... Hani bir de kendisini görseniz, mızımız, sanki iktidarsız...

AHMET : (*Patlar.*) Ooo, durun bakalım! Bu işler hiç belli olmaz. Belki de iktidarsız olan sizsiniz?..

SERMET : Ooooh, hoh, ben mi? Öyle ya, siz beni pek iyi tanımıyorsunuz. Elimden geçen kadınların sayısını bir bilseniz!.

AHMET : (*Adeta ayağa fırlar; cılız bir sesle bağırır:*) Kadınlara şefkat, anlayış gereklidir bir kere! Bilmem ne, ne olmuş, ne çıkar?

SERMET : (*Onu geri oturtmaya çalışır.*) Canım size ne oluyor böyle, abimden konuşuyoruz burda?.

AHMET : Siz konuşuyorsunuz, ayıp ediyorsunuz. O halde

ben de şunu ifade edeyim ki, benim de sizin gibi bir erkek kardeşim vardı...

SERMET : Artık yok mu?

AHMET : Var, yani, var. Ne çare, yüzüne bakılacak adam değil. Ben de defettim çıkardım hayatımdan. İlk iş seyahatimde karıma el koymaya kalkacak kadar saygıdan, edepten uzak...

SERMET : (*İçer.*) Sakın, bunu size karınız mı söyledi?

AHMET : Hayır, karım söylemedi. (*SERMET'in mutlandığı sezilir.*) Eve dönüşümde bir çekmecede pusulasını buldum.

SERMET : Kardeşinizin?

AHMET : (*Onun gözünü içine baka baka:*) Onun ya, onun! Karıma, ruhum, diye yazmış; bana bir defalık olsun bir şans ver, seni filan saatte almaya geleceğim, yemeğe çıkalım, göreceksin büsbütün güvenilir adamın biri değilim, sana evlenme teklif etmemimin sebebi asla sana tapmıyor olmam değildir... Böyle yazmış. Güvenmekmiş! Daha ben evden dışarı adımımı atar atmaz karıma pusula gönderiyor, sonra da güven bekliyor!

SERMET : Ay bu muydu mesele?

AHMET : Haksız mı buluyorsunuz beni?

SERMET : Haksız olabilirsiniz tabii. Pusula belki siz iş seyahatine çıkmadan önce yazılmıştır, tarihine bakmamışsınızdır; hatta belki kâğıdın üstünde tarih bile yoktur; postayla gönderilmemiştir, ne bileyim, hatta karınızın da evde bulunmadığı bir saatte, gizlisiz saklı yazılmış, bırakılmıştır. Hatta hatta, kimbilir, siz ikiniz evlenmeden önce...

AHMET : (*Bir ân, sanki kendi kendine.*) Evlenmeden önceymiş... (*Birden silkinir:*) Bırakın, bırakın... Kestim ilişkiyi, bitti. Bir daha tanımak bile istemedim onu. En salim yol bu.

SERMET : Halbuki, aynı kimseyi seven iki kişi; ne harikulade

bir şeydir bu! Seven kimseleri ayıracağına büsbütün birleştirmelidir.

AHMET : *(Dik dik bakar ona.)* Onun için mi 'hıyar' diyorsunuz abinize?

SERMET : Karısına benim kadar tutkun olduğumu bilsem, demezdim. Benim abim kendinden başka kimseyi sevmemiştir.

AHMET : Valla bence kendinden başka kimseyi sevmeyen sizsiniz. Ne evlilik, ne çocuk... Çocuk da yok değil mi?

SERMET : Sevgisiz ve sorumsuzluğumdan değil; fazla sorumlu, sevgiyle çok fazla dolu bulunmamdan...

AHMET : *(Tuhaf tuhaf bakar ona.)* Allah Allah...

SERMET : Boş verin... İçelim hadi. *(Şişeyi uzatır, AHMET içer, ötekine verir, o da içer.)* Kardeşinizi hiç özlemiyor musunuz?

AHMET : *(Kaçamak bakar.)* Şey... Özlerim elbet... Fakat affedemem.

SERMET : Gelse, boynunuza sarılsa, yanaklarınızdan öpse?..

AHMET : *(Heyecanlanır, hemen örter.)* Kuşkulanırım, istemem.

SERMET : Yaaa? *(İçer. Usulca kalkar.)* İzninizle. Ben bu iskelede iniyorum da... Alışık olduğum meyhane şurada.

AHMET : *(Kalkmakla kalkmamak arasında:)* Öyle mi?

SERMET : *(Hemen hemen kalkmasını dileyerek:)* Siz devam edeceksiniz galiba.

AHMET : *(Değişik tonda, özlemle:)* Sizinle geliyorum. *(Bir önceki tona geçer:)* Yoo devam etsem iyi olur.

(SERMET bir şey söyleyecektir, cayar. Beresiyle AHMET'i selamlar, hafif sallanarak gider. Sağ kulisten çıkarken hiç ardına bakmaz; AHMET Bey ise belli etmeden el sallar.)

MELTEM : *(Bakışları uzaklarda:)* Üçümüz de ayrı iskelelerde indik.

AYDIN : *(Sağ önde, kederli kederli tek başına ayakta duran babası-*

na bakar. Sonra:) Son ayrılışın bu kadar kederli olduğunu bilmiyordum.

MELTEM : Yurtdışından dönüşünde sana söylemiştim, hasta, demiştim. Ölüyor, dedim. Çocuk gibiydi. Bilsen, öyle duyarlı bir hal almıştı ki...

AHMET : *(Kızı bunları anlatırken sanki hasta, bilinç kaymış. Abartılı, sayıklar gibi:)* Sermet... Kardeşim! *(Başı düşer. Sözde ölür ve sahmeden silinircesine çıkar.)*

MELTEM : Tuhaf. Öyle ya, ne karısı, ne çocukları... Ağzından çıkan son söz bu oldu. Andığı tek ad, konuşurken de dargın kaldığı kardeşinin...

AYDIN : Deliren... Annem bile yanında değildi ha? *(Öfkeli:)* Bir dava için kent dışında. Ne iş!

MELTEM : O her zaman gerçekçiydi, bilmiyor musun? Para lazımdı, çok para. Babanım bakımı pahalıydı. *(Dokundurucu:)* Ne yaparsın, aynı anda iki yerde birden olunamıyor.

AYDIN : Fakat cenazede, iki eksiğiyle hepimiz vardık. Metin bile... *(Sağ kulisten iki kişi gelir, AHMET Bey'i omuzlarına alırlar.)* Yaa, Metin bile vardı. Cemil yoktu. Semih... *(Yutkunur.)*

MELTEM : ... Yoktu *(Hafif, seyirciye:)* Sermet Amca elbet yoktu. Tenha bir cenaze töreniydi babamınki. *(MELTEM'le AYDIN oldukları yerden - sahanlık- kalkarlar.)* Biz de az cenaze görmedik! Fakat anneminki... *(AYDIN'a)* Ne kadar çok çelenk vardı, değil mi?

AYDIN : Ölümlere bile bulaşan ticari soytarılıklar!.. *(Masaya yaklaşır. İçki alır.)* Annemizin hastalığı, amcamızın çıldırışı... Nasıl haberim olmaz?

MELTEM : *(Hafif sarhoş:)* Yalnızca sanat dünyanı korumak istiyordun ya? Günlük hayattan sana ne? Fakat hayret, başka bir ticari soytarılık olan bilmem ne şiir festivaline çağrılınca koş a koş a gidiyorsun pekâlâ...

AYDIN : Onur konuğuydum. Salt şiirimin kendisiyle, yalnız

kendi sesiyle ulaştığı bir yer bu. Turistik değil... Ticari değil...

MELTEM : Az önce, namuslu tek başarı olmazmış gibi konuşuyordun da... *(Bezgin:)* Artık bütün bunları düşünmek bile istemiyorum. Öyle yorgunum ki.

AYDIN : *(Alaycı:)* Bir avuç okuru da mı çok görüyorsun kardeşine? Yoksa gerçek sanatın hâlâ bir yerlere ulaşabildiğini görmeyi mi hazmedemiyorsun?

MELTEM : Lütfen, keselim...

AYDIN : Kalmamı sen istedin. O halde konuş.

MELTEM : Konuşamıyoruz. Artık hiç.

AYDIN : Peki, suçla beni!

MELTEM : Hayır. Yorgunum. Gerçekten... Annemi düşünmek istiyorum.

AYDIN : *(Gittikçe sarhoş:)* Kendim kadar şiirimin de beş para etmediğini, hiçbir yere ulaşmadığımı söyle bana!

MELTEM : Hayır, bu değil...

AYDIN : Her kadına yenildiğimi, durmadan onların beni başkalarıyla değiştirdiğini... Sürekli sevgili değiştirdiğimi...

MELTEM : Senin sorunun...

AYDIN : *(Apar:)* Artık beni kıskanmıyor mu? *(Yüksek:)* Söyle hadi!

MELTEM : İstemiyorum, dedim. *(Apar:)* Hiç mi özlemedi beni?

AYDIN : Tabii.. Kendinle yüz yüze gelmekten dün gece benim televizyon ekranında gördüğüm seni, tıpkı benim gördüğüm gözle görmekten korkuyorsun... Her öneriyi kabullenen, her ân vitrinde olmak isteyen bir...

MELTEM : Sana bir şey teklif edilse, acaba? *(Yükseltide FULYA SUN, telefonda konuşurken görünebilir.)*

AYDIN : Konuyu çarpıtma şimdi. Kendinin değil, piyasanın istediği işi yapmanın nedeni benmişim; böyle diyordun hani? Ne demek oluyor bu? Bana bunu

açıklayacağına, yok vapurdaki rastlaşmaymış, yok annemizin cenazesine gönderilen çelenklermiş, yok Semih...

MELTEM : Hiçbir şeye saygı duymuyorsun, acılara bile... Semih'in dipdiri, umutlarla dopdoluyken yitip gidişine... Onun cenazesi hepsinden kalabalıktı. Bu sana bir şey söylemiyor mu? Kırmızı karanfiller mezarında minicik bir tepe oluşturmuştu. Marşlarla, şarkılarla uğurlandı. (AYDIN'ı küçümseyici:) Pür sanatmış, soylu sanatmış!. Elli yüz kişilik şiir kulüpleri dışında kim biliyor senin şiirini? Kime yararı var? (Sesi düşer.) Yooo hayır, söylemeyeceğim. Neyi anlatmaya çalışsam başka yöne çekeceksin, ne desem beni suçlu kılacaksın biliyorum. (Sesi titrer.) Oysa biz.. En acılı günlerimizde bile açmıştık perdemizi. O gece de, o yağmurlu akşam soluk soluğa tiyatroya yetiştiğimde...

AYDIN : Evet, evet? Devam et...

MELTEM : Neyse...

AYDIN : (Kışkırtıcı:) Polis hafiyesi gibi hep peşimdeydin. Hâlâ da öylesin...

MELTEM : (Yine patlar.) Allah belanı versin! Git peki, hadi git burdan. Defol! (Öteki kımıldamaz. İçerler. Bir ân) Beni yalnız bırak.

AYDIN : (Kız kardeşine yaklaşır. MELTEM hafifçe geri çekilir.) Özür dilerim, bunu demek istememiştim. (Usulca:) Tabii ya, duvağını bile beni hoşnut etmek için yaptın.

MELTEM : Ne? (Neredeyse ağlayacaktır:) Kimbilir, belki de kendimi hoşnut etmek içindi... Neyse... Unutalım. Dedim ya, bu gece annemi, yalnız onu düşünmek istiyordum. Git, evet...

AYDIN : (Duyarlı:) Burada, bu evde, şu bahçede ve hayatın ortasında onun çok renkli, ışıltılı, şenlikli gölgesinde geçen bütün çocukluğumuz, ilkençliğimiz... (Ara) Bir lunaparkın dönme dolaplarında gibiydik. Her-

kes ayrı bölmededir, yalnız senle ben aynı yerde.. Çılgınca dönüşlerimiz... (Ara) Herkes umut doludur, ama kimse birbirini seçemez. Yüzler silik, bulanıktır. Ancak aynı yürek inip kalkışları... Daha yükselecek, daha daha... Saçlarımız aynı rüzgârla havalandırıldı; bizimkiler birbirine karıştırdı, unutmadım.

MELTEM : (Duyarlı:) Ben de...

AYDIN : Semih... sadece o, göz ucuyla ikimize bakardı. Burada... Ya da dönmedolapta; başka kimseye değil, ikimize... (Fondaki yükseltide SEMİH kaşkoluyla bir hayal gibi geçer.) Hızlı eylemlerinin karşısına sanatı dikiyorduk.

MELTEM : Onu kuşkuda bırakmış olabilir miyiz?

AYDIN : Yoo, asıl o bizi kuşkuda bırakıyordu.
(Canlanır.) Yine de, düşün, neredeyse kanıtlıyorduk...

MELTEM : Neyi?

AYDIN : Hiçbir kurşunun işleyemeyeceği bir başkaldırı yolu olduğunu. Bu yolun sadece sanattan, yaratıdan geçtiğini...

MELTEM : Ama göremedi. Ne herhangi bir şeyi kanıtladığımızı, ne dağılıp gittiğimizi...

AYDIN : Saçmalama. Dağılan yalnızca tiyatromuz. Sanatsa, çağlar boyu olduğu gibi, sürüyor. (Biraz sinirli:) Aa, öyle ya, sanat deyince sen artık çoktandır hemen paraya çevrilebilir bir şeyi anlıyorsun.

MELTEM : Benden konuşmayalım. Benden ve senden konuşmayalım.

AYDIN : (İçer. Daha gergin:) Suat'dan konuşalım öyleyse, ha? Sahi, bunca yıl onu, sırtını dayayacak sağlam bir duvar gibi, hep arkada tutmayı nasıl başardın? Röportajında ise, elinden gelse adını bile anmayacaktın. Hoş anmadın ya... Sahi, nasıl başardın onun, sen gel deyince gelmesini, git deyince gitmesini?

MELTEM : (Bir tabureye çöker.) Off, yeter...

- AYDIN : Öyle ya, sen başarırırsın. Her şeyi. Eh Suat da zaten konformistin tekidir; ne diye ince eleyip sık dokumalı, neden sorun yaratmalı yani?. Her buluşma Meltem Hanımın bir sorununun çözülmesi anlamına gelir. Yatırılacak vergiler, ödenecek bonolar, (*İğrenerek*) dökülecek kurtlar...
- MELTEM : (*AYDIN'dan düpedüz öğrenmektedir artık.*) Alçağın birisin sen! Sefilsin. Sefil bir yürekten güzel bir şiir nasıl çıkabilir?
- AYDIN : Rimbaud'dan nasıl çıktıysa...
- MELTEM : Rimbaud... (*Bir ân*) Suat çocuğumun babası... Onu sevdim.
- AYDIN : Hiçbir zaman istemedin onu. Vücudunu gerçek anlamda özlemedin.
- MELTEM : Nereden biliyorsun? Evlilik yatağımıza mı girdin?
- AYDIN : (*Kötücül*) Girmedim mi?
- MELTEM : Bu kadar kirlenebileceğini düşünemezdim!
- AYDIN : Gerçek kirliyse ben ne yapabilirim?
- MELTEM : (*Öfkeden, kırgınlıklardan yorgun:*) Bak... Bu evden yeni bir ölüm henüz geçti. Henüz gölgesi dolanıyor çevremizde...
- AYDIN : (*Bir ân*) Ne yapalım? Şu ölümlü dünya, diye mi yaşayalım? Gerçeğin yüzünü aramaktan böyle mi kurtulalım? Ölüm, kaçışların bahanesi mi olsun? Sıçan delikleri... Sıçan delikleri...
- MELTEM : Sarhoşsun sen. (*Bir ân*) Hızı düşünebilirdik. Çünkü zaman beklemiyor.
- AYDIN : (*Yine kötücül:*) Her şey, her ân değişiyor. Onun için de sahici ebedi aşk yoktur. Mutlusu, mutsuzu; birliklilik yoktur. Sadece bedenın tutkuları...
- MELTEM : (*Hafif umutlu:*) Neden aşktan söz açıyorsun ki? (*Hemen toplanır, ironiye sığınır.*) Epeydir Fulya ile yaşıyormuşsun? Fulya Sun. (*NUR, "Sahne sanatçısı" FULYA SUN kılığıyla dipteki yükseltiden geçer.*)

AYDIN : Evet, ne olmuş? Onun kendisini böyle hiç yoktan var edebilmesine de büyük saygı duyuyorum. Toplumun Zehra'lara, Zülfiye'lere ayırdığı yerle yetinmemesine... Üstelik bu meydan okuyuşu başarmasına çok saygı duyuyorum. Ee, buna bir şey demeyecek misin? (MELTEM bu arada merdivenlere yönelmiştir. İnatla susmakta.) Konuş, lanet olası! Yüreğini bir kezcik doğru dürüst aç bana! Aç da, burada karşılaşmamızın bir anlamı olsun! (FÜLYA SUN, yükseltide "sahne sanatçısı" pozuyla kendi çevresinde, kırılarak şöyle bir dönüp, kırılarak çıkmıştır.)

MELTEM : (Yarım döner. Tok:) Yoo, açarsam onu da kirletebileceğini çok iyi biliyorum.

(Soğukkanlılığını koruyamayacak gibidir. Yutkunur. Birkaç basamak daha çıkar.)

AYDIN : Hadi artık, şu sahne! Muzip bir hafiye gibi beni ensemeye ant içmiş kız kardeşimin zafer sahnesi! Bir türlü 'ifşa edilemeyen', başlanıp başlanıp da sonu getirilemeyen...

MELTEM : Korkunçsun!

AYDIN : Ben sadece bir ozanım.

MELTEM : (Son kerte aşağılayıcı:) Ozan...

AYDIN : Bekle, gitme... Ne bulacaksın ki annemizin odasında? Hadi, hadi, açık ol. Dürüst ol. Yağmur hani? Hani kucığında bir buçuk yıllık oğlun? Sana yardım etmeyen anne, bulunmayan taksi? Asıl ondan sonrasını söyleyecektin, caydın. Caydın, çünkü biliyordun...

MELTEM : Neyi biliyormuşum?

AYDIN : Kovaladığının tiyatro, perdeyi yeniden açtırmak falan olmadığını...

MELTEM : (Hafif ürker, yan gözle kitlediği kapıya bakar.) Yine kuruyorsun. Ama bunu, artık olmayan bir tiyatronun sahnesi için değil, olan, sahici bir sahne için yapabilirsin pekâlâ. Örnekse, benim firmam için

yapabilirsin. Bana kendi senaryonu yazabilirsin, ben de çekerim. Harika olur.

AYDIN : (*Daha sarhoş*) Hah, hah, haahhh!. Kız kardeşim elimden tutmak, zavallı hayatımı kurtarmak istiyor. Beni cilalayıp, parlatıp vitrine koymak istiyor. Belli etmeden, gururumu kırmadan... incelikle bir iş öneriyor bana. Bir dehanın böyle, bir köşede unutulup gitmesini gönlü elvermiyor. Yoksaa... Nur'lardan, Fulya'lardan, Hülya'lardan, Necla'lardan mı kurtarmak istiyor beni? (*MELTEM'e dik:*) Ya da damarıma basmak istiyorsun. Firmasıymış! Çıkar çöplüğü...

MELTEM : (*Birden karar verir, merdivenleri geri inmeye başlar.*) Pekâlâ söyle bakalım, kim sağlıyor geçimini? Pekâlâ, pekâlâ, kim? Fulya mı, Hülya mı, Necla mı, kim? Soylu sanatçılığını şimdi kime taşıtıyorsun?

AYDIN : Oo, tabii, işverenin intikamı büyük olur. (*Bir ân*) Sürekli ithalle beslenen bir ülkede çevirmen neden aç kalsın ki? Sürünse de ölmez! (*Ansızın tıkanır; ağlamak için kendini güç tutar.*) Bana hiç güvenmedin. O gün bugündür, hiç... Amcamı çıldırtan güvensizlik...

MELTEM : Ne oluyorsun?

AYDIN : (*Sürdürür.*) Hayatımın gerçekten yalnızca sanat, şiiir, benim şiiirim olduğuna inanmadın. Böyle yaşayabileceğine... (*Yenik*) Yanlış adımlar atmış olabilirim. Seçtiğim kadınlar yanlış kadınlar olabilir. Budala rolüne çıkmak hoşuma gidiyor olabilir. Açık adiliği kabulden haz alıyor olabilirim. Basitlik insan kardeşime yaklaştırıyor olabilir beni; ne bileyim, onda kendi üstünlüğümü seviyor olabilirim... (*Silkinir.*) Fulya ile yaşamıyorum, hayır. Yanlış istihbarat!.. (*Usulca gözlerini siler.*) Pekâlâ işveren! Şimdi de aynada sizi görelim. (*Hemen hemen tehditkâr:*) Nur, Fulya ya da Hülya ya da başka bir kadın... Senin için hepsi tehlikeli, öyle değil mi?

MELTEM : (*Yağmurluğunu alır, giyer.*) Başım çatıyor. Biraz hava alacağım...

AYDIN : *(Hafifçe dili dolandır:)* Evet, ne olmuş? Bir defacık.. istediği ân'da, hiç ertelemeyen yani... Tam o ânda tenin çağrısına uydum...

MELTEM : *(Mırıldanır:)* Hayvan... *(Kapıyı açar. Dışarda ıslak gece.)*

AYDIN : *(Hafif, ortalığa:)* İnsan, iş işten geçtikten sonra hayıflanmalı, yazıklanmalı mı? "Ahhh keşke," mi demeli? Hayatlarınız baştan sona "Ahh keşke!"lerle dolu değil mi sanki? Kendisine engel koyan, başkasının özgürlüğüne nasıl katlanır? Ayrıca unutmayalım, çok gencim henüz. Yirmi dörtlerimdeyim. Yazıp yönettiğim oyunlardan biri nihayet yerine, hedefine ulaşmış... El üstünde tutulmaktayım... *(Usulca kafasına vurur:)* Bundan şımarmış olabilirsiniz, salak! Yapılır mı bu *(MELTEM, kapı önünde döner, usulca güler. AYDIN, toplanır.)* Öyle öyle, herkesin hayatı "Ahhh keşke!"lerle dolu, ben de buna başkaldırdım işte. Bir defacık olsun! Ama bunu açığa vurmak olmaz, değil mi? Düzen bozulur. Aile yıkılır. Devlet sarsılır...

MELTEM : Aklanma telaşına bakın şunun!

AYDIN : Ya bu duruş, bu bakış!. O gece bundan da kötüydü. En katı, en acımasız savcıdan daha katı, acımasız... *(MELTEM yavaş yavaş tarife uyar sanki.)* Çünkü genç yönetmen ve baş kadın oyuncu senin isteklerine uydular. *(Gömlek yakasını açarken, muzip:)* Birlikte, kız kardeşin dahi bulamayacağını umdukları bir otelde, bir aşk odası tuttular. Öğleden sonra aşk! *(MELTEM'e döner; kahroluşunu abartılı bir alayla örtmeye çalışarak:)* Kiminle sevişmiştim o öğleüstü? Bana zamanı unutturan başaktrisimiz kimdi? Nur mu? Öyle ya, Nuur! Nur ki, Zehra kardeşinin çokbilmişi, gelişip olgunlaşmışıdır. Fulya kadar yırtılmışı da değil. Tam karar.

MELTEM : Utanmıyorsun...

AYDIN : *(Kışkırtıcı:)* Harika bir gövde. Müthiş bir tat veri-

yor... Her zaman olmaz bu.. Tenlerin bu uyumu... Ahh, ayrılmayalım beni bırakma, yine, yine... (MELTEM, kapının önünde, üşümüş gibi kollarını göğsünde kavuşturur. AYDIN, bir soluk aldıktan sonra:) Yağmur camları yıkıyor ve onlar.. doygun, yorgun yatağa serilip kaldıklarında.. oyununun birinci perdesi çoktan bitmiş olmalıydı. Tabii oynansaydı. Nokta.

(MELTEM, usulca dışarı süzülür; gider, ağacın gerisinde, yüzünü yukarı kaldırarak durur. AYDIN da çıkar; banka doğru yürür; oturmaz. Ortalık yere:) Ve sayın bayanlar, baylar, her gün, hep aynı saatte hep aynı şeyi isteyen hayata bir defacık başkaldıran bu iki isyankâr vücut, şimdi otelin yeşilliklere boğulmuş rufundalar! Bir masada diz dize göz göze oturuyorlar. (Piyanoda Schumann'dan Arabeske, Op. 18 işitilir.) Adamda nasılsa pişmanlıktan eser yok. Uzun sürmüş bir başkaldırı tadı, sanki sanatın tadından üstün. (Arabeske'yi murıldanır. Sonra, usulca:) Belki de, ne yapalım, olan oldu artık, deyip, kendini buna inandırmaya çalışıyordur.

MELTEM : (Geriden, boğuk:) Amma uzattın!

AYDIN : (Teatral, keser.) Yuhalasınlar beni! Lanetlesinler! Ancak şu bilinsin: Her gün, hep aynı saatte açılmayabilir perdeler! Açıldığında ise, sahiden açılmalı. (Bir ân) bunu ben mi söyledim? (Gider, MELTEM'i yanına çekmek ister.) Hadi sen Nur ol... (MELTEM, çok abartılı bir red işareti yapar.) Sadece Nur'u oynayacaksın, o kadar. (MELTEM, ikircikli kalır.)

Evveet, o telin şık lokantasında, mumların ışığında, etin, kanın, kemiğin doygunluğunda ve Schumann'ın hafifçe tarçın kokulu melodisi Arabeske'nin kanatlarında sevgilimle kendime bir şişe yakut renkli şarap açtırıyorum. (Sözde açar.) (Elini MELTEM'e uzatır.) Gel hadi... (Kız kardeşini hafifçe koltuklardan birine çeker.) Ne duruyoruz, oturalım?

(Pek zarif bir hareketle onu oturtur. Kendisi de otururken:) Denize karşı, böyle işte, diz dize. (Diz dize otururlar. MELTEM, AYDIN'a uyar, kendini oyuna bırakır.) Ötede, gecenin ıslak karanlığında ışıklarıyla akıp giden gemiler, ticaret tekneleri, tankerler, az sonra çoğu, bizim az önce yaptığımız şeyi yapacak olan insanlarla dolu yüzer lokantalar, kıyıda göbek atanlar, sur diplerinde, hela kovuklarında yatanlar, oğlanlıkları kullanıma açık oğlanlar, kızlukları bedavaya gitmiş küçük orospular... Ben? Ooo, dedim ya, ben sevgilimle el ele, göz gözeyim. (MELTEM'in elini tutar, gözlerine bakar; sonra onu birden iter:) Hayır, seninle olmaz! Sana öyle bakamam... (MELTEM, omuz silker, kollarını kavuşturur, bacak bacak üstüne atar, sırtını arkaya dayar, rahatça oturur orada. AYDIN, sol kulise seslenir:) Nur! Hadi...

(NUR, girer. Düğün sahnesinde gördüğümüz ZEHRA'dır ama artık ondan çok farklı, kendine güvenli; yine az önce yükseltide gördüğümüz frapan FULYA'dır aynı zamanda, fakat onun kadar pişmiş değil. Orta ağırlıklı giyim-kuşam içinde, ancak sözü edilen sevgili o değilmiş gibi, gelir. AYDIN, prova sırasında bir oyun yönetmeni rolünde:) Nurcuğum, çılgıncasına seven, sevilen kadını oynar mısın? Anna Karenina'da hani, öyle işte, Anna'nın Vronski'yle olan...

NUR : Haa, şu, kocasını çocuğunu bırakıp da çapkın adama kaçan?

MELTEM : (Patlar.) Tolstoy'u da, Anna'yı da rahat bırakın lütfen!.

AYDIN : (MELTEM'e) Yerini Nur'a ver. Hadi, lütfen. (MELTEM, isteksiz kalkar.) Sen henüz yoksun. Henüz iz sürmekteisin. Telefonla aranabilecek evler, bakılabilecek kahveler, lokantalar, otel lobileri...

MELTEM : O rol bana göre değil!

AYDIN : (İnandırıcı yönetmen) nasıl değil Meltemciğim? Sevgi, endişe, öfke, sorumluluk duygusu! Ruhunda fır-

tınalar... Büyük karmaşa. Kafada durmadan değişen ihtimaller... Karakter buna denir işte! (*Havaya sokuyormuş gibi*) Nerede olabilir bunlar? Nerdeler? Gece oyunu ne olacak? Tiyatromuz ne olacak? Sakın bir kaza mı, yoksa? Hadi...

MELTEM : (*Soldan çıkarken*) Saçma! Kaza mı, hı?

AYDIN : İşte böyle. Evet.. evet, böyle... Gerçekten merak ediyorsun: Neredeler, ne yapıyor olabilirler? (*Kafasındaki MELTEM'i oynamaya başlar:*) Efendim, Aydın size uğradı mı? Aydın'ı gören var mı içinde? Affedersiniz bayım, acaba kayıtlarınızda Aydın Tura diye biri var mı? (*MELTEM'in arkasından:*) Sen aramaya devam et... (*NUR'a:*) Elini ver bana. Geç şöyle... (*MELTEM çıkmıştır.*) Gözlerin... Gözlerini de...

NUR : (*Banka oturur, elini AYDIN'a verir.*) Deliyiz biz... (*Uzun uzun bakışırlar. Schumann, daha ön plana çıkmıştır. Bir süre*)

AYDIN : (*Âşık sesi*) Güzelim benim... Canım... İyi misin?

NUR : (*Kötü oynar.*) Çok. Ama biraz suçlu duyuyorum kendimi.

AYDIN : Şışışt... Sakın! müziği dinle. (*Bardaklara sözde şarap koyar. İçerler, bir süre müziği dinlerler.*) Bak, yağmur dindi. Ay çıkıyor...

NUR : Her şeyi yüzüstü bıraktık. Çocuklara ne diyeceğiz şimdi?

AYDIN : (*Asıl kendisi düşünmekten kaçarcasına:*) İkimizden başka her şeyi unut. (*MELTEM herhalde kuliste görünmüştür.*)

NUR : Aaa, Meltem!

AYDIN : (*Bambaşka, Hamletvari bir tona geçer:*) Eyy akan zaman! Ey çiğ ışık! İşte, aşkın büyüğü bozuldu. Yumuşaklık bitti. Günlük gerçeğin katı yüzü işte karşınızda! Geliyor işte: Açılmayan perde, ödenecek senetler, yapılacak anlaşmalar, elektrik, telefon faturaları, belediye 'rüsum'ları, bizler için can veren ve

bizlerden kaçan kardeşler, beceriksiz babalar, despot anneler, -hayır, bencil-, bencil anneler, tuhaf amcalar, daha ilk kabul görüşümüzde, ilk alkışlarla eksilen dostlar, artan ve yaklaşan düşmanlar, tıkanan yollar, satılmayan biletler, kitaplar, "seyirci ne istiyor acaba, neyi seviyor?"lar, savcılara ve basına ayrılacak başköşeler, tenin isteklerini gemlemesini bilmeyen yönetmenler, hep başrol bekleyen yeteksiz, cahil oyuncular, kötü oyun yazarları, kendini yorumlamaktan aciz oyun yorumlayıcılar, kendini toplumda bir yere oturtamamış sahneye koyucular, sansür kuruluna ayrı, oyunculara ayrı metinler, *(O bunları saydıkça MELTEM de adım adım onlara yaklaşır.)* ülkenin henüz yazılmamış, kimsenin umurunda olmadığına göre de yazılamayacak oyunları, kötü oyunlara alkış tutan seyirciler, okunmadığını okumuş anlamadığını anlamış gibi yapanlar, oyuncuların güvencesiz yarınları, ilk geceler, patlamış spot lambaları, kırılmış koltuk, yetmeyen kumaş, bulunamayan peruklar, bitpazarları, taşra turneleri, gazino patronları... Hepsi, hepsi geliyor bayanlar, baylar! *(Derin bir soluk alır. NUR'un kulağına:)* Sakın istifini bozma. *(NUR, küstahça arkasına yaslanır. AYDIN, karşılarında jandarma edasıyla dikilen MELTEM'i görmemiş ya da aldırmyormuş gibi şarabını yudumlar, NUR'un elini okşar vb...)*

MELTEM : Demek...

AYDIN : Aaaa, bak kim gelmiş!

MELTEM : *(Gayet teatral oynar:)* Yaptığınızdan utanmalısınız!

NUR : Aşkolsun... İnsan hali...

AYDIN : *(NUR'a engel olarak)* Hadi canım, sevişmeyi hiç tanımadığını söyleme bana. Suat'a karı olduğun gecenin sabahında ben sana 'Utanmalısın' dedim mi?

MELTEM : Biz seyirciye saygısızlık etmedik.

AYDIN : İkisini de gerçek bir aşkla, tutkuyla yapmıyorsunuz da ondan.

- NUR : *(Biraz rahatlamış gibi)* Ayrıca, sevişen iki insanı böyle suçüstü yakalamış gibi davranman hiç hoş değil doğrusu. Faşistlere karşı mücadele vereceğin yerde, tutmuş, birbirini seven iki insanı...
- AYDIN : *(Apar:)* Haydaaa...
- MELTEM : Faşistlerle mücadeleymiş... Ben burda gece oyununun ne olacağını, yarın perdenin açılıp açılmayacağını bilmek istiyorum.
- NUR : Bu senin işin değil ki. Yönetmenimiz isterse açılır, istemezse açılmaz.
- AYDIN : Harika! Sevgilimle kız kardeşim benim yüzümden birbirlerinin gözünü oyacaklar.
- MELTEM : Sakın.. Sakın seni bundan kışkırdığım için burada olduğumu söyleme! Bir de bu pisiği yapma.
- NUR : Hıh sanki, Aydın'ı burada bir erkek arkadaşıyla yemek yerken bulsan, ona karşı tutumun yine böyle mi olurdu?
- MELTEM : Daha kötü olurdu. Onu tokatlamakta kendimi daha özgür duyardım.
- AYDIN : Şişştt. Bağırma. Etraftan bize bakıyorlar.
- MELTEM : *(Ağlamaklı)* Ah Aydın, nasıl yaptın bunu? Tiyatroya, seyirciye saygıdan söz açan sen...
- AYDIN : *(Birden kalkar. Arkasını iki genç kadına döner:)*
Tiyatro bitti canım.
- NUR : *(Fırlar:)* Nasıl? Bütün bütüne mi? Mevsim ortasında hangi tiyatrodan iş bulurum ben?.
- AYDIN : *(Yan döner, ona ters ters bakar.)*
Çılgınlıklarının bir bedeli olduğunu, hele böylesinin pahalı ödeneceğini bilmiyor muydun yoksa? Her özgür davranışın bir bedeli olduğunu?.
- NUR : Kendimi sana verişimin karşılığı bu mu olacaktı? *(Boş bulunur.)* Ben daha büyük rol beklerken, tiyatrosuz kalmak... *(Toparlanır, MELTEM'e:)* Hem ne yapıp, ne içeriz, değil mi ama?

MELTEM : (AYDIN'a:) Herkesi yüzüstü bırakamazsın. Kendini cezalandırırken başkalarını daha ağır cezalandırıyorsun. Sonra borçlar, anlaşmalar, önceden satılmış biletler...

AYDIN : Demedim mi?

NUR : (Elini MELTEM'e uzatır.) Haklısın. Sorumsuzluktu yaptığımız. (MELTEM kaçınır.) Kadınsın, beni anlayabilirsin. Gözün bir ân hiçbir şey görmeyebilir. Sürüklenirsin...

AYDIN : Sürüklenmek ha? Pis suda bir saman çöpü, tufanda bir kedi leşi gibi...

NUR : (Onu öpmek ister.) Yine birlikte oluruz. (MELTEM ona tiksintiyle bakar; AYDIN bu bakışı görür.) İstersen evleniriz. Onun için de önce tabii işimiz, sorumluluklarımız...

AYDIN : (Büyük bir kahkaha) Birliktelik? İşte dayanışma buna derim ben! Hiçbir şey olmamış gibi, hiçbir şey ödemedi kalduğun yerden sürdürmek... (Birden MELTEM'e haykırır:) Çek git! Dönmüyorum. (NUR'a, biraz daha yumuşak) Sen de git. Beni yalnız bırakın.

MELTEM : Ne hakla kovuyorsun beni? Her şeyi göğüsleyecek olan ben değil miyim önünde sonunda? (Bir ân, yeni bir şey yakalamış gibi.) Öyle yaaa, tabii! Suat'la evlenişim. Teklifini neden hemen olumlu karşıladım acaba, diye düşünüp durdum. Neden, sensin... Senin bütün gençliğin Suat'a yaslanmakla geçti. Onun ilgisini sömürdün. Ona sırtını dayayan ben değilim, asıl sendin. Dekor, diye ona uykusuz geçirttiğin geceler, para, deyip ondan beklediğin çözümler... O kadar borçluluk duygusuyla...

AYDIN : (Keser.) Benim olan borçları benim yerime ödeyen bir kardeş! Hem de evlenerek... Bunu istedim mi senden?

NUR : Tabii ya, her şeyi kim göğüsleyecek sen dönmezsen!. Anlasana.

mişsin. Yeni bir senaryon varmış galiba. Dün söyledi. Okumak istiyor. Seni gücendirmeyi hiç istememiş... Sahiden bak, istersen birlikte gidelim. Söylesene, senaryonda bana uygun bir rol var mı? Bakarsın beğenilir çekmek isterler; beni unutursan gücenirim...

AYDIN : Tanrım, birkaç saat önce kollarımdaki kadın bu mu? Kiminle seviştin ben? (*MELTEM, kopuştan hoşnut, muzaffer bir eda takınır.*) Sen nerde belirsen, ayakta sandığım kadın yıkılır. (*MELTEM toparlanır.*)

NUR : Budalaca konuşma lütfen. Bakarsın yine birlikte oluruz... (*MELTEM'e*) Hadi şekerim. (*Çıkar.*)

MELTEM : (*Bir ân, geri döner:*) Aydın... (*Sanki koşup ona sarılmak ister.*) Gel... Bir buhrandı, deriz çocuklara... Herkese olabilir...

AYDIN : Git, diyorum. Git, durma! (*MELTEM, süklüm püklüm giderken:*) Bir daha da ne yaparsan kendin için yap. Benim için sakın bir şey yapma! (*MELTEM de soldan çıkar. AYDIN sırtüstü yere uzanır:*) Eyy hülyalar, elveda! Elveda gençlik! Tutkulara elveda!..

MELTEM : (*Tek başına döner gelir; çılgın gibi eve dalar, kardeşini yerde ölmüş gibi görür, üstüne atılır. Abartılı bir oyun, çünkü bu da o ân, onun zihninden geçen sahnedir.*) Hayır, ne olur, hayır! Ölemezsin! Yıkılmanı istemiyorum, yok olmanı istemiyorum! (*Saçlarını okşar.*) Seni yargılamak istememiştin... Lütfen. Aç gözlerini, lütfen... (*Dikkatle bakar ona:*) Hem, bu kadar dürüst olmak zorunda mıydın?

AYDIN : (*Gözlerini aralar. Doğrulurken şimdiki zaman tonu:*) Kadın oyuncuyu yanımdan alıp gitmiştin. Kopuşumuzdan ne kadar mutluydun.

MELTEM : (*Şimdiki zaman:*) Mutlu mu dedin? Tiyatroda her şey başıma kalmış bütün borçları harçlarıyla. Nasıl mutlu olabilirim, neden?

AYDIN : (*Yerde oturmakta:*) Kendine sor.

MELTEM : (*Gözlerini kaçırır.*) Sen o kadından kendin soğumuştun artık. O yüzden de zaten... (*Hafif hafif hıçkırır.*)

AYDIN : Meltem...

MELTEM : Hayır, bırak beni...

AYDIN : Ağlama, ne olur...

MELTEM : Yıkamak istedin, evet. Her şeyi. Ama neden?

AYDIN : (*Yine değişir.*) Benden uzaklaştırdığın kadının koluna girip hemen film şirketinin yolunu tuttun mu, tutmadın mı?

MELTEM : (*Gözlerini siler.*) Hemen değil. Ama gideceğim. Buna zorunluyum, çünkü... (*Onu omzundan usulca iter:*) Pekâlâ, şimdi gerçekten uzanabilirsin. Ölüme bir adım atabilirsin...

AYDIN : (*İster istemez sahnenin sol önüne gider, uzanır.*) Ama o gece otelde ikinizin ve bütün tiyatro kadromuzun içebileceği kadar içmiştim, unutma.
(*Işıklar değişir.*)

MELTEM : Sus artık. Zaten konuşacak durumda değilsin.

(*Banka doğru yürürken boşluğa:*) O gece Aydın'sız atlaya sıçraya oynadık. Tatsız. (*Bir ân*) Onda bir şey vardı. Bir büyü. Sahnede varlığını, hatta sadece orada, perde gerisinde olduğunu bilmek bile oyunumuzu ışıltılara boğardı.

Perde kapandı. Arkadaşların hepsi, bir köşede bir iki lokma yemeğe gittiler. Fakat ben hiçbir yere gidemem. Can var. Hesaplara bakmalıyım. Küllükleri denetlemeli, ışıkları söndürmeliyim. (*Oynar.*) Bu ayki toplam gelir yine de ücretleri ödemeye yetmiyor. Marangoza borç ne olacak? Boyacı, matbaa, vergi... (*Öfkeli*) Allah cezanı vermesin Aydın! Tam zamanını buldun... (*Kulise doğru:*) Gecenin bir saati. Neredeyse sabaha yakın. (*Telefonun zili*)

Alo? Efendim? Evet, evet. Burası, evet. Benim. Mel-

tem Tura benim evet. Buyrun. Nerden? Hastaneden mi? Acil? Ne demek? Nasıl olur? Şimdi geliyorum... *(Fırlar. Bahçeyi geçip sokak kapısından yeniden girecektir. Bu arada:)* Allahım, Allahım, Allahım, nasıl yapar bunu, neden? Ölemez. Olmaz. Ölmemeli... Ah şekerim, Aydınçığım, o kadar sevildiğini nasıl anlamazsın? Bir oyuncu parçası seni bıraktı diye... Yoo, olamaz, bunun için yapmadın. Peki, niçin, niçin, niçin? Hastane? *(Son kerte trajik biçimde AYDIN'ın üstüne kapanır.)* Ah Aydınçığım, Aydın, ne oldu sana? Aydın, hayatım, bitanem... Aydın, şekerim, şekerciğim. *(Ton değiştirir.)* Acilde. *(Ton değiştirir.)* Bu ne? Demek midesi yıkandı? Yaşayacak mı? Yaşayacak, değil mi doktor? Ah, gidiyorsunuz. Tabii. Evet. *(Sanki biri çıkar.)* Aydın? *(Kardeşinin bileğini tutar.)* Yaşıyor, evet. Yaşayacak. Çok şükür. Canım, canım beni işitiyor musun? Seni sevdiğimi, sana ne kadar muhtaç olduğumu nasıl bilmezsin? *(Birden, utanmış gibi, anlam değiştirir.)* Senin tiyatron orası. Bu duruma sen getirdin orayı, sana ihtiyacı var. Bunu nasıl anlamazsın? Sensiz ne oluruz? Daha sürdüreceğiz. Birlikte, sanatların en soylusunu, en dayanıklısını yapacağız.

(AYDIN, doğrulur, kalkar. MELTEM de ayağa kalkar. Duygu havası birden bıçak gibi kesilir.)

Neden yapmıştın bunu?

AYDIN : *(Üstünü başını silkeler.)* Yürek başkaldırır, hayat sınar ve asla bağışlamaz.

MELTEM : *(Yarı şaka, yarı ciddi:)* Hayata başkaldırının bedeli: otelle hastanenin yüklüce faturası. Zaman ilerledikçe sensiz yürütemez olduğumuz tiyatronun üst üste yığılan borçları. Bir de film şirketine gittim, ne pahasına olursa olsun senaryomu sattım, diye kınıyorsun beni.

AYDIN : Sana, benim borçlarımı öde demedim ki. *(Yeniden içer.)*

MELTEM: Kim ödeyecekti?

AYDIN : Kendim.

MELTEM: (*Küçümseyici.*) Neyle?

AYDIN : (*Bağırır.*) Ödeyemezsem de ödeyemem! Hayat benim hayatım.

MELTEM: Tutuklanırdınız efendim. Kardeşim borç, dolandırıcılık gibi adi suçlardan...

AYDIN : Hah hah haa! Beni kollarmış gibi toplumda kendi saygınlığını korumak istemişsen, ödediğin faturalar benim faturalarım olamaz.

MELTEM: (*Bağırır.*) Reddedebilirdin! Hiçbir zaman reddetmedin. Onun yerine, hastanede, daha gözlerini açar açmaz... (*Kendi eline bakar.*) Bu elimi tuttu. (*AYDIN, tutar.*)

AYDIN : (*Ton değiştirir.*) Bağışla... (*Bakışlılar. AYDIN, utangaçtır.*) Ve sağ ol.

MELTEM: (*Yutkunur.*) Daha sonra, evine çıktığında seni görmeye geldim. Tıraş olmuştun. Giyinmiştin. Bana karşı çok inceydin.

AYDIN : (*O günde: İncelikli, kardeşine sarılır, yanaklarından öper.*) Her şey için tekrar teşekkürler.

MELTEM: (*Uyumlu.*) Değmez. Bir buhrandı. Hepimize olabilir...

AYDIN : (*Başını eğer.*) Çocuklar... evdekiler... onlar biliyorlar mı?

MELTEM: Yooo, hayır. (*Gülümser.*) Galiba, üstlerine bir yük düşer mi diye, bilmek de istemiyor kimse... Artık kim biliyorsa, kim yüklenirse... (*AYDIN'ın gerildiğini algılar.*) (*Bir ân*) Beni nasıl korkuttun bilsen! (*Yine bir ân*) Şey... O hapları nereden buldun?

AYDIN : (*Sıkılgan, gülümser.*) Nur'la sen gittikten sonra, odaya indim. Ben... boşlukta yüzüyor gibiydim. Başo-yuncumuz ise, iki şişe uyku hapını yatağın başucunda bırakmış. Pardon, unutmuş...

MELTEM: Neden 'bırakmış' demek istemedin?

AYDIN : Öyle desem, bu hayattan, vazgeçilmez bir kadın uğruna ayrılmaya karar verdiğim anlamı çıkar mıydı? Sonra, işin içine bir kasıt, bir çeşit cinayete teşebbüs suçu karışmaz mı?

MELTEM: Neler düşünebiliyorsun...

AYDIN : Çünkü ruhum kirli benim.

MELTEM: (*Ona sarılır.*) Hayır canım, sen temizsin. Çok temiz. Bembeyazsın. O nedenle de her kir çarçabuk görünüyor üstünde.

AYDIN : Yapma! Bana bu kadar yaklaşma!

MELTEM: (*Onu iter.*) Pekâlâ. Yeni yazacağın oyunda kullanırsın bu cümleyi.

AYDIN : Evime bunun için mi geldin yoksa? Beni tiyatroya döndürmeye?.. (*MELTEM önüne bakar.*) Sana bir şey söyleyeyim mi küçükhanım? Artık oyun yazmayacağım. Yönetmenlik de etmeyeceğim. Sahneye de çıkmayacağım. Tiyatro bitti.

MELTEM: Ben de salt şiirle yaşayamayacağını söylüyorum. Hiç gerçekçi değilsin.

AYDIN : Hayatın anlamını ve sanatın gerçeğini arıyorum. Yalnız onu. Bunun için de hiç hak etmemişken hiç kimseye ne 'harikasınız' diyeceğim, ne de 'özgün ve tekinsiz.' Ama sen diyeceksin ve ben bir gün seni, bütün mukavemetini yitirmiş, yalanın yalan olduğunu bile artık ayırtedemez hale gelmiş yüzünde göreceğim. (*Şimdiki zaman*) İşte, TV'de gördüm: Bütün mukavemetini yitirmişsin. Sanatın istediği sabrı gösterememişsin.

MELTEM: (*Şimdiki zaman*) Sen de hayatın istediği sabrı gösteremedin; onun hiçbir çağrısına kulak vermedin, sonuçta da hiçbir yere ulaşmadın.

AYDIN : (*Cebinden bir mektup çıkarır, göz gezdirir. Başta okuduğu bir bölümü okur:*)

"Efendim, size bu satırları yazmayı kendime bir

borç bildim. On altı yıla hükümlü bir siyasi tutukluyum. Dünyanın sadece, sadece silahla değiştirilebileceğine inanıyor, sanatın hiçbir işlevi olmadığını düşünüyordum. Ancak, bugün şunu itiraf etmek zorundayım: Aylarca kapalı kaldığım hücrede, o karanlık dünyada ben ışığı da, ayakta kalmak, hayata bağlılığımı sürdürebilmek gücünü de ezberimdeki birkaç şiirinle bulabildim. Bazen bu dizelerde ne var, diye düşünürüm. (AYDIN, *kâğıdı MELTEM'e verir. Bundan sonraki satırlar ezberindedir.*) Bağırmayan, çığlık atmayan, yumruk sıkmayan söz dizileri. Ama insanı çok daha derin bir yerden harekete geçiriyor. Lütfen okunuza ihanet etmeyin."

(Bir ân)

MELTEM : (Son birkaç cümleyi o okur şimdi; sesi titrer:) Yumruk sıkmayan söz dizileri... İnsan bazen sözün gücünü unutuyor.

AYDIN : Aynı oranda da tehlikelidir sözcükler. Birçok insan hayatını söndürebilir. Sorumluluktan söz açılıyor da sık sık...

MELTEM : (Yengin) Evet. Özür dilerim. Şiirinin bir yere ulaşmış olması... Sürdürebilmen için de belki... (*Kâğıdı geri uzatır.*) (Sessizlik. AYDIN silkinir. Mektup sahnesi kafasından geçmiştir tabii. Şimdiki gerçek zamana dönüşür:) Tabii... Peki... Hayat senin hayatın...

Şiirler bir yere ulaşmış olman, onu sürdürebilmen için de gerekli zaten. (AYDIN'ın tuhaf tuhaf bakışından tedirgin olur.) Öyle değil mi? (Yanıt almaz. AYDIN, bardağına konyak koyar.) Bir parça da bana. (AYDIN, koyar. İçerler. Koltuğa otururken:)

Buraya gelince... Şu bahçe kapısından geçerken, ne tuhaf değil mi, kendimi, hiçbir şey annemin anısını bölemezmiş gibi duyuyordum... Oysa daha ilk adımda babamla Sermet Amca... Ama, düşünüyorum da, senden ötürü. Anıları bölen hep sen. An-

nemse... (*Dalar.*) Çekimdeydik. İşte şu TV'de izlediğin konuşmanın çekimi. Hastaneden telefon ettiler. Hemen gittim, fakat yetişemedim. Öleli birkaç dakika olmuştu. Yanakları sıcacıktı daha. Yanında beş çocuğundan hiçbiri yok.

AYDIN : (*Etkilenmiştir. MELTEM'in yanına oturur. Cebinden bir fotoğraf çıkarır.*) Bunu odasında buldum. Başucundaki çekmecede. Bir hırsızlık yaptım; aldım. Bak. (*Birlikte bakarlar.*)

Fotoğraf çekildiği günü hatırlıyorum. Bir pazar sabahı. Hem kar, hem güneş vardı. Annem araba ehliyetini yeni almıştı; bizleri gezdirecek... Yıllar sonra, yeni bir fakülte bitirmiş gibi, kendinden müthiş hoşnut, baksana, arabasının önünde...

MELTEM : Sahi, şu şapkası!. Hani, Celia Johnson'ın *Kısa Tesadüfler* filminde giydiği? Şapkanın tıpkısını yaptırmış. Bana komik gelirdi: Kasketle türban arası, sol yanında da taşlı iğneyle tutturulan fiyongası... Ah anne! Hele şu Shirley Temple çizimleri... Zaten onun o, Feriha Tefvik mantoları, Marie Bell dudakları, Mevhibe İnönü emprimeleri...

AYDIN : (*Güler.*) Yaz deyince daha çok Doris Day kılıkları... O böyle tuhaf bir karmaşaydı işte. (*Bir ân*) Fotoğrafı Semih çekmişti. Burada onun için yok. Cemil sağdı daha. Metin gitmemişti. Babama bak. Hemen hemen evin altıncı çocuğu... (*Gülerler.*)

MELTEM : Bir kısa paça bahriyelisi eksik üstünde. Yüzünde, şu ân güvence altındaki oğlan çocuk tebessümü... Annem kolunun altına aldığı için...

AYDIN : Metin'in bakışları uzak. Sanki orada değil. Cemil, fotoğraftan fırlayıp çıkacak dersin, başında kaskıyla...

MELTEM : Bize bak...

AYDIN : Sen işte. Bakışların ne kadar saf, berrak. Gülüşün...

MELTEM : (*Kaçmırcasına*) Senin geniş beyaz kazağını giymişim yine.

- AYDIN : (*Duyarlı:*) Elin her zaman elimde olurdu. Burada da öyle. Nasıl sıkı sıkıya tutmuşuz...
- (*Elini usulca MELTEM'in eline uzatır.*) Elin elimde olunca... (*MELTEM de elini uzatır.*) garip, coşkulu bir müzik, içinde müthiş bir çağılıyla...
- MELTEM : (*Elini hemen çeker.*) O , amcama âşık mıydı peki?
- AYDIN : Kim? Haa, annemiz?.. Kim bilir? Bildiğim, kendisine biçilmiş kadınlık rolünü aşkınlıkla oynadığı. Amcamsa... Artık bilemiyorum, o mu hayatı yendi, hayat mı onu. Ne olursa olsun, başkalarına küçük görünen büyük bir hayatı yaşadı o.
- MELTEM : Evet ama, o büyük hayatın hurdasını başkalarına taşıtarak. Asıl gerçek bu işte!
- AYDIN : (*Sokak kapısına doğru yürür.*) Gerçek mi dedin? Gerçek korkutuyor beni. Yalnız o. (*Bahçeye çıkar.*) Yağmur dinmiş. Gökyüzünde yıldızlar... Hoşça kal.
- MELTEM : (*Ardından yürür.*) Böyle gitmemelisin... Babamla Sermet amcadan daha kötü olacağız. Daha gülünç ya da daha acıklı. Bir gün sahiden tanımayacağız birbirimizi. Oysa, geleceği birlikte düşlemez miydik? Dinle... Hiçbir şeyimiz olmasa, oyunlarımız var bizim.
- AYDIN : Öyle ya, oyunlar...
- (*Suçlu gibi önlerine bakarlar. Kısa bir sessizlik ardından hemen değişir, ilköğrenlik günlerinin canlılığına bürünerek sanki bir oyunu prova ederler.*)
- (*Oynar.*) Yalnız mısınız Nina?
- MELTEM : Treplev. Çehov'un Martı'sındaki. (*Oynar.*) Evet, yalnızım. (*Orta ön basamakta:*)
- AYDIN : (*Sözde ölü bir martıyı MELTEM'in ayakları dibine bırakır.*) İşte...
- MELTEM : (*Oynar.*) Ne demek bu?
- AYDIN : (*Oynar.*) Bu martıyı alçakça vurdum. Buyrun, size armağanım olsun. (*Düzeltir.*) Size bir hatıram olsun.

(Yanına oturur.)

MELTEM : (Martıyı sözde alır, evirip çevirerek:) Teşekkür ederim, ama neyiniz var, bir tuhafısınız?

AYDIN : (Kısa bir sessizlikten sonra, hep oynayarak) Yakında kendimi de böyle vuracağım işte...

MELTEM : (Oynar.) Sizi neredeyse tanıyamayacağım Konstantin Gavriloviç.

AYDIN : (Oynar.) Ben de sizi tanıyamamaya başladım. Bana karşı değiştiniz Nina. Varlığımdan sıkılıyorsunuz. Bakışlarındaki şu ilgisizlik... (Metin dışı, ekleyerek.) Ellerinizi elimden çekişiniz...

MELTEM : (Oyun dışı) Ekleme yapma. (Oynar.) Son zamanlarda hep hırçınsınız. İğneli sözler ediyor, birtakım sembollerle konuşuyorsunuz. Şu martı da bir anlama gelmeli, ama ne, bilemiyorum. Ben basit bir kızm, sizi anlayamıyorum.

AYDIN : (Oynar.) Yoo, yo, oyunum fiyaskoyla sonuçlandı-
ğından beri anlamamaya başladınız beni. Zaten kadınlar başarısızlığı hoş göremezler. Yaktım o oyunu. Geriye tek sayfasını bile bırakmadım. Ah, ne kadar mutsuzum bilemezsiniz Nina! Bana karşı soğuk davranmaya başlamanız öylesi birdenbire oldu ki, bir sabah uyandığımda şu gölü kurumuş bulsam, bu kadar şaşırıp sarsılmazdım. Beni basitliğinizden ötürü anlayamadığınızı söylüyorsunuz. Ortada anlaşılmayacak bir şey yok ki... Oyunum beğenilmedi, siz de benden yüz çevirdiniz. Eserimi ve beni küçümsüyorsunuz. Gözünüzde sıradan biri olup çıktım. Lanet olası, şu kırılan onurumun acısı dinmiyor içimde, beynime burğu gibi işliyor... (Sanki birini gösterir.) İşte Trigorin, gerçek bir dâhi o, değil mi? Yürüyüşü bile Hamlet'inki gibi. Elinde kitap... (Trigorin'i taklit eder:) "Sözler... sözler... sözler..."

SEMİH : (İlk görüldüğü sahnedeki kılığında sahanlıkta görünür. İkisine) Laf... laf... laf... Bütün yaptığınız bu. Hayatı

böyle mi değiştireceksiniz? Doğrusu, değişmesi gerektiğini siz ikiniz öğrettiniz bana, ama böyle değişmeyeceğini de... (Geri gider.)

AYDIN : Ne kadar aceleci...

MELTEM: (Hiçbir şey olmamış, az önce SEMİH yanlarından geçip gitmemiş gibi çevresine bakınır.) Hayır, öyle değil. (AYDIN'ın arkasına geçer.) Burada... Böyle, her akşam karanlığı körebe oynardık seninle?

AYDIN : (Silkinir.) Ne dedin? Haa, evet. Körebe.

MELTEM: (Ağacın arkasına geçer. Yeni bir oyun başlamak üzere-dir.) Saklanırdım... Beni aramaya başlardın. (Usul usul boynundaki eşarbi çözer.)

AYDIN : (Biraz tedirgin, ama yine de kız kardeşinin yanına gelir.) Oynamak mı istiyorsun? Yani, Nina'yı oynamak istemiyor musun?

MELTEM: (Çoktan yeni oyunun içinde, ses tonu geçmişe değişirken) Bunu bağıyorum. (Eşarbını AYDIN'ın gözlerine bağlar.) Bu sefer bulamayacaksın. (Der demez sanki on üç-on dört yaşlarında olur.) Bu-la-maaaa-yaa-cak-sın! (Sessizce kaçır. Bir süre, bahçede, tutkuyla oynanan körebe oyunu:)

AYDIN : (Geçmişte) Bi bulursam ama?..

MELTEM: (AYDIN yaklaşırken kaçır; durmadan yer değiştirerek bir şiir okur.)*

"Bir zaman düşlerimde çılgın, ateşli aşklar,
Güzel saçlar, mersinler, muhabbet çiçekleri,
Tatlı dudaklar, acı sözler,

Yaşlı şarkıların üzgün ahenkleri..."

(AYDIN, gözleri bağlı, aranırken sürdürür.)

"Soldu sarardı, uçup gitti o düşler

Savruldu rüzgârlarda rüyalarımın sultanı!

Bana yalnız, o günlerde yumuşak şiirlere

Alevli, çılgın ne döktümse o kaldı."

(Ciddi, duyarlı bir atmosferin ardından yeniden kızışan çocuksu oyun havasında)

MELTEM : *(Ağaca sarılır, çevresinde dönerken şiiri muzip bir tonla bitirir.)*

"Sen kaldın öksüz şarkı! Sen de uç git şimdi,
Ara o hayali, düşlerde çoktan silik,
(Gülerek)

Bulursan selam söyle

Eyy havalı gölgeye gönderdiğim hafif soluk..."

(Ağaçtan uzaklaşır, rüzgâr gibi ıslık çalar ve)

Bulursan selam söyle... Bulursan selam söyle!..

(AYDIN, şiirin havasından bir süre çıkamamıştır, ama şimdi sesin geldiği yöne doğru ani bir hamle yapar. Bir köşekapmaca daha:)

AYDIN : *(Soluk soluğa, aranırken)* Ahh Heine, büyük ozan!..
(Mırıldanır.)

"Bir zaman düşlerimde çılgın, ateşli aşklar.
Güzel saçlar, mersinler, muhabbet çiçekleri,
Tatlı dudaklar, acı sözler,
Yaşlı şarkıların üzgün ahenkleri..."

MELTEM : *(Yine ağacın yanında)*

"Yaşlı şarkıların üzgün ahenkleri..."

(AYDIN bir atılımda sesin geldiği yere varır; MELTEM'i belinden yakalar; sözde oyun gereği yapıyormuş gibi kardeşinin gövdesini yoklar, duyarlılıkla dokunur ona. İkisinin de heyecanlandığı anlaşılır. MELTEM, AYDIN'ı usulca iterek kurtulur. Göğsü inip çıkmakta. San-ki bir bekleyiş içinde)

AYDIN : *(Gözleri hâlâ bağlı, elleri yine boşlukta, aranarak)*
"Soldu sarardı, uçup gitti o düşler,
Savruldu rüzgârlarda rüyalarımın sultanı!..
(Bir ân, aramış)

MELTEM : *(Fısıltıyla)* Söyle... Durma, söyle... Yine söyle...

AYDIN : *(Ona doğru ilerler.)*

Bana yalnız, o günlerde yumuşak şiirlere

Alevli çılgın ne döktümse o kaldı.

(MELTEM'e çok yakın; ona değmekle değmemek arası, çok zarif bir okşama eğilimi. MELTEM de aynı eğilimle ona çok yakın olmak üzeredir.)

SEMİH : *(Yükseltide, sislerde, bir süredir onlara bakıyor.)*

On iki yaşlarında sözde

Yine oynuyorlar. Hep ikisi oynuyor!..

(Yükseltiden iner, gözden ağır ağır kaybolurken)

AYDIN : *(SEMİH'in gelişi ve sesiyle irkilmiştir. Bocalar.)*

Bul... dum... buldum seni! *(MELTEM'i hoyratça iter.)*

MELTEM : *(Toparlanır.)* Aa, amaaan!.. *(Kekeler.)* Sanki... Bu Semih de...

AYDIN : Körebe!

MELTEM : Ee, peki, n'apalım!..

AYDIN : Kaçmadın?

MELTEM : Üff, bıktım, kaç kaç... kaçmaktan bitkin düşmüşüm zaten!..

(Bir ân. İkisi de suçlu dururlar.)

Hep böyle mi duracaksın?

AYDIN : Nasıl?

MELTEM : Gözlerin bağlı?

(AYDIN istemeye istemeye eşarbı çözerken) Hayır, açma!

AYDIN : *(Eşarbı yine de çözerken, şimdiki zaman tonunda, alaycı)*

Sen kaldın öksüz şarkı! Sen de uç git şimdi...

(Hiç yüzüne bakmadan eşarbı MELTEM'e uzatır. Bu sefer o kendi gözlerini bağlarken şimdiki zaman tonuna geçer.)

MELTEM : Burada.. böyle, her akşamüstü körebe oynardık se-

ninle.. şiirlerle... *(El yordamıyla bahçede dolanır. AY-DIN, sürekli olarak onun kendisine değmesinden kaçırır.)* Semih bilirdi... Oyunlarımızı kıskanırdı...

AYDIN : Oyunlarımıza kızardı.

MELTEM : Bize hiç katılmadı.

AYDIN : Onu hiç istemedik. *(Şeytansı)* Her zaman ikimiz oynadık. Yalnız ikimiz... *(Bir ân)* Onu vurdular. Martıyı... *(Ton değiştirir.)* Konstantin Gavriloviç, neden vurdunuz bu martıyı?

MELTEM : *(Koltuğa çöker, eşarbı gözlerinden çözer.)* Ne?

AYDIN : *(Toparlanır.)* Hiç.
(Bir ân)

MELTEM : Ne dedin?

AYDIN : Onu vurdular! Onu vurdum. Semih'i... Unuttuk.

MELTEM : *(Ellerine bakar.)* Nasıl yorgunum! *(Sessizlik. Loşluk artar. Kurbağa sesleri)*

AYDIN : *(Kardeşinin yanına gelir, şiirsel)* Seni hep büyük ölçüler, engin ufuklar kadını olarak düşünürdüm.

MELTEM : Hayat ortalama. Düşlerse... Yıllardır düş kurmaya hiç vaktim olmadı. *(Kalkar. Gider, olmayan bir aynada kendine bakar.)*

AYDIN : Nasıl görüyorsun orda kendini?

MELTEM : Yorgun. Yaşlı. Bezgin. Senden ve her şeyden ötürü.

AYDIN : Dergilerde, gazetelerdeki fotoğraflarında çok hoşsun. Televizyon ekranında da pırıl pırıldın. Hâlâ çok havalı... nasıl desem, çekici.

MELTEM : *(Boş bulunur.)* Beğendin mi sahi?

AYDIN : Başarmış bir kadının kendinden hoşnutluğuyla her yanından ışıklar saçılıyordu.

MELTEM : O zaman annemiz ölmemişti daha! *(Sessizlik)*

AYDIN : *(MELTEM'e yaklaşıp.)* Beni hoş gör.

MELTEM : Ne dedin?

AYDIN : Bencilliğimi hoş gör. Oğlunu yetiştirmen gerektiği-

ni aklıma bile getirmedim. Annemizin iki ameliyat geçirdiği dönemlerden haberim yok. O hastaneler... Oralara katlanmak bile başlı başına...

MELTEM : Ne oldu? Neden öyle bakıyorsun bana?

AYDIN : Nasıl?

MELTEM : Acır gibi.

(*Sessizce ağlar.*)

Ah, ne kadar şiirsiz bir hayat yaşıyoruz.

AYDIN : (*Bir şiir okur.*)*

"İnc likle sevdiler birbirlerini her zaman

Derin bir tasayla, çılgınca, isyancı bir tutkuyla!

Kaçıyorlardı itiraftan ve karşılaşmaktan,

Düşman gibi; boştu ve soğuktu konuşmaları da..."

(*Sessizlik*)

Ağzım kurudu. Bir şey içelim.

(*Sözde şişeyi alır.*) Bu boş.

MELTEM : (*Mutfak kapısına doğru yönelir.*) En iyisi çay yapalım.

AYDIN : (*İşitilir işitilmez*) Gitme...

MELTEM : Ne dedin?

AYDIN : Ne dedim?

MELTEM : (*Dikkatli bakar ona. Çıkarken*) Çayı şimdi yaparım.

AYDIN : (*Ardından bir süre bakar. Döner, sokak kapısı önüne çıkar, başını gökyüzüne kaldırır.*) Bulutlar iyice açılmış. Bol yıldızlı bir gece... Ortalık mis gibi kokuyor. (*Bir ân*) Hiç gitme, demiştim ona. Gitme....

(*Müzik başlar.*)

Hâlâ birlikte çıkabiliriz. Hayatın içine içine yürüyebiliriz...

Suskun ve gururlu...

(*Tam geri doğru bir adım atacakken*)

MELTEM : (*İçerden sesi gelir.*) Bu mutfak dolabı da her zaman

* M.Y.Lermontov: *Hançer*; çev.: Ataol Behramoğlu.

kırıktır böyle. Kapaklar ikide bir düşer. (*Sesi daha yakın*) Sahi, ne yapacağız burayı, satacak mıyız?

AYDIN : (*Hemen bahçeye yürür, çıkar. Sahnenin önünden sol kuliselise doğru ilerlerken:*)

"Suskun ve gururlu bir acı içinde ayrıldılar
Bazen ve ancak düşte gördüler yitik sevgiliyi."

MELTEM : (*Geri gelir.*) Çay suyunu koydum. (*AYDIN'ı görmez.*) Aydın? (*Bahçe kapısına gider; açıktır. O da çıkar.*)
Aydın?

(*Yıldızlı gök yüzüne bakar. Sessizlik*)

Aydın, dinle... Yalnızca mezarlıklarda buluşmayalım! (*Sessizlik. AYDIN'ın gittiğini anlar.*)

(*AYDIN ağır ağır, yükseltiye çıkıp sisli aydınlıkta dururken MELTEM:*)

"Suskun ve gururlu bir acı içinde ayrıldılar
Bazen ve ancak düşte gördüler yitik sevgiliyi
Fakat orada da tanımadılar birbirlerini..."

(*Şimdi AYDIN ve MELTEM başlangıçtaki duruşlarından ters yönde durmakta, yani farklı ama, -sağsa sol/sol-sa sağ gibi- yine ters yönlerle bakmaktadırlar.*)

(*MELTEM ürperir.*)

Ne uzaklık...

Bunca bir yakınlıkta...

(*Müzik. Tabloyu bir süre izleriz.*)

[İstanbul, Ağustos 1988-Şubat 1989]

(*Sahne için bu metin çalışması*) 9 Kasım 1992-1 Şubat 1993]

SINIRLARDA

(2 Bölüm)

KİŞİLER

ADAM Baloncu - Alıççı - Sucu vb

ÇOCUK Tebrik satan - Kâğıttan uçak yapan - Su getiren vb

KADIN Genç kız - Motelde bekleyen - Çadırdan oturan

ERKEK Genç adam - Motelde bekleyen - Çadırdan oturan

6 KİŞİ Bando takımı - Dans edenler,
I, II, III, IV, V. ve VI. Sivil P.ler,
I, II, ve III. İnşekler,
I, II, ve III. Diplomatlar.

Not:

III. Sınır'ın küçük bir bölümünün yazılmasında, Mac Laren'in 1940'larda yaptığı bir "court métrage"ın, 1967 yazında bir yabancı dergide çıkmış olan kısa özetinden esinlendim.

A. A.

1. Bölüm

I. SINIR

(Sahne balonlarla süslüdür.

Şurada burada eğri-büğrü yazılmış "Bayramınız Kutlu Olsun" sözleri okunur.

Bir köşede on iki yaşlarında bir çocuk tebrik kartları satar.

Bir baloncu, elinde çubuğa takılmış balonlarıyla geçer.)

BALONCU : Balon, balon!.. Çocuklara balon, büyüklere balon!.. Ağlayana balon, gülene balon! Evlere, bahçelere balon!..

ÇOCUK : *(Bağırmadan)* Baloncu amca...

BALONCU : *(Geçer, gider.)* Balon, balon! Çocuklara balon!..

ÇOCUK : *(Haykırır.)* Eşinize, dostunuza, ananıza-babanıza, sözlünüze-sevgilerinize tebrik kartları!.. Tebrik! Tebrik!.. Sözlünüze-sevgilerinize, ananıza-babanıza, eşinize... dostunuza tebrik kartları!.. Tebrik! Tebrik!..

BALONCU : *(Balonlarıyla yeniden geçer.)* Ağlayana-gülene, çocuğa-büyüğe, eve-sokağa balon, balon!.. Çocuklara balon! Büyüklere balon! Balon, balon!..

- ÇOCUK : *(Haykırır.)* Tebrik kartları! Tebrik, tebrik!.. *(Baloncu önünden geçer. Çocuğun sesi düşer.)* Eşinize-dostunuza... Ananıza-babanıza... Tebrik... Teb... rik... *(Fısıldar.)* Baloncu amca... Baloncu...
- BALONCU : *(Durur.)* Tebrik yazmayacağım.
- ÇOCUK : *(Bir kart uzatır. Gülümser.)* Bu kedili... *(Bir başka kart uzatır.)* Bu manzaralı... *(Bir başkasını uzatır.)* Bu çiçek... Çiçekli bu... Hem içi de yazılmış... Hazır.
- BALONCU : *(Haykırır.)* Balon!.. Balon!..
- ÇOCUK : *(Haykırır.)* Tebrik!.. Tebrik!..
- BALONCU : Ben göndermeyeceğim. Anladın mı? Kart göndermeyeceğim!
- ÇOCUK : *(Çabuk çabuk konuşur.)* Bak ne yapabiliriz... Ben sana şu hazır yazılmış kartı versem...
- BALONCU : İstemez.
- ÇOCUK : Ama bak nasıl hoşuna gidecek. Kimseye göndermesen bile hoşuna gidecek. Cebinde taşırsın... Kendi kendini kutlarsın. *(Çocuk kartı vermek için öylesine isteklidir ki, Baloncu yavaş yavaş bu içtenliğin etkisinde kalır. Elini uzatır. Ama karta dokunmaz.)*
- BALONCU : Çiçeklisi bu mu?
- ÇOCUK : Bu.
- BALONCU : Yazısı da var mı dedin?
- ÇOCUK : Var. Bak istersen.
- BALONCU : *(Elini çeker.)* İstemiyorum. Tebrik göndermeyeceğim.
- ÇOCUK : *(Elini indirmez. Hep umutla)* Bana bir balon verir misin? Sana bu kartı verirdim. Bende birçok kart var... Sende de birçok balon...
- BALONCU : *(Sevinir.)* Ne renk olsun balonun?
- ÇOCUK : *(Eliyle kocaman, şeker pembesi bir balonu gösterir.)* Şu...

(Baloncu balon çubuğundan kocaman, şeker pembe-si balonu çözer. İpinden tutup çocuğa uzatır.)

BALONCU : *(Çok kıvançlıdır.)* Ben de bugün hep birine bir balon vermek istiyordum...

ÇOCUK : *(Balona büyük bir beğeniyle bakar. Sonra ipinden, kart sattığı tablanın kıyasına bağlar.)* Güzel bir balon bu, değil mi? En güzeli bu bence.

BALONCU : Onu seçtin. Onun için en güzeli bu sence...

ÇOCUK : Niye ama? Sence güzel değil mi?

BALONCU : *(Bir tablada bağlı balona, bir elindekilere bakar. Gülümser.)* Belki... Haklısın. *(Yürür.)* Balon, balon!.. Çocuklara balon!..

ÇOCUK : *(Seslenir.)* Çiçekli kartı almadın! *(Koşar. Kartı Baloncuya verir.)* Güzel bir karttır bu da. Belki de bendeki kartların en güzeli. Al. *(Baloncu kartı alır. Beğeniyle bakar.)* Gönderecek biri vardır...

BALONCU : Öyle. Güzel bir kart. Kış çiçekleri bunlar. En güzel kış çiçekleri...

ÇOCUK : Ben de, "bunlar ne çiçeği acaba?" deyip duruyordum. Hiç bilmezdim bu çiçekler ne çiçeği...

BALONCU : Kimi aşk çiçeği der, kimi barış çiçeği, kimi de kış çiçeği. *(Beğeniyle yeniden karta bakar.)* Bence bunlar kış çiçeği. Barış çiçeği nasıldır, hiç görmedim çünkü.

ÇOCUK : Bir ağbi var. Geçen yıl "üstünde barış dalı olan bir kart sende de yok çocuk" demişti. Demek ki bir dal o. Bir yaprak falan. Bütün gece kartların arasında arayıp durdum. Üstünde barış dalı olan kartı aradım. Belki vardır da, ben bilemedim. Öyle değil mi ama? Üstünde dal, ağaç falan olan öyle çok kart var ki...

BALONCU : *(Kartı cebine koyar. Bağırarak çıkar.)* Balon, balon!.. Çocuklara-büyüklerle, evlere-sokaklara balon!..

ÇOCUK : *(Ağır ağır tablasının başına döner. İsteksiz bir sesle)*

Tebrik!.. Tebrik!.. Eşinize-dostunuza, sevgilinize-sözlünüze!..(*Balona beğeniyle bakar. Gülümser.*)
Kardeşinize, ananıza-babamza! Tebrik, tebrik!..
(*Bir genç kız gelir.*)

- GENÇ KIZ : Balonun ne güzel.
- ÇOCUK : (*Böbürlenerek*) Biliyorum.
- GENÇ KIZ : Çocuk olsam isterdim bunu senden.
- ÇOCUK : Baloncu öyle demiyor. "Küçüklere-büyüklerle, herkese balon!" diyor.
- GENÇ KIZ : Her neyse. Ben balon istemiyordum zaten. (*Döner, balona bakar.*) Sadece güzel bir balon olduğunu söylemek istemiştim.
- ÇOCUK : Güzel. Evet.
- GENÇ KIZ : (*Kartları karıştırır.*) Üstünde barış çiçekleri olan bir kartın var mı?
- ÇOCUK : Neden?
- GENÇ KIZ : Ne neden?
- ÇOCUK : Neden üstünde barış çiçekleri olan bir kart arıyorsun?
- GENÇ KIZ : (*Hüzünlü*) Bilmem... İşte... Güzel çiçeklerdir. Belki de ondan.
- ÇOCUK : Balonumdan daha mı güzel?
- GENÇ KIZ : Bilmem... Aslında... Balon başka şey, çiçek başka... Yani çiçekli kart demek istiyorum. Yok mu öyle bir kartın?
- ÇOCUK : Sanırım... Sanırım bir tane vardı. Sattım.
- GENÇ KIZ : Yazık.
- ÇOCUK : İlle üstünde barış çiçekleri bulunan bir kart mı olması gerek?
- GENÇ KIZ : İsterdim... Hep aradım, bulamadım. Belki seni yanıltıyorum. Belki kış çiçekleri demem daha doğru. Çünkü bazı kimseler bunlara kış çiçeği diyor.

- ÇOCUK : Belki de barış dalıdır sizin aradığınız.
- GENÇ KIZ : Yok. Değil... Hayır... Bir çeşit çiçek.
- ÇOCUK : Hiç gördünüz mü?
- GENÇ KIZ : Sen bilmiyor musun ne biçim bir şey olduğunu?
- ÇOCUK : Biliyorum... Dedim ya, tek vardı, sattım. Ama pek emin değilim... Üstündekiler gerçekten barış çiçeği miydi, yoksa kış çiçeği mi? Başka bir kart versem? Bakın, bu kedili. Bu da manzaralı... Bu çocuk. Güzel bir çocuk ama...
- GENÇ KIZ : Hayır. Benim aradığım bunlar değil.
- ÇOCUK : Yazık. Ama bu da güzel, bakın. Çiçekli hem.
- GENÇ KIZ : Biri bir kez barış çiçeklerini sevdiğini söylemişti bana. "Çünkü bunlar aşk çiçekleridir," demişti.
- ÇOCUK : Öyleyse bunlar işinize yaramayacak?
- GENÇ KIZ : Yazık ki hayır.
- ÇOCUK : Yazık.
- GENÇ KIZ : (Döner.) Balonun gerçekten güzel. Patlatma sakın.
- ÇOCUK : (Üzgülün) Ama nasıl olsa patlar, değil mi?
- GENÇ KIZ : Sanırım.
- ÇOCUK : Ben oynamayacağım. Yine de... Bilinmez ki.
- GENÇ KIZ : (Çıkmak için bir adım atar. Sonra döner. Gülümser.) Kutlu olsun...
- ÇOCUK : Ne?
- GENÇ KIZ : (Utanmıştır.) İşte... (Başıyla çevresini gösterir.)
- ÇOCUK : (Gülümser.) Sizin de. (Genç Kız yürür. Çocuk bir an durular. Sonra, usulca) Bayan...
- GENÇ KIZ : (Döner.) Buldun mu aradığım kartı?
- ÇOCUK : Hayır, ama...
- GENÇ KIZ : Buldun sanmıştım.
- ÇOCUK : Bir başka yerde bulursunuz belki. Şeyde...

- GENÇ KIZ : Yok. Artık arayabileceğim hiçbir yer kalmadı. (Gülümser.) Aldırma. Bulamamam daha iyi.
- ÇOCUK : Çok istemiyordunuz öyleyse?
- GENÇ KIZ : Çok istiyorum. Evet. Bulamadığıma üzgünüm. Ne var ki... Hiç aramak istemeseydim yani... Yani bulunması güç bir şey olmasaydı... Daha iyiydi.
- ÇOCUK : Şey... (Birden karar verir.) Balonu ister miydiniz?
- GENÇ KIZ : Efendim?
- ÇOCUK : Balonu diyorum. Onu. Çok sevmiştiniz.
- GENÇ KIZ : Evet. Çok güzel.
- ÇOCUK : İster misiniz?
- GENÇ KIZ : Ben... Hayır. (Güler.) Çok komik olurdu değil mi? Kendi kendine bir balon almak?..
- ÇOCUK : Neden ama?Herkes almıyor mu? Bütün çocuklar... Sonra büyükler... Evlerini, lokantalarını, bütün ışıklı bahçelerini süslemek için?..
- GENÇ KIZ : Evet. Ne var ki ben... Nasıl anlatsam? (Kesin) Balon alacak kadar yaşlı değilim henüz. (Yeni-den kararsız) Demek istiyorum ki...
- BALONCU : (Elinde balonlarıyla gelir.) Balon!.. Balon!.. (Çabucak geçer.)
(Genç Kızla Çocuk, Baloncunun arkasından bakarlar. Baloncu ikisini de görmez. Çocuk bir Genç Kız'a, bir Baloncu'ya bakar. Duraklar. Sonra, usulca)
- ÇOCUK : Baloncu amca... (Baloncu kendi sesinden çocuğu işitmez. O bir yandan, Genç Kız öte yandan çıkmışlardır. Çocuk koşar. Genç Kız'ın arkasından seslenir.) Aradığınız kartı size bulabilirim sanıyorum! Az sonra mutlak uğrayın! (Döner. Balonu bağladığı yerden çözer. Beğeniyle bir kez daha bakar. Sonra omuz silker.) Kimseye verecek değilim ki.

(Koşarak Baloncu'nun peşinden çıkar. Sahne biraz kararır. Bir an. Karışık seslerin ardından bir marş duyulur. Asker kılığında bir Genç Adam gelir. Durur. Marşı dinler.)

BİR SES : Dikkat!.. Dikkat!.. Yoklamaları yapılanlar hemen kıtalarına katılınsınlar!.. Yoklamaları yapılanlar hemen kıtalarına katılınsınlar! Dikkat! Dikkat!..

(Ses kaybolur. Marş alçaktan duyulur.)

BALONCU : *(Çıktığı yönün ters girişinden gelir.)* Balon! Balon!.. Çocuklara-büyüklerle, evlere-sokaklara balon!..

GENÇ ADAM: Görebilir miyim balonlarınızı?

BALONCU : Buyrun, bakın.

GENÇ ADAM: Güzel balonlar. Büyük ve güzel...

BALONCU : İsterseniz yeşilinden alın. İsterseniz sarı-yeşil-mavi-kırmızı, dört renk vereyim. Eğlenti salonu içinse...

GENÇ ADAM: Hayır. Benim istediğim tek bir balon.

BALONCU : Çok alacaksınız şişirilmemiş vereyim diyecektim...

GENÇ ADAM: Şişirilmiş olsun. İyice şişirilmiş kocaman bir balon.

BALONCU : Şu sarı nasıl?

GENÇ ADAM: Benim istediğim... Nasıl anlatsam bilmem ki... Şöyle pembe... Yani iyice pembe... Şeker pembesi bir balonu da...

BALONCU : *(Hemen döner. Tebrik kartlarının bulunduğu tabloya bakar.)* Yazık. Öyle bir balonum vardı, ama şimdi verdim.

GENÇ ADAM: Belki şişirilmemişlerin içinde vardır.

BALONCU : *(Torbasını karıştırır.)* Biliyorum. Başka yok. Bir tecti o. Güzel bir balonu. Gerçekten güzel bir balon. Burda başka pembeler de var. Bakın is-

terseniz. *(Birlikte birçok balon şişirirler.)* Bu nasıl sizce?

GENÇ ADAM: Bilmem ki... Hayır. Bu değil beni aradığım. Şeker pembesi... Parlak... Bir fanus gibi parlak olacak. *(Bir balon şişirir.)* Bu, o renk olabilir sanmıştım. *(Balonu söndürür. Torbaya atar.)*

BALONCU : *(Bir başka balon şişirir.)* Bakın, bu güzel bir pembe işte.

GENÇ ADAM: Biraz turuncuya çalıyor.

BALONCU : *(Balonu söndürür. Torbasına atar.)* Yazık. Aradığınız balonu vermek isterdim. *(Tablanın olduğu yere doğru bakar.)* Yani... Az önce olsaydı.

GENÇ ADAM: Yazık. Evet.

BALONCU : *(Sopasının ucundan bir balon gösterir.)* Ama bakın, bu kırmızı da çok parlak.

GENÇ ADAM: Biri bir kez bana, "Bir balonum olsa," demişti. "Şöyle kocaman, şeker pembesi bir balon. Bir fanus gibi parlak ve sağlam..." Bütün dünyayı onun içine koymak istiyordu da...

BALONCU : Öyleyse bunlar hiç işinize yaramayacak?

GENÇ ADAM: Yazık ki hayır.

(Yürür.)

BALONCU : *(Bir ân duraklar. Cebinden çiçekli kartı çıkarır. Beğeniyle bakar. Sonra, usulca)* Bayım...

GENÇ ADAM: *(Döner.)* Buldunuz mu aradığım balonu?

BALONCU : Hayır... Hayır... *(Elindeki karta bakar. Utangaç)* Yine de... *(Kartı uzatır.)* Kutlu olsun.

GENÇ ADAM: Ne?

BALONCU : *(Gülümser. Başıyla çevresini gösterir.)* İşte...

GENÇ ADAM: *(Kartı alır.)* Sizin de. *(Gülümser.)* Çok güzel bir kart.

BALONCU : *(Sevinir.)* Evet. Üstünde kış çiçekleri var.

GENÇ ADAM: Öyle. Ben bunlara barış çiçekleri derim.

BALONCU : Gerçekten emin misiniz?

GENÇ ADAM: Neye?

BALONCU : Bunların barış çiçekleri olduğuna?

GENÇ ADAM: Bilmem ki. Belki... Belki öyle olması gerekir, diyorum da ondan... İyi anımsıyamıyorum, fakat... Sanırım çok küçükken biri bana, "Bu çiçekler de barış gibi," demişti. "Bir türlü tam açamadılar."

BALONCU : Gerçekten açmaz mı bunlar?

GENÇ ADAM: Açmaları gerek. Bakın, hep patlamaya hazır bir duruşları var. *(Kart bir kez daha bakar. Geri uzatır.)*

BALONCU : Sevmediniz mi kartı?

GENÇ ADAM: Tam tersi. Çok sevdim.

BALONCU : Size aradığınız balonu veremedim. Onun için... İsterseniz bunu...

GENÇ ADAM: Size de biri vermiş olmalı.

BALONCU : Öyle.

GENÇ ADAM: İyi saklayın onu. Çok iyi... Bilmem ki. Belki bir gün sizden ya da başka birinden böyle bir kart almaya hakkım olur. *(Marş yükselir.)* Dünyayı pembe bir balona koyamayınca... İşte. Buyruk buyruktur. Gitmek gerek... Öyle değil mi? *(Yürür.)*

BALONCU : *(Seslenir.)* Bayım... Beklerseniz eğer... Ben...

(Genç Adam durur. Tam o sırada önlerinden bir bando takımı geçer. Bando takımı bayram çocuğu kılığına girmiş büyüklerden kuruludur. Trampet ve borular çalarak karışık adım yürür, adımlarını birbirine uydurmaya çalışırlar.)

BANDO TAKIMI: Sağ-sol! Sağ-sol!

Sağ-sağ! Sol-sol!

Sağ-sağ!

Sol-sol!

Sağ-orta!
Sağ-orta!
Sol-orta!
Sol-orta!
Orta-sol! Orta-sol!
Orta-sağ! Orta-sağ!
Sol-orta! Sağ-orta!
Sağ-sol!
Sol-sağ! [vb...]

(Bando takımı hazır ol duran Baloncu ile selam duran Genç Adam'ın arasına girer. Baloncu ve Genç Adam birbirlerinden uzakta kalır ve artık birbirlerini göremezler. Birden Bando Takımı karışır. Marş caza döner. Bayram çocuğu kılığına girmiş büyükler çalgınca dans etmeye başlarlar.)

BALONCU : *(Sesini Genç Adam'a duyurmaya çalışır.)* Siz bekleyin burda! Bayım!.. Bayım!.. Pembe balon var ya?.. Bayım!..

(Sesini duyuramaz. Genç Adam kalabalığın arasına karışır. Kaybolur. Genç Kız gelir. Köşede duran tebrük kartları tablasının yanına güçlükle gider. Durur. Beklemeye koyulur. Baloncu ve Genç Kız bir süre dans edenlere bakarlar. Birden bir "toplan borusu" duyulur. Bando takımı çok düzenli çift sıra olur. Mızıkaya başlar. Bando takımı aşağıdaki sahne boyunca mızıkaya eşliğinde çift sıra, uygun adım ortada döner. Adım sesleri gittikçe bir uğultuya dönüşür. Baloncu ve Genç Kız seyretmekten yorulurlar.)

GENÇ KIZ : *(Baloncu'ya)* Özür dilerim. Acaba...

BALONCU : Özür dilerim bayan. Buralarda bir çocuk gördünüz mü?

GENÇ KIZ : Bayram kartları satan bir çocuk gördünüz mü?

- BALONCU : *(Sersemlemiştir.)* Pembe balon istermisiniz? Yani... Şey...
- GENÇ KIZ : Çocuk yeniden uğramamı söylemişti de...
- BALONCU : Asker delikanlı nerde? Gördünüz mü?
- GENÇ KIZ : Ben pembe balonu istemedim. O da dedi ki... Ben... Şey... İşitiyor musunuz beni?
- BALONCU : Şimdi buradaydı. Çocuk bana dedi ki... Ben de ona şeyi verdim...
- GENÇ KIZ : Bir kart arıyordum da... Bir tebrik kartı...
- BALONCU : Ben pembe balonum yok, dedim. Yani, onun aradığı şeker... Yani, şey... Fanus... Anlıyor musunuz? Sonra dedim ki... Beklemesini söyledim...
- GENÇ KIZ : Bilmem ki daha beklemem mi gerek? Belki de artık oynamaya gitti. Güzel bir balonu vardı...
- BALONCU : Sanırım beni duymadı. Duysaydı beklerdi... Bilmem ne söylediğimi anlıyor musunuz?
- GENÇ KIZ : Neden, bilmiyorum ama, yeniden gelmem gerektiğini düşündüm. Doğru değil mi?
- BALONCU : Belki yanlış anladı. Ben şey verdiğimde... İçimden öyle geldi de ondan... Öyle olmasa neden, değil mi?
- GENÇ KIZ : Çocuğun nerde olduğunu bilsem...
- BALONCU : Ben çocuğu aramaya gidebilirdim. Demek istediğim oydu... Belki... Duyuyor musunuz ne dediğimi?...
- GENÇ KIZ : Bilmem anlatabildim mi?
- BALONCU : Balon ister miydiniz?
- GENÇ KIZ : Birine bir şey vermek istedim ama...
- BALONCU : Birine bir şey vermek istiyordum zaten... O da öyle olunca... Çocuk da şeyi bana verdi...
- GENÇ KIZ : Çocuk da bana şeyi verdi... Ben şeyi ararken o da bunu...

- BALONCU : Bari şeyi şeydeyim dedim...
- GENÇ KIZ : Şey şey olunca... Duyuyor musunuz?
- BALONCU : Anladınız mı bilmem?..
- GENÇ KIZ : Beklesem mi daha?
- BALONCU : İşte böyle. Gideyim... Belki çocuğa yine rastlarım... *(Balonlarıyla yürür.)* Balon! Balon!.. Çocuklara balon! Büyüklere balon! Ağlayana balon! Gülene balon!..
- (Baloncu uygun adım sahmede dönüp duran Bando takımının arasından kendine bir yol bulmaya çalışır.)* Balon! Balon! *(Çıkar.)*
- (Genç Kız, Baloncu'nun peşinden çıkan Bando takımının sersemletici tekdüze ayak sesleri kaybolunca ve marş duruncaya dek bekler. Sonra)*
- GENÇ KIZ : *(Seslenerek, aranarak çıkar.)* Tebrikçi, tebrikçi!..
- (Çocuk, Genç Kız'ın çıktığı yönün ters yönünde gelir. Elinde pembe balon. Tablasının başında durur, bekler. Hep bir sağa, bir sola bakmaktadır. Bir süre bekler. Sonra balonu usulca söndürür. Cebine koyar. Asker kılığındaki Genç Adam gelir.)*
- ÇOCUK : *(İsteksiz)* Tebrik, tebrik!.. Eşinize-dostunuza, sevgilinize-yavuklunuza... Tebrik, tebrik!..
- GENÇ ADAM: Kutlu olsun.
- ÇOCUK : Sizin de, bayın.
- GENÇ ADAM: Üç milyar kartın var mı?
- ÇOCUK : Üç milyar ne kadardır?
- GENÇ ADAM: *(Gülümser.)* Kim bilir? Hep bir arada hiç görmedik ki...
- ÇOCUK : Üç tane ister miydiniz?
- GENÇ ADAM: Üç mü? Neden?
- ÇOCUK : Bilmem... İşte... Ananıza, babanıza, kardeşinize...
- GENÇ ADAM: Birine bir şey göndermek istemişim ama...

- ÇOCUK : Bakın bu kartlar çok güzel. Bu kedili... Bu da manzaralı. İsterseniz çiçekliler de var. Sonra bakın, güzel bir çocuk bu da.
- GENÇ ADAM: (*Gülümser.*) Gerçek. Çok güzel.
- ÇOCUK : Almak ister misiniz?
- GENÇ ADAM: Sana gönderebilir miyim? (*Tablaya para koyar.*) Üç tane...
- ÇOCUK : Bana mı efendim? Tam üç tane hem de?..
- GENÇ ADAM: Öyle. Biri anandan, biri babandan, biri de kardeşinden...
- ÇOCUK : Böyle olacağını hiç düşünmemiştim. Ben...
- GENÇ ADAM: Güzel bir lokantaya gidip kurulalım, ister misin? Tavanları kocaman kocaman balonlarla süslenmiş aydınlık bir lokantaya...
- ÇOCUK : (*Eliyle cebini yoklar.*) Balon mu dediniz? Şey... Ben... Yani, çok isterdim... Ama burdan ayırlamam ki şimdi. (*Sağa sola bakınır.*)
- GENÇ ADAM: Bütün kartları birlikte birilerine göndersek?.. Hiç tanımadığımız birilerine?..
- ÇOCUK : (*Sevinir.*) Ne güzel olurdu!
- GENÇ ADAM: Biri bir kez benden şöyle bütün dünyayı içine koyabileceği bir şey istemişti... Ona söz verdim...
- ÇOCUK : Anlıyorum efendim. Ben de işte onun için burada durup beklemek istiyorum. Birine söz verdiğim bir şey için...
- GENÇ ADAM: Anlıyorum. Ben de durup beklemeyi, bulana dek arayabilmeyi isterdim. Ama ben bekleyemem ki...
- ÇOCUK : Vermeyi çok istediğiniz bir şey için mi?
- GENÇ ADAM: Bulmayı çok istediğim bir şey için.
- ÇOCUK : Mutlak gitmek zorunda mısınız?
- BİR SES : Dikkat! Dikkat! Yoklamaları yapılanlar hemen kıtalarına katılsınlar! Dikkat, dikkat! Yoklama-

ları yapılanlar hemen kıtalarına katılsınlar!..

(*Marş yeniden işitilir.*)

GENÇ ADAM: Gitmek isteyen ben değilim, biliyor musun?

ÇOCUK : Anlıyorum.

GENÇ ADAM: Yazık. Bütün kartlarını birilerine gönderebilir-
dik.

ÇOCUK : Yazık. (*Gülümser.*) Belki başka bir yıl...

GENÇ ADAM: Öyle... Belki başka bir yıl... (*Yürür. Sonra durur, gülümser.*) Tekrar kutlu olsun. (*Yürür.*)

ÇOCUK : (*Usulca*) Ağbi!..

GENÇ ADAM: (Döner) Evet?

ÇOCUK : O lokantada kocaman, şeker pembesi bir balon
da var mıdır?

GENÇ ADAM: Şimdi... (*Kesin*) Sanmıyorum... (*Çıkar.*)
(*Marş yükselir.*)

ÇOCUK : (*Marşı bastırmak istercesine haykırır.*) Tebrik!
Tebrik! Eşinize-dostunuza, ananıza-babanıza!..
Sevdiğinizize! Sevdiğinizize!.. Tebrik! Tebrik! Teb-
rik!..

(*Işıklar söner.*)

II. SINIR

(Sınıra yakın bir motel. Arka planda iki ayrı oda. Birinde Erkek, ötesinde Kadın. Ön planda motel resepsiyonu. Işıklar yandığında resepsiyonda kimse yoktur. Erkek, odasında tedirgin. Durmadan sigara içer. Gözü sık sık telefonda. Kadın aynı şekilde tedirgin. Durmadan telefonun numaralarını çevirir.

Resepsiyonda telefon çalar, çalar... Kimse karşılık vermez. Kadın telefonu kapar. Gider, pencerenin önünde durur. Usanmadan yola bakar.

Motelin resepsiyonuna bir çocuk gelir. Başına, motel görevlisi o'düğünü belirleyen bir şapka geçirir. Tezgâhın arkasında durur. Bir yığın kâğıttan bir yığın kâğıt uçak yapmaya koyulur. Bu 2'nci oyun süresince hemen bütün uğraşı budur.

Şafak sökmekte.

Motele üç adam girer. Şapkaları gözlerine eğik.

Şapkalarının kurdelesinde "Sivil P." yazısı okunur.

Üçü de dosdoğru resepsiyona yürürler. Adımları sessiz. Çocuk kâğıttan uçaklarına öylesine dalmıştır ki, adamların geldiğini duymaz.)

I. SİVİL

POLİS : Bak bana!

II. SİVİL

POLİS : Bana bak!

III. SİVİL

POLİS : Bak bize! Söyle!

- ÇOCUK : (Gülümser.) Günaydın bayım. Bayım, günaydın.
Günaydınlar.
- I. SİVİL
POLİS : Söyle!..
- ÇOCUK : Evet. Bakın, bu en dehşet uçanı!
(Kâğıttan bir uçak fırlatır.)
- II. SİVİL
POLİS : (Ötekilere) Dikkat!
(Hepsi gerilirler.)
- III. SİVİL
POLİS : Nedir bu?
- I. SİVİL
POLİS : Ha?
- ÇOCUK : Bir uçak bayım. Kâğıttan yaptım. Yapabildiğim en
güzel uçak.
- III. SİVİL
POLİS : Niçin yaptın?
- I. SİVİL
POLİS : Ha?
- II. SİVİL
POLİS : Neden?
- ÇOCUK : (Bir kukla oyunu seyrettiğini sanmaktadır. Güler.) Bil-
miyorum ki... Hoşuma gidiyor. Siz hiç uçağa bin-
diniz mi, efendim?
- III. SİVİL
POLİS : Niçin soruyorsun?
- I. SİVİL
POLİS : Ha?
- II. SİVİL
POLİS : Neden?
- ÇOCUK : Uçaklar sınırların ötesine geçtiklerinde nasıl geri
geliyorlar, bilmem ki? Bazen kâğıttan uçaklarım-

dan biri şurda, sınırın ötesine düşüveriyor. Geri alamıyorum. Orda kocaman bir alan var. Uçaklarım öyle güzel uçuyor ki... Ama bazen işte, sınırı aşiveriyorlar... Yani iyi uçan biri demek istiyorum, sınırı aşiveriyor... Ben aşamıyorum ki... Geçen yıl uçurtma yapardım. Uçurtmalarımdan biri gitti gitti, sınırın öte yanında kaldı. Vermediler. Çok üzüldüm...

III. SİVİL

POLİS : Uzatma, uzatma!

II. SİVİL

POLİS : Burda işin ne?

I. SİVİL

POLİS : Ha?

ÇOCUK : Ben... Şafakla öğle arası...

II. SİVİL

POLİS : (Keser.) Ne demek?

III. SİVİL

POLİS : Şifre!

ÇOCUK : Şifre ne demek?

I. SİVİL

POLİS : İşin ne, dedik! Ha?

ÇOCUK : İşte... Şafakla öğle arası yolcuları ben karşılarım. Öte yandan bu yana gelenler... Bu yandan öte yana gidenler...

II. SİVİL

POLİS : Peki, sonra?

ÇOCUK : Sonra mı bayım? İşte... Boş kalan zamanlarımda da hep uçak yapıyorum. Kâğıttan. (Gider. Az önce fırlattığı kâğıt uçağı alır. Bir kez daha fırlatır. Uçuşuna hayranlıkla bakar. Üç Sivil P. ise dehşetle...) İşte, en güzel uçanı bu...

Ama sanırım bunu ordaki alanda uçurmasam iyi

olur, değil mi? Eminim bu uça uça sınırı geçer ve yine orada kalır. Uçurtmamın geçtiği yere beni niye geçirmiyorlar dersiniz bayım?

III. SİVİL

POLİS : İşi çeneye vuruyor bu.

II. SİVİL

POLİS : Buradan sınıra bugün kaç kişi gitti?

I. SİVİL

POLİS : Hah! Ha?

ÇOCUK : Bugün mü? Bugün daha olmadı ki efendim.

III. SİVİL

POLİS : Yani dünden beri demek istiyor, aptal!

ÇOCUK : Dünden beri mi? Bilmem ki... Dün şafakla öğle arası dört yolcu vardı ama...

III. SİVİL

POLİS : Kayıtları göster!

ÇOCUK : Hangi kayıtları bayım?

(Bu arada odasında sabrı tükenen Erkek, bir ân kapıdan çıkar. Resepsiyona doğru gelir. Fakat orada iç adamı görünce acele odasına döner. Yine telefonun başına oturur. Yine bir sigara yakar.)

III. SİVİL

POLİS : Gelen yolcuların kimliğini yazmıyor musunuz?

ÇOCUK : Sanırım yazıyoruz. Ama nerden gelip nereye gittiklerini yazmayız ki... Onlar söylüyorlar, fakat biz yazmıyoruz. Bize ne, diğ mi ama?.. Hem sonra ben... Ne bileyim işte... Bazen adlarını da yazmayı unutuyorum. *(Güler.)* Uçak yapmaya da liyorum da...

I. SİVİL

POLİS : Defteri göster!

(Çocuk bir defter uzatır. Kadın odasında, pencerenin önünden ayrılır. Yine telefonun başına gelir. Yine re-

sepsiyon numarasını çevirir. Resepsiyonda zil çalar. İki Sivil Polis deftere kapaklanmışlar, üçüncüsü kapı önüne gitmiştir.)

ÇOCUK : Alo?

KADIN : Alo...

ÇOCUK : Günaydın efendim.

KADIN : Günaydın.. Ben... Şeyi öğrenmek istiyordum da... Bu ara yeni bir yolcu gelip gelmediğini... Bir erkek... Demek istiyorum ki... Bugün sabaha doğru tek başına bir erkek geldi mi?

ÇOCUK : Bilmem ki efendim. Ben nöbete yeni başladım da... Bir bakayım, sizi ararım... Ha, sahi... Şimdi burada üç bay var ama... Defterdeki kayıtlara bakan üç bay...

(Kadın, irkilerek telefonu kapatır. Bir ân telefonun başında donmuş kalır. Erkek, telefonun başından kalkar. Pencerenin önüne gider. Sokağa bakar. Çocuk hemen kâğıttan uçaklarına dönmüştür.)

II. SİVİL

POLİS : Kiminle konuştun?

I. SİVİL

POLİS : Ha?

ÇOCUK : Motel müşterilerinden biri, efendim.

(Kâğıttan bir uçak yapmaya koyulur.)

II. SİVİL

POLİS : Niye bizim burada olduğumuz haber verdin?

ÇOCUK : Haber mi verdim? Ama ben sizin kim olduğunuzu bilmiyorum ki...

(İki Sivil Polis gururla şapkalarını düzeltirler.)

II. SİVİL

POLİS : Ne istiyormuş?

I. SİVİL

POLİS : Ha?

ÇOCUK : Erkek. Şey... Özür dilerim...

I. SİVİL

POLİS : (Ötekine) Bazı kadınlar da yani, ha?..

II. SİVİL

POLİS : *(Başını yeniden deftere daldırır, sonra kaldırır.)* Yok.
(Kapı önündeki yanlarına gelir.)

III. SİVİL

POLİS : Yok mu?

I. SİVİL

POLİS : Yok.

III. SİVİL

POLİS : Sınıra gitsek daha iyi.

II. SİVİL

POLİS : Hemen çıkalım.

I. SİVİL

POLİS : Hemen, hemen!
(Kapıya doğru yürürler.)

ÇOCUK : *(Arkalarından son yaptığı uçağı fırlatır. Hüzünlü)* Bir abi vardı. "Dünyaya barış çiçekleri atan uçaklar gerek" derdi...
(Ötekiler durur.)

II. SİVİL

POLİS : Nerde o?

I. SİVİL

POLİS : Ha?

ÇOCUK : Bilmem ki... Öyle bir vardı sanıyorum. Ya da bana anlattılar, bilmiyorum. Belki de ben öyle olması gerek, diye düşünüyorum...

I. SİVİL

POLİS : Haaa!..

II. SİVİL

POLİS : Yaaa!..

III. SİVİL

POLİS : (Ötekilere başıyla çocuğu gösterir.) Al bir iş daha!

I. SİVİL

POLİS : Sonra, sonra... Çabuk olalım. Yürüyün. Geçen arabalara da göz-kulak olun.

(Üçü de aynı usul, ölçülü adımlarla çıkarlar. Odadaki Erkek pencereden ayrılır. Telefonun başına gelir. Elini uzatır, sonra çeker.)

(Kadın telefonun başında doğrulur. Yeniden resepsiyon numarasını çevirir. Resepsiyonda zil çalar.)

ÇOCUK : Alo?

KADIN : Alo... Bana haber vereceğinizi söylemiştiniz...

ÇOCUK : Özür dilerim efendim. Burası kalabalıktı da... Yani deftere bakıyorlardı da...

KADIN : Neden dersiniz?

ÇOCUK : Ne neden bayan?

KADIN : Hiç... Hiç. Sadece...

ÇOCUK : Kâğıttan uçak sever misiniz?

KADIN : Ben... Dinleyin. Bir erkek yolcu. Gece yarısından sonra burda olması gerekti. Gelir gelmez bana haber verilmesi gerekti...

ÇOCUK : Siz ne zaman geldiniz?

KADIN : Dün. Dün akşam üzeri.

ÇOCUK : Burada hiçbir not yok efendim.

KADIN : (Umutsuz) Peki ama nasıl?.. Telefon bütün gece cevap vermedi... Ve bütün gece beni kimse aramadı... Oysa...

ÇOCUK : Uyuyun sayın bayan. Uyuyun... Daha çok erken.

KADIN : Bana haber verilmesi gerekti, diyorum.

ÇOCUK : Öğleyin nöbet değiştiririm. Yerime gelen bilecektir. Umarım.

- KADIN : Ama ben, bekleyemem! Çok... *(Susar. Sonra)* Geç olur benim için...
- ÇOCUK : Sizin için ne yapabilirim? Belki... Belki kâğıttan uçaklarımı görmek isterdiniz. Yani beklerken demek istiyorum.
- KADIN : Hayır. Ben... *(Bir an)* Bana bir kahve gönderin en iyisi.
- ÇOCUK : Fakat.
- KADIN : *(Birden karar verir. Yerinden kalkar.)*
Yahut durun. Ben iniyorum.
- ÇOCUK : *(Sevinir.)* Gelin ya. Şimdi yapayalnızım. İsterseniz size kâğıttan uçaklarımı gösteririm.
(Kadın telefonu kapar. Hep tedirgin. Bir süre duraklar. Sonra odasından çıkar.)
(Erkek karar verir. Telefona uzanır. Bir ân duraklar. Sonra resepsiyonu çevirir. Resepsiyonda zil çalar.)
- ÇOCUK : Günaydın, efendim.
- ERKEK : Günaydın. Saat kaç? Benimki durmuş da.
- ÇOCUK : Beşi on geçiyor bayım. Henüz güneş doğmadı.
- ERKEK : Beni arayan oldu mu?
- ÇOCUK : On dört numara değil mi bayım? Hayır. On dört numarayı arayan olmadı. Hiç değil benim bildiğim kadarı...
- ERKEK : *(Bir ân durur, sonra)* Adımla soran?
- ÇOCUK : Adınız nedir bayım?
- ERKEK : Zarar yok. *(Bir an)* En iyisi bana bir sade kahve gönderin.
- ÇOCUK : İsterdim. Ne var ki... Şey... Yani demek istiyorum ki, henüz çok erken efendim. Ocak henüz çalışmaya başlamadı... Yine de... Sizi oyalayabilirdim sanıyordum. Kâğıttan uçaklarımı görmek ister miydiniz?
(Erkek sabırsız, telefonu kapar. Yeniden pencereye gider. Geride durur, dışarıya bakar.)

(Çocuk önündeki kâğıt uçaklardan birini alır, fırlatır. Kâğıt uçak o ân içeri giren Kadın'ın ayaklarının ucuna düşer. Kadın eğilir, kâğıttan uçağı eline alır.)

KADIN : Ürktüm birden.

ÇOCUK : Oysa sadece kâğıttan bir uçak.

KADIN : Öyle.

ÇOCUK : En güzel uçanını görmek ister miydiniz?

KADIN : *(Resepsiyonun önüne gelir.)* Her yerde hep bir çocuk olur, ne tuhaf... Hep bir çocuk olur. Hiçbir şeyden ürkmeyen... Ya kart satan ya da kâğıttan...

ÇOCUK : *(Hevesli)* Ben renkli renkli tebrik kartları satmayı ne çok isterdim... Birine bir manzara verirsiniz, birine bir çiçek, birine güzel bir köpek... İsterdim ama, işim burda. Hiç o güzel tebrik kartlarından satmadım ben... Satsaydım, belki uçurtma yapmazdım... Kâğıttan uçak da yapmazdım belki, değil mi?

KADIN : Ben... Şey arıyordum. *(Elindeki kâğıt uçağı çocuğun önüne bırakır.)* Bir uçak değil de... Daha doğrusu birini... Burada olması gereken biri...

ÇOCUK : *(Kadının önüne koyduğu kâğıt uçağı sevgiyle düzeltmeye koyulur.)* Kuyruğu eğri. Daha iyi uçabilirdi yoksa...

KADIN : Duydunuz değil mi? Biri... Bir erkek. Yalnız bir yolcu...

ÇOCUK : Eşiniz mi?

KADIN : *(Şaşırır.)* Şey... Eşim. Evet. Bu sabah, gün doğmadan benimle sınırı geçmesi gerekti.

ÇOCUK : Biliyor musunuz, ben hiç sınırı geçmedim. Burada geceleyip sonra da sınırı geçen çok kişi gördüm ama, kendim hiç geçmedim. Bir uçurtmam geçti. Birkaç da uçağım... Onları geri almak istedim...

KADIN : Bütün gece telefonda... Kimse cevap vermiyordu.

ÇOCUK : Siz bana söyleyebilir misiniz, niye hep sınırlar vardır.

- KADIN : Efendim?
- ÇOCUK : Niye diyorum, hep sınırlar vardır?
- KADIN : Kim bilir... Belki de, bunu soranlar geçebilsin dı-yedir.
- ÇOCUK : Anlamıyorum ki.
- KADIN : Sana, birçok çocuklara anlatabilmeyi isterdik. İs-terdik ki... (*Birden*) Söylesene çocuk; senin sordu-ğunu soran birini hiç görmedin mi?
- ÇOCUK : Bilmem ki efendim. Bilsem söylerdim. Görsem unutmazdım, eminim... (*Yeniden uçaklarına döner.*) Bütün uçaklarımı gördünüz mü? Bakın...
- KADIN : Çok mu seviyorsun uçaklarını?
- ÇOCUK : Siz sevmiyor musunuz?
- KADIN : Dinle. Aradığım kişi... Yani burada beklemek zo-runda olduğum... ona söz vermiştim... "Sınırı bir-likte geçeriz" demiştik. Kâğıtları bende. Beni bu-lamazsa sınırı geçemez. Anlıyorsun, değil mi?
- ÇOCUK : Neden ille gitmeniz gerek? Gitmeseniz olmaz mı? Gelen gidiyor ve ben hep burada kalıyorum. (*Kâ-ğıttan bir uçak fırlatır.*) Az önce üç kişi vardı burda. En güzel uçan uçağımı gösterdim, hiç ilgilenme-diler. Sanırım birini arıyorlardı...
- KADIN : (*Nefesi kesilir.*) Buldular mı?
- ÇOCUK : Kimi aradıklarını bilmiyorum ki.
- KADIN : (*Rahatlar.*) Uçakların gerçekten güzel. (*Birini alır, ba-kar, gülümser.*) Sadece barış çiçeği atacağa benzer bu.
- ÇOCUK : (*Sevinir.*) Gerçek mi? Gerçekten dünyaya barış çi-çekleri atacak gibi bir uçak mı bu?
- KADIN : Öyle... Ama sen... Nerden biliyorsun?
- ÇOCUK : Neyi efendim?
- KADIN : Hiç... (*Çevresine bakınır.*) Bir fincan kahve olsa...
- ÇOCUK : Yazık. Ocak henüz kapalı da... Ama çok istiyorsa-nız... Ne var ki ben burdan ayrılamam...

- KADIN : Kendim yapabilir miyim?
- ÇOCUK : *(Gülümser.)* İki fincan yapmanız...
- KADIN : *(Kapıya bakar.)* Bütün gece bekledim. Çoktan burda olması gerekti... *(Bir ân durur. Kendi kendine konuşur gibi)* Ne istemiştik biz? *(Başka bir kâğıt uçak alır.)* Dünyaya sadece barış çiçekleri atacak uçaklar! *(Uçağı fırlatır.)* Neden olmuyor? *(Çocuğa döner. Öfkeli)* Neden olmuyor çocuk?
- ÇOCUK : *(İlk kez ürkek)* Az önce... Bakın işte; bu uçağın olduğunu... Ya da olacak gibi olduğunu söylemişsiniz.
- KADIN : Hep öyle. Hep olacak gibi oluyor, sonra...
- ÇOCUK : Size öyle bir uçak yapabilmeyi isterdim efendim. O nasıl bir uçaktır, bilmiyorum ama, yapabilmeyi isterdim.
- KADIN : Kahveyi nerde yapacağım?
- ÇOCUK : Şurdan girin. İki fincan olsun, olur mu?
- KADIN : Bu ara bir bay gelirse söyler misiniz ona... Benim... Şey yani... Bana haber verirsiniz değil mi?
- ÇOCUK : Kim diyeyim efendim?
- KADIN : Kim? Hiç. Kimse demeyin. Sadece beni çağırın olur mu?
- (Çocuğun gösterdiği yana yürür.)*
- ÇOCUK : Bayan...
- KADIN : *(Birden döner.)* Geldi mi?
- ÇOCUK : Sınırı geçseniz olacak mı dersiniz? Yani sınır varken demek istiyorum...
- KADIN : Önce barış çiçeğini bulmak gerek, biliyor musun?
- ÇOCUK : Siz hiç barış çiçeği gördünüz mü?
- KADIN : Sanırım çok eskiden... Henüz bir çocukken... Bir çocuğun bana gönderdiği bir tebrik kartı üstünde...
- (Çocuğun gösterdiği yönden çıkar.)*

ÇOCUK : *(Arkasından seslenir.)* Kahveyi iki fincan yapmayı unutmayın! *(Telefonu çevirir. Erkeğin odasında zil çalar. Erkek hemen atılır. Açar.)*

ERKEK : Evet?

ÇOCUK : Günaydın bayım...

ERKEK : Biri mi görüşmek istiyor?

ÇOCUK : Ben, efendim. Umarım uyandırmadım. Kahve istemiştiniz de. Yapamayız demiştim. Ama şimdi yapıyoruz bayım.

ERKEK : *(Bezgin)* Odama gönderin.

ÇOCUK : Yazık ki odanıza getirecek kimse yok, efendim. Buraya inebilir misiniz?

ERKEK : Bu... *(Kesin)* Hayır. Giyinik değilim.

ÇOCUK : Yazık.

ERKEK : Dur... Kalabalık mı orası?

ÇOCUK : Şimdi hayır bayım. Az önce üç adam vardı. Sanırım birini arayan üç adam... Ama gittiler. Yine de bilinmez ki... Onlardan uçaklarıma bakmalarını istemiştim. Belki de dönüp gelirler...

ERKEK : Odama gönderemiyorsanız kahvem i istemem.

(Telefonu kapar. Tedirginliği büsbütün artmıştır. Kapıya yürür. Eli bir ân kapının tokmağına gider. Sonra cayar. Döner. Bir sigara daha yakar. Pencerenin önüne gider. Uzakta durur. Dışarısını görmeye çalışır.)

(Çocuk bir ân düşünür. Kadının çıktığı yöne bakar. Seslenir.)

ÇOCUK : Kahveyi siz götürürerseniz ne iyi olurdu. Birini sevindirirdiniz, biliyor musunuz?

(İçeriye öncekilere benzeyen üç Sivil Polis daha girer. "Sivil P." yazısı bu kez kol bantlarının üstündedir.)

IV. SİVİL

POLİS : *(Çevresine bakınır.)* Burası mıymış?

V. SİVİL

POLİS : Burasıymış...

VI. SİVİL

POLİS : Sınırdaki tek motel bu işte...
(*Resepsiyona yaklaşırlar.*)

IV. SİVİL

POLİS : Sen misin?

ÇOCUK : (*Gülümser. Uçaklarına bakar.*) Benim bayım.

V. SİVİL

POLİS : (*Ötekilere*) Oymuş...

VI. SİVİL

POLİS : Demek sensin?

IV. SİVİL

POLİS : O. İşte uçakları!..

ÇOCUK : (*Kıvançlı*) Kâğıttan yapıyorum. Öyle güzel uçuyorlar ki... Hele şu. Bakın...
(*En güzel uçan kâğıt uçağını fırlatır.*)

ÖTEKİLER : Dikkat!

(*Üçü de geri fırlarlar.*)

ÇOCUK : (*Güler.*) Sadece kâğıttan bir uçak bu. Bu mevsim çok az yolcu geçiyor. Ben de kâğıttan uçaklarımla oyalanıyorum.

IV. SİVİL

POLİS : (*Ötekilere*) Anladınız ya?

VI. SİVİL

POLİS : Sözü dolaştırıyor.

IV. SİVİL

POLİS : Ne demeye uçak yapıyorsun?

ÇOCUK : Biri bir gün bana, "Dünyaya barış çiçekleri atacak uçaklar gerek," demişti. Ya da kimse demedi. Kimse demedi de, ben öyle sanıyorum. Birinin böyle bir şey istediğini sanıyorum.

V. SİVİL

POLİS : Ne demeye sanıyorsun?

VI. SİVİL

POLİS : Sanmasan olmaz mı?

ÇOCUK : Belki sanmıyorumdur. Sanmıyorumdur da biri gerçekten böyle demiştir. Diledi bunu. Biliyorum.

IV. SİVİL

POLİS : Kim?

V. SİVİL

POLİS : Nerede?

VI. SİVİL

POLİS : Ne zaman? Niçin?

ÇOCUK : (*Hep kıvançlı*) Daha büyüdüğüm zaman... Gökyüzünde... Hiç bomba atan uçak olmayacak. Benim kâğıt uçaklarım var ya?.. Sınırın ötesine düşen?.. Şey... Sınırın ötesi ne demek?

IV. SİVİL

POLİS : Soru sormak senin işin değil.

ÇOCUK : Ama ben hep kendi kendime soruyorum...

V. SİVİL

POLİS : Soru yok! Devam et!

ÇOCUK : (*Gülümser.*) Kimse söylemiyor bana sınırın ötesi ne demek. Biliyor musunuz baylar, bir sürü abi vardı. Savaşa giden bir sürü abi... Bu bir sürü abi bana dedi ki... Ya da, belki ben yanıliyorum. Belki demediler de ben öyle sanıyorum. Şey... Özür dilerim. Sanmıyorum.

IV. SİVİL

POLİS : Bizimle gel

ÇOCUK : Buradan ayrılamam ki bayım.

V. SİVİL

POLİS : Gel bizimle.

ÇOCUK : İsterdim efendim. İsterdim ama ben...

VI. SİVİL

POLİS : Bizimle gelmek zorundasın, anlıyor musun?

ÇOCUK : Soru sormak istemezdim, ama sormak zorundayım işte: Nereye bayım?

IV. SİVİL

POLİS : Uçakları görmelisin. Görmeden yapamazsın ki.

ÇOCUK : (*Sevinir.*) Gerçek mi bayım? Görebilir miyim? Yakın mı?

IV. SİVİL

POLİS : Görebilirsin. Yakın.

ÇOCUK : (*Tezgâhın arkasından çıkar. Fırlattığı kâğıt uçağı alır.*) Gerçekten buna benziyor mu?

ÖTEKİLER : (*Gülerler.*) Benziyor. Benziyor...

ÇOCUK : Ama bunun içinde barış çiçekleri yok. (*V.'ye*) Siz hiç barış çiçeği gördünüz mü bayım?

V. SİVİL

POLİS : Çook!

ÇOCUK : (*IV. ve VI.'ya*) Ya sizler efendim?

İKİSİ : Elbet... Elbet...

ÇOCUK : Ben bir kez gördüğümü sandım. Özür dilerim, sanmadım. Sonra bana dediler ki, "Bunlar kış çiçeğidir," dediler.

IV. SİVİL

POLİS : Kim?

V. SİVİL

POLİS : Nerde?

VI. SİVİL

POLİS : Ne zaman? Kim?

ÇOCUK : Alıççı var ya? O. Hani boynunda güzel, turuncu, parlak alıç dizileri olan...

IV. SİVİL

POLİS : Peki. Peki. Gel şimdi.

(Çocuk bir ân durur. Kadının çıktığı yöne bakar.)

ÇOCUK : Sonra gelsem olmaz mı? Nöbeti bıraktığımda gidebilirdik.

VI. SİVİL

POLİS : Uçaklar beklemez ki.

ÇOCUK : *(Yeniden geriye bakar.)* Doğru. *(Yürür. Sonra durur.)* Ögleden sonraya kadar da beklemez mi uçaklar?

VI. SİVİL

POLİS : Onlar beklese de biz bekleyemeyiz, anladın mı?

ÇOCUK : Doğru. *(Kadının çıktığı yöne seslenir.)* Kahveyi siz götürürsünüz artık, değil mi?

(Çıkarlar.)

KADIN : *(Elinde iki fincan kahve ile gelir.)* Kime gidecek kahve? *(Çocuğu göremez. Duraklar. Kahveleri resepsiyona bırakır. Bir zile basar. Zil sessizlikte yankılanır. Saatine bakar. Yeniden zile basar. Kimse yok. Fincanın birini alır. Çıkar. Az sonra odasına girer. Erkek odasında bir ân telefonun başında bekler. Sonra karar verir. Çevirir. Resepsiyonda zil uzun uzun çalar. Karşılık alamaz. Kapatır. Durur. Yeniden numaraları çevirir. Zil aşağıda yine uzun uzun çalar. Erkek telefonu kapatır. Kapıya yönelir. Durur. Sonra birden karar verir. Ceketini alır, çıkar. Gün iyice aydınlanmıştı. Boynunda alıç dizileri olan bir adam motelin kapısından içeri girer.)*

ALIÇÇI : Uçakçı! Uçakçı!.. *(Karşılık alamaz. Resepsiyona yaklaşır. Orada duran kahveyi görür. Alır. Oturur. Keyifle içer. Sonra boynundan bir dizi alıç çıkarır. Turuncu yemişleri tek tek parlatmaya koyulur. Bir yandan da çok bağırmadan alıçlarını satışa çıkarır.)* Alıçlarım! Güzel yemişlerim! Turuncu yemişlerim!

(Erkek gelir. Alıççı'yı görür. Bir ân duraklar. Sonra resepsiyona yürür.)

- ERKEK : Kim bakıyor buraya?
- ALIÇÇI : Çocuğun bu saat burada olması gerekirdi.
- ERKEK : Bir fincan kahve içmek istemiştım de...
- ALIÇÇI : (*Boşalttığı kahve fincanına bakar.*) Sanırım kahvenizi ben içtim bayım. Alıç ister miydiniz?
- ERKEK : (*Hep tedirgin*) İstemem.
- ALIÇÇI : Buraların en güzel yemişidir. Gelip geçen herkes alır. Tadını değilse de görünüşünü severler. Bakın, parlaktır, turuncudur.
- ERKEK : Bir kadın gördünüz mü burada?
- ALIÇÇI : Şimdi geldim bayım. Gün doğarken geldim.
- ERKEK : Bir kadın. Beni beklemesi gerekiyordu.
- ALIÇÇI : Bu saatte çocuk olmazsa başka da kimse olmaz ki. Bir o alır beni içeri. Çocuk, alıçlarımı sever. Bazen bir kâğıt uçağını verir bana. Ben de ona bir avuç dolusu alıç veririm.
- ERKEK : Gerçekten. Bir fanus kadar parlak alıçlarınız.
- ALIÇÇI : (*Gönülden vermeye hazır*) İster miydiniz?
- ERKEK : Ne var ki ben pembe bir balon olsun isterdim. Bütün dünyayı içine koyabileceğimiz kocaman, şeker pembesi bir balon. (*Birden, öfkeli*) Ne istemiştik biz? Pembe bir dünya! Neden olmuyor? (*Alıççı'ya*) Neden olmuyor Alıççı? Kadın niye yok?
- ALIÇÇI : İsterdim bayım. Çocuğun dediği gibi, bütün uçaklar sadece aşk çiçekleri atсын isterdim. Çocuk mu öyle dedi, yoksa başka biri mi, iyi anımsamıyorum, ama sanıyorum biri, "Dünyaya sadece aşk çiçekleri atacak uçaklar gerek" dedi.
- ERKEK : Ben olsam barış çiçekleri derdim. Barış çiçekleri olmadan aşk çiçekleri hiç büyümüyor işte. İşte yok. Birine şeker pembesi balonu veremedim. Belki onun için yok, Alıççı.
- ALIÇÇI : Belki o da sizin için aşk çiçekleri aramaya gitmiştir efendim.

- ERKEK : Gerçekten bir kadın görmediniz mi burada? Birini arayan bir kadın?
- ALIÇÇI : Bir fincan kahveyle çocuğun kâğıt uçaklarından başka bir şey görmedim bayım.
- ERKEK : Çocuk yine gelir mi?
- ALIÇÇI : Burda olması gerekirdi. Ama çocuktur, bilinmez ki... Bir dizi alıç versem? Oyalardı. Bakın, parlak, turuncu yemişlerdir. Dalında kış çiçeklerine benzerler.
- ERKEK : Kış çiçekleri değil benim aradığım! Benim aradığım... (*Bir an, sonra*) Gitmem gerek. Bilmem anlıyor musunuz? Çoktan gitmiş olmalıydım. Onunla gidecektim. Birlik olursak bulacağımıza inanıyorduk. Demek istiyorum ki, barış çiçeklerini ya da şeker pembesi balonu... Yanımda olursa bulacağıma söz verdim. Bütün çocuklara söz verdim. Beni duymuş olması gerekirdi. (*Gittikçe çözülür.*) Burada olması gerekirdi. Beni bulması... Şafakla, demiştim. Şafakla sınırı geçmiş olmalıydık.
- ALIÇÇI : Size yardım edebilmeyi isterdim. Gerçekten. Çocuk da isterdi...
- ERKEK : Çocuk da bilmiyor.
- ALIÇÇI : Kâğıttan uçak yapıyor...
- ERKEK : Umutla bekliyor. Bekliyoruz... Hep beklemek... (*Birden silkinir.*) Bir kadın görürseniz ona deyin ki... Beni arayın bir kadın görürseniz deyinki...
- ALIÇÇI : O çiçekleri bulmak için mi geçiyorsunuz sınırı?
- ERKEK : Evet. Belki... Daha doğrusu bulmaktan alıkonulmamak için.
- ALIÇÇI : Duydum ki bayım, çorak bir yerde bir gün mutlak barış çiçekleri açacakmış. "Çünkü, barış çiçekleri en umulmadık yerde biterse yaşarmış." Yanılmıyorsam, istemeden savaşa giden bir delikanlı söyledi bunu. Ya da okula gönülsüz giden bir küçük kız. İyi anımsamıyorum...

- ERKEK : Kadını görürseniz ona barış çiçeğini aramaya gittiğimi söylersiniz. Söylersiniz değil mi? Daha fazla bekleyemezdim. Anlıyorsunuz değil mi?
- ALIÇÇI : Anlıyorum bayım. Söylerim.
- ERKEK : Nerde arayacağımı o bilir. Bilmesi gerek.
- ALIÇÇI : Neden burda değil bayım? Alıç yemişlerinden başka hiçbir şeyin bitmediği burda neden değil?
- ERKEK : Sınırsız bir yer gerek. Engelsiz bir yer. Engel olursa nasıl buluruz Alıççı? Önce engelsiz bir yer bulmak gerek değil mi? Sınırsız bir yer?..
- ALIÇÇI : Ama niçin alıçların bile yetişmediği çorak bir yer?
- ERKEK : Neden gelmedi dersiniz? Geldiyse neden beklememi?
- ALIÇÇI : Bilinmez ki. Belki beklemekten usanmıştır bayım. Belki de aşk çiçeğini bulmaktan umudunu kesmiştir.
- ERKEK : Yani barış çiçeğini demek istiyorsunuz. Dayanıklı, uzun ömürlü çiçekler...
- ALIÇÇI : Bilinmez ki efendim. Görseydik bilirdik. Hiç görmedik ki...
- ERKEK : Görürseniz deyin ki... Hayır. Hiçbir şey demeyin. İnansaydı beklerdi. *(Kapıya yönelir. Birden durur.)* Peki kâğıtlarım?
- ALIÇÇI : Kâğıtlarınız mı efendim?
- ERKEK : O olmadan geçemem. Anlıyor musunuz? Kâğıtlarım olmadan sınırı geçemem.
- ALIÇÇI : Üç yüz metre ilerde bir alıç ağacı var. Alıç ağacının dibinde bir su kanalı. Kanal sınırın öte yanına uzanır, biliyor musunuz? İçinden su geçmeyen kuru bir büz.
- ERKEK : *(Döner. Alıççı'ya gülümser.)* Alıçlarınız gerçekten güzel. *(Acele çıkar.)*
(Kadın odasında. Telefon başında beklemekten usanır. Numarayı çevirir. Resepsiyonda zil uzun uzun çalar.)

*Alıççı telefona cevap vermekle vermemek arasında bo-
calar. Alıçlarını boynuna asar. Kapıya gider. Erkeğin
arkasından bakar. Yeniden döner. Tam telefona cevap
vereceği sıra, kadın umutsuz, telefonu kapar. Alıççı dı-
şarı çıkar.)*

ALİÇÇİ : *(Çıkarken) Alıçlarım! Parlak, turuncu yemişlerim!
Alıç! Alıç!*

*(Kadın ceketini giyer. Çantasını alır. Odasından çıkar.
Resepsiyona gelir. Zile basar. Zil sesi sessizlikte yankı-
lanır. Sonra uzun bir boşluk. Sessizlik. Kadın gider.
Bir köşeye oturur. Dizlerini kavuşturur. Gözleri kapı-
da, bekler...)*

1. BÖLÜMÜN SONU

2. Bölüm

III. SINIR

(Çorak bir yer. Sıcak bir gökyüzü. Ağaçsız, bozkır görünüşü. Bozkırın kaybolmuşluğu ortasında birbirinden birkaç metre uzaklıkta yan yana iki çadır –ya da– kulübe. Birinde Erkek, ötekinde Kadın kalır. Her ikisi de III. Sınır'ın belirlenen noktasına dek birbirlerini görmezler. Birbirlerinden habersizdirler. İkisi de yorgun, umutsuz, hemen hemen tükenmiştir. Işıklar yandıktan bir süre sonra Erkek çadırından çıkar. Elinde süzgeçli bir çiçek sulama kabı, bir de çapa vardır. Süzgeçli kabı yere bırakır. İki çadır arasındaki küçük bir toprak parçasını kazar, kazar... Sonra doğrulur. Süzgeçli kabı alır. Kazdığı toprağa su vermek ister. Kabı eğer. Su gelmez. Çalkalar, eğer; yine su gelmez. Sonunda iki damla dökmeyi başarır.)

ERKEK : *(Kaba bakar.)* Oysa yeni doldurmuştum. Dünya kadar yol yürüyüp su almıştım...

(Ayaklarının ucuna kâğıttan bir uçak düşer. Umutla eğilir. Kâğıt uçağı alır. Açar, bozar. Aradığını bulamamıştır. Kâğıdı buruşturur. Atar. Elinde bir bakraçla bir çocuk gelir.)

ÇOCUK : Su! Soğuk su! Hazmı kolaylaştırır! Harareti keser! Suu!... *(Erkeğe yaklaşır.)*

Hava çok sıcak bayım. Su istemez miydiniz?

- ERKEK : Kâğıttan uçağı atan sen misin?
- ÇOCUK : Ben mi efendim? Benim işim su satmak...
- ERKEK : Nerden biliyorsun peki?
- ÇOCUK : Neyi bayım?
- ERKEK : Kâğıttan uçak yapmayı?
- ÇOCUK : Bilmiyorum ki. Bir abi vardı. Ya da birçok abiler. Sınır boylarında susamışlardı. İyi anımsamıyorum, ama sanırım içlerinden bazıları bir şey arıyorlardı. Belki bir bakraç su.
- ERKEK : Bakracında gerçekten su var mı?
- ÇOCUK : (*Sevinir.*) Var. Soğuk ve iyi bir su. Susamış olmalısınız. (*Bakracı yere koyar.*)
- ERKEK : (*Kazdığı toprağa bakar.*) Öyle. Susadım. Daha doğrusu... (*Çocuğı elinden tutar. Kazılmış toprağı başına çeker.*) Bir Alççı vardı. Alç nedir bilir misin? Alççı, aşk çiçeğini değilse de barış çiçeğini burada bulabileceğimi söylemişti.
- ÇOCUK : Hepsi bir değil mi bayım? Bazıları, hatta buna kış çiçeğı de der.
(*İnek biçimi insanlar –İNEKLER– sahneyi doldurur. Hepsi de bakracın başına doluşur, birbirlerini ite-kaka suyun hepsini içerler.*)
- I. İNEK : Az bu su.
- II. İNEK : Kanmadım.
- III. İNEK : Midemin köşesini bile ıslatmadı.
(*Homurtulara Erkek'le Çocuk dönerler. Erkek, İneklerin üstüne yürür.*)
- ERKEK : Oha!.. Oha!..
- ÇOCUK : (*Eğilir. Bakraca bakar. Hüzünlü*) Bütün suyu içmişler.
- ERKEK : Toprağı sulayacaktım. Barış çiçeğinin bitmesi için...
- ÇOCUK : Çok uzaktan taşıdım.

- ERKEK : Hepsini inekler içti.
- II. İNEK : Hiç kanmadım.
- I. İNEK : Az bir şeydi.
- III. İNEK : Midemin köşesini bile ıslatmadı.
- I. İNEK : Hadi geviş getirelim.
- ÖTEKİ
- İNEKLER : Geviş getirelim.
(Çöker, geviş getirmeye koyulurlar.)
- ERKEK : Nerden çıktı bunlar çocuk?
- ÇOCUK : Bunlar hep vardır bayım.
- ERKEK : (İneklerin üstüne yürür.) Keseceğim onları! Kanlarını dökeceğim toprağa!..
- ÇOCUK : Kanla çiçek biter mi bayım?
- ERKEK : Ama bu çiçeğin çıkması gerek artık! Çıkması gerek! Anlıyor musun, çocuk? Bu çiçek çıkma-
lı... Bütün tutkularımı ona verdim ben! (Usul-
ca) Aşk çiçeğimi de...
- ÇOCUK : Biri vardı. Sevddiği için şeker pembesi bir ba-
lon arardı, biliyor musunuz? Ya da biri anlat-
tı... Bilmiyorum.
- ERKEK : Benim aradığım çiçek... Henüz kimsenin bize
veremediği bir çiçek... (Sabırsız) Suyu içtiler!
İnekler! Suyumu içtiler! (Çapayı alır.) Kanlarımı
dökeceğim buraya!...
- ÇOCUK : (İnekleri kovalar.) Oha!.. Oha!.. Hadi...
(İnekler geviş getirerek çıkarlar. Çocuk, Erkeğe dö-
ner.)
- ERKEK : Çiçeğin suyunu onlar içti...
- ÇOCUK : Susamışlardı.
(Öteki çadırdan Kadın çıkar. Elinde kenevire ben-
zer lifler vardır. Toprağa oturur. Bir gölgelik örer.
Büyük bir hırsıyla örer gölgeliği. Erkek'le Çocuğu
görmez. Onlar da Kadın'ı.)

- ERKEK : Bana yine su bulabilir misin?
- ÇOCUK : İsterdim efendim. Uçaklar gelmezse isterim. Uçaklar gelirse... Biliyor musunuz, bütün sular çekiliyor bayım.
- ERKEK : Oysa bize barış çiçekleri atacak uçaklar gerek...
- ÇOCUK : Kâğıttan uçaklar mı? Sahi, bana bir uçak yapar mısınız?
- ERKEK : Ben uçak yapmasını bilmem ki.
- ÇOCUK : Öyleyse bir tank.
- ERKEK : Ben tank yapmasını da bilmem.
- ÇOCUK : Kâğıttan...
- ERKEK : Kâğıtları ben hep aşk ya da barış çiçekleri açsın diye kullandım. Kâğıtlarımı tükettim.
- ÇOCUK : O siz misiniz efendim?
- ERKEK : Kim?
- ÇOCUK : Bilmiyorum. Belki bir baloncu anlattı. Ya da...
- ERKEK : Bana su bulabilirsin sen. Yine de bulabilirsin değil mi? Hadi, su bul bana.
- (Bakracı Çocuğun eline tutuşturur. Gönderir. Kendi de süzgeçli kabı ve çapasını alır, çadırına girer.)
- KADIN : (Başını örmekte olduğu gölgelikten kaldırır, gökyüzüne bakar.) Güneş ne kızgın! Gölgeliği bitirsem toprak biraz serinlerdi. (Çevresine bakınır.) Kimse yok. Benimle olacak hiç kimse...
- (Yeniden gölgeliği örmeye koyulur. İnekler gelir. Kadın'ın yanı başında duran kuru liflerin hepsini yerler.)
- I. İNEK : Ne kuru!
- II. İNEK : Samandan kuru!
- III. İNEK : Doymadım...
- I. İNEK : Dışimin kovuğunda kaldı...
- II. İNEK : Geviş getirelim...

- III. İNEK : Yaa... Bari geviş getirelim.
(Çöker, geviş getirirler.)
- KADIN : (Bir lif almak için döner. Liflerin yenmiş olduğunu görür. İneklere bakar. Anlar. Yıkılır.) Hepsini yenmişler. Biraz gölge olabilirdi. (Kalkar. Az önce Erkeğin kazmış olduğu toprağın başına gider. Aynı toprağı elleriyle kazmaya başlar.)
- I. İNEK : Su mu çıkarıyor?
- II. İNEK : Su çıkarsa iyi...
- III. İNEK : Hiç kanmadım...
- I. İNEK : Hiç doymadım...
(Kadın homurtularla döner. Öfkelidir.)
- KADIN : Defolun! (Haykırır.) Defolun!.. (Toprağın başına oturur. Sessizce ağlar.) Son umudumdu benim... (İnekler güler gibi geviş getirerek çıkarlar. Kadın yeniden doğrulur. Tırnaklarıyla toprağı kazar. Sonra birden durur.) Dün bu kadar kazmış mıydım ben? (Umutlanır.) Kazmış mıydım? (Yeni bir hızla kazar. Kazdığı yere şeker pembesi kocaman bir balon düşer. Kadın şaşkın, balona uzanır. Balonu tutmak isterken balon patlar. Sırtında bir testiyle bir adam gelir.) Balonu siz mi atmıştınız?
- ADAM : Hangi balonu bayan?
- KADIN : Küçük kızlara kocaman şeker pembesi balonlar söz verilirmiş. Biri de bir genç kıza böyle, şeker pembesi bir balon söz vermiş... Ama vermeden gitmiş...
(Elindeki patlak balona bakar.) Savaşa... Küçük kızlar pembe balonlar içinde yaşamak isterlermiş de... Sanırım çok gençken biri anlatmıştı bana...
- ADAM : Bir testi su ister miydiniz?
- KADIN : Su mu dediniz?

- ADAM : Serindir. Uzak, karlı dağlardan getirdim.
- KADIN : (*Kazdığı toprağa bakar.*) Benim için değil ama... Dinleyin. Burada bir çiçek bitmesi gerek. Birine söz verdiğim bir çiçek.
- ADAM : Ne tuhaf... Biri hep birini arıyordu. "Birlikte olmalıyız," diyordu. Biri mi anlattı, bir yerde mi gördüm; iyi anımsayamıyorum ama, birileri birilerine hep bir şeyler söz veriyor ve birileri birileri için hep bir şeyler arıyordu...
- KADIN : Alıç mı?
- ADAM : Alıç nedir bayan?
- KADIN : Canlı, turuncu yemişlerdir. Aşk çiçeklerini andırırlar.
- ADAM : Siz hiç aşk çiçeği gördünüz mü?
- KADIN : Sanırım bir kez. Bir baloncunun elinde... Bir tebrik kartının üstünde... Hayır. Yanıldım. Tebrik kartı baloncunun elinde değildi. Aydınlık bir lokantaya götürmüşlerdi. Orada...
- ADAM : Ben hiç görmedim. Nasıl çiçekler olduğunu bilmiyorum. Ama barış çiçekleri... Bakın onu biliyorum.
- KADIN : (*Umutlu*) Burda bitse tanır mısınız?
- ADAM : Burda biteceğini umuyor musunuz?
- KADIN : Bilmem ki. Bir alıççı vardı. Bir sınır boyunda... Tam aşk çiçeğinden umudumu kestiğim yerde... "Barış çiçeği en umulmadık yerde biterse yaşar," demişti. Ya da buna benzer bir şey.
- ADAM : O mu gönderdi sizi buraya?
- KADIN : Yapacak başka bir şey yoktu ki artık. Çocuklar ise hep bekliyorlardı...
- ADAM : Sınır boylarında erkekler de...
- KADIN : Patlamış balonların başında kadınlar... Ya kadınlar? Söyleyin, çiçek burada biter mi?

- ADAM : (*Omuzunda testiği indirir. Gülümser.*) Ama bunun için toprağı sulamak gerek değil mi?
- KADIN : (*Testiği alır. Gülümser.*) Evet. Elbet. (*Toprağıya testiden su verir.*) Toprağı kim kazdı dersiniz?
- ADAM : Siz değil mi?
- KADIN : Evet. Ama... Ben tırnaklarımla bu kadar çok kazamazdım. Sonra bakın... Kuru otlardan bir gölgelik örmeye çalışıyordum. Fakat inekler... Toprağı biraz gölgelemek gerekli değil mi?
- ADAM : Çiçek açarsa... Gerekli elbet. Çiçekler öyle nazlıdır ki.
- KADIN : Şeyi yitirmeseydik... Yani... Demek istiyorum ki... Çiçekler kendilerine sevgiyle bakan eli tanırlarmış... Sevgisiz ellerde kururlarmış. İşte... Nasıl anlatsam?... Benim korkum...
- ADAM : Ama siz seviyorsunuz değil mi? Seviyorsunuz.
- KADIN : Korkuyorum. (*Ellerine bakar.*) Sanırım ellerimi yitirdim. Sınırlarda. (*Toprağıya bakar. Umutlu*) Dün toprağı ellerimle kazıyordum, kazıyordum... Sonra bakıyorum, hemen hiç kazmamışım. Öyle çorak ki... Ama bugün... (*Kazdığı yeri gösterir.*) Bakın... Su verdiğimiz yere bakın!
- ADAM : (*Kıvançlı, gülümser.*) Epeyce kazmışsınız.
- KADIN : (*Düşünceli ellerine bakar.*) Tek başıma kazsaydım bu denli kazamazdım. (*Adam'a*) Bana yine su bulabilir miydiniz acaba?
- ADAM : İsterdim. Bir engel olmazsa. Yani alıkonulmazsam demek istiyorum. Benim işim bu. Toprağıya su taşımak.
- KADIN : Taşıyacaksınız değil mi?
- ADAM : Uçakların sesinden testiler çatlıyor da bayan...
- KADIN : Anlıyorum. (*Oturur. Eliyle toprağı okşar.*) Bir çocuk varmış. O bilirmiş. "Bize yalnız barış çiçekleri atacak uçaklar gerek," dermiş ve dur-

madan kâğıttan uçaklar yaparmış. Siz hiç kâğıttan uçaklar yapan bir çocuk gördünüz mü?

ADAM : Hayır. Ama barış kartları satan çocuklar gördüm.

KADIN : Ya şeker pambesi bir balon? (*Patlak balona bakar.*) Neden patladı ama?

ADAM : Balonlar kolay patlıyor bayan.

KADIN : Kim bilir. Yitirdiğimiz şey belki de... Öyle ya, değil mi? Neden zamanı şeker pambesi bir balon aramak için yitirmeli? (*Gülümser.*) Belki de aynı şeydir. Düşünüyorum da belki, aşk çiçeği, kış ya da barış çiçeği hepsi de sonunda güzel bir çiçek. Bitecek mi dersiniz? (*Gider. Liflerden örmekte olduğu ve yarımı kalan gölgeliği alır, getirir. Kazdığı toprağın üstüne gerer. Gölgelek el kadar, küçücük bir şeydir.*) Yazık. Tamamlayamadım. İnekler liflerimi yemeseydi...

(*Adam eğilir, toprağa bakar. Erkek çadırından çıkar. Elinde bir parça lif vardır. Çadırının önüne oturur. Lifleri yanı başına koyar. Bir gölgelek örmeye koyulur.*)

ERKEK : (*Bir türkü söyler:*)

Bir yiğit de bir güzeli severse

Emrettiği yere hemen gelmeli

Ardına düşmeyle güzel sevilmez

Güzelleri koşup koşup bulmalı...*

KADIN : (*Toprağa bakan Adam'a*) Biri el vermiş olmalı. Ne dersiniz?

(*İnekler gelir. Erkeğin yanı başına koyduğu lifleri yemeye başlarlar.*)

ADAM : Toprağı kazmak için mi bayan?

KADIN : Evet. Şey... Daha doğrusu, büsbütün yalnız değilim sanıyorum. İlk kez böyle sanıyorum.

- ADAM : (Doğrurur. Testiyi alır.) Ne çok su gerek bilse-
niz... Ne çok kimseye ne çok su...
- KADIN : Ve burası çorak.
- ADAM : (Çıkarken) "Barış ya da aşk... Çiçekler en
umulmadık yerde biterse yaşar" dedi.
- KADIN : Kim?
- ADAM : (Omuzunda testiyle çıkarken) Savaşa giden ço-
cuk, değil mi bayan?
(Çıkar.)
- KADIN : Kim? Kim beni buraya gönderen? Bir çiçeğin
peşine düşüren kim? Kimdir bana el veren?
- ERKEK : (Türküyü söyler.)
Ardına düşmeyle güzel sevilmez
Güzelleri koşup koşup bulmalı...
(Kadın durur. Bir ses işittiğini sanır. Dinler. Sonra
çadırının önüne gider. Yorgun oturur. Erkek bir
parça lif almak için döner. Hepsinin yenmiş oldu-
ğunu ve ineklerin geviş getirdiğini görür.)
- I. İNEK : Çok azdı.
- II. İNEK : Ya... Bir tutam bir şey...
- III. İNEK : Susadım.
- I. İNEK : Karnım doymadı...
- ERKEK : (Yerinden fırlar.) Hayvanlar!.. Lıflerimi yemiş-
ler!.. Hayvan inekler!.. Defolun!.. Defolun!..
(İneklerden biri kaçarken Kadın'ın germiş olduğu
yarım gölgeliği devirir. Erkek, İnekler kovalar. On-
ları öldürmek için elinde hiçbir araç yoktur. Eliyle
vurur. Acıtır. İnekler kaçır. Erkek ovunarak gider,
ördüğü yarım gölgeliği alır. Getirir. Kazılmış top-
rağın üstüne gelmeye çalışır.)
- KADIN : (Uzulca türkü söyler:)
Zehirdir kötünün ekmeği yenmez
Mert olan erkeğin ışığı sönmez

Bir güzel seversen sözünden dönmez

Sevdiğinin halından da bilmeli.*

(Erkek bir ses işittiğini sanır. Durur, dinler. Kadın türküsünü bitirince kalkar, çadırına girer.)

ERKEK

: *(Kendi ördüğü yarım gölgeliği kazılmış toprağın üstüne germeye çalışırken yere yıkılmış olan öteki parçayı görür. Alır.)* Ben bunu örmüş müydüm? Örmüş müydüm? Belki çocuk... *(Sevinir.)* Biri el vermiş olmalı... Bunları birleştiresem... Yeterli gölge olur.

(İki yarım gölgeliği alır, çadırına girer. Kadın çadırından çıkar. Elinde birkaç sap kuru ot vardır. Kazılmış toprağın başına gelir. Eğilir. Az önce diktiği yarım gölgeliği arar. Her yana bakınır. Bulamaz. Yeniden yıkılmıştır. Çöker. Toprağın başında sessiz durur. Çocuk elinde bir uçurtmayla gelir.)

ÇOCUK

: Size demiştim efendim...

(Durur. Kadın'ı görür. Kadın başını kaldırır.)

KADIN

: Kuru saplardan bir gölgelik örmüştüm. Yarım bir şey... Gördün mü?

ÇOCUK

: Biri vardı bayan... Gördünüz mü?

KADIN

: Saplari bulmak için ne çok yol yürümüştüm.

ÇOCUK

: Su bulamadım. Ama belki kuru sap bulabilirdim...

KADIN

: *(Yeniden umutla)* Bulabilir misin?

ÇOCUK

: İnekler olmasa... İnekler doymak bilmiyor ki...
(Erkek, çadırında aynı türküyü söyler.)

KADIN

: Duyuyor musun?

ÇOCUK

: Ben bir şey duymuyorum efendim.

KADIN

: Yazık. Duysaydın gerçek olabilirdi.

ERKEK

: *(Çadırında)*

Ardına düşmeyle güzel sevilmez

Güzelleri koşup koşup bulmalı...

- KADIN : (*Çocuğu tutar, tartaklar.*) Duymuyor musun? Duymuyor musun?..
- ÇOCUK : (*Hayır anlamına başını sallar.*) Ama belki size bir parça kuru ot bulabilirim...
- KADIN : (*Çocuğun gönlünü almak ister.*) Uçurtmayı sen mi yaptın?
- ÇOCUK : Hayır efendim. Su ararken buldum. Biri kaçırmış olmalı...
- KADIN : Belki...
- ÇOCUK : Kim kaçırdı dersiniz?
- KADIN : Bilmem. (*Bir an*) Çok güzel bir uçurtma.
- ÇOCUK : Evet. Güzel... Yine de... Geri vermek isterdim onu. Çünkü çocuk... Yani uçurtmasını kaçıran çocuk, üzgündür değil mi?
- KADIN : Kim bilir. Belki de başka çocuklar oynasın diye kaçırmıştır.
- ÇOCUK : (*Kıvançlı*) Gerçek mi? (*Durur.*) O zaman çocuğu bulmamak olmaz. Uçurtmayı bulduğumu bilse sevinirdi, değil mi?
- KADIN : Sevinirdi.
- ÇOCUK : Birinin sevinmesini isterdim. Sizin sevinmenizi de isterdim. Duymam gereken şeyi duymuş olmayı isterdim...
- KADIN : (*Gülümser.*) Üzülme. Gerçek olsaydı duyardın.
- ÇOCUK : Uçurtmasını kaçıran çocuk... Ona bunu geri versem belki o da bana biraz kuru sap verir, değil mi?
- KADIN : Sanırım verir.
- ÇOCUK : (*Çıkarken*) Sanırım demeyin bayan. Umarım deyin...
- KADIN : Umarım verir.

(Çocuk çıkar. Kadın arkasından bakar. Erkek çadı-
rından çıkar. Elinde tamamlanmış bir gölgelik ge-

lir. Gölgeleği kazılmış toprağın üstüne gerer. Sonra kıvançla elini toprağa sürer.)

ERKEK : Islak. Sulanmış burası! Biri el vermiş! (*Kadın döner. Kazılmış toprağın başına gelir. Üstüne gerilmiş gölgeleği görür.*)

KADIN : Gölgelek... Tamamlanmış bu!.. Biri... Biri el vermiş!

(İnekler gelir, saptan örülmüş gölgeleği yemeye kalkarlar. Bir yanda Kadın, öte yanda Erkek, İneklerle bir savaş başlar. Kadın da Erkek de İnekleri ayrı uçtan kovaladıkları için İnekler hep orta yere gölgeleğin çevresine yığışırlar. Bu anlamsız savaş bir süre böyle gider. Sonunda Erkek gölgeleğin bir ucundan, Kadın öteki ucundan tutar, iyice yukarı kaldırır. İnekler toprakta yiyecek bir şey arar, bulamayınca soluyarak çıkarlar.)

I. İNEK : Kaçtırdılar...

II. İNEK : Yiyemedik...

III. İNEK : Söktüler, kaldırdılar...

I. İNEK : Doymamıştım...

II. İNEK : Neden bırakmadılar yiyelim?..

III. İNEK : Kaldırdılar...

I. İNEK : Kaçtırdılar...

II. İNEK : Yiyebilirdik...

III. İNEK : Doymazdık, ama yiyebilirdik...

(İnekler homurdanarak çıkarken Kadın'la Erkek yukarı kaldırdıkları gölgeleği usulca indirir, büyük bir özenle toprağın üstüne gererler. Bunu yaparken bir ân elleri birleşir. Neşeli bir müzik duyulur. Bayram havası...)

KADIN : Bulacağımı biliyordum!

ERKEK : Sınırlar... Sınırlar... Yine de, bir büyük bayram olacak, biliyordum.

KADIN : Ellerin...

- ERKEK : Ellerindi...
- KADIN : Çiçek bitecek mi dersin?
- ERKEK : *(Eğilir, toprağa bakar. Sonsuz bir coşkunlukla)*
Bak! Toprağa bak!..
- KADIN : *(Eğilir. Toprağa bakar.)* Barış çiçeği!
- ERKEK : Ya da... Sınırlarda yitirip durduğumuz aşk çiçeği!
- KADIN : Çocuk el verdi... Adam el verdi...
- ERKEK : Sen el verdin...
- KADIN : Toprağı kazan sendin!
- ERKEK : Sen besledin. Su verdin köküne...
- KADIN : Sınırlarda yitirip durduğumuz barış! Aşk çiçeğimiz bizim!.. Yaşayacak mı dersin?
- ERKEK : Çocuk, "Kanla büyümez" demişti.
- KADIN : Çocuk biliyor. Adam da. Adam, "En umulmadık yerde biterse yaşar" demişti.
- ERKEK : Çiçeğimiz bizim! Sınırlarda yitirdiğimiz güzel çiçeğimiz!..
- KADIN : İşte!
- ERKEK : İşte bitti! Burda...
- KADIN : *(Çevresine bakınır.)* Burda... Burda bitti! Bu kızgın, bu çorak, bu en olmayacak yerde. Öyleyse her yerde...
- ERKEK : Her yerde! Her yerde!
(Etrafta renk renk uçurtmalar, balonlar uçuşur. Kâğıttan uçaklar da. Büyük bir cümbüş.)
(Çocuk'la Adam el ele, koşarak gelirler.)
- ADAM : Su bulduk size.
- ÇOCUK : Kuru sap da bulduk.
- ADAM : Ve gübre! Ve iyi bir toprak. Cins bir toprak!
(Getirdiklerini çiçeğin başına yığarlar.)
- KADIN : Çıktı, biliyor musunuz?

- ERKEK : Arayıp durduğumuz aşk ve barış çiçeği... Burada bitti işte!
- ADAM : (*Eğilir, toprağa bakar.*) İyi bakılması gerek. Kış çiçeği olmaması için yani...
- KADIN : (*Ürkek*) Anlamıyorum.
- ERKEK : (*Gururlu*) Başka çiçek olamaz ki bu. Kış çiçeği olamaz.
- ADAM : İneklerden iyi korumak gerek. Sevgisiz ellerden, kavgacı ellerden de iyi korumak gerek.
- ÇOCUK : Kan istemez bu çiçek. Kan değmeyecek toprağına.
- KADIN : Çiçek bitti ama...
- ERKEK : Bitmesini dilediğimiz çiçek.
- ADAM : Şenlik ister bu çiçek...
- ÇOCUK : Sevgi ister. Gönüller dolusu...
- ADAM : Size şenlik balonları getireyim...
- KADIN : Bütün dünyanın içine sığabileceği pembe balonlar olsun!
- ÇOCUK : Kucak dolusu kutlama çiçekleri getireyim size...
- ERKEK : Üç milyar olsun! Üç milyar kutlama isterim...
- ÇOCUK : İyi bekleyin çiçeği. Olur mu bayım?
- ADAM : İyi bakın ona, olur mu bayan?
(*İkisi de inançla başlarını sallarlar. Çocuk'la Adam el ele çıkarlar.*)
- KADIN : O kadar diledik...
- ERKEK : Öylesine aradık...
- KADIN : Ben iyi bakarım ona...
- ERKEK : İyi beklerim çiçeğimi... (*Yan yana çiçeğin başına otururlar. Bir an*) "Ben" mi dedin?
- KADIN : Asıl sen "ben" dedin. "Çiçeğim" dedin...
(*Müzik durur. Balonlar, uçurtmalar kaybolur.*)
- ERKEK : Çiçeği büyüten benim.

- KADIN : (*Gülümser.*) Yanılıyorsun. Benim. Doğacak ço-
cuğumu bekler gibi beklerim, diledim onu.
- ERKEK : Kim kazdı toprağı?
- KADIN : Kim su verdi ona?
- ERKEK : Ben.
- KADIN : Hayır. Ben.
- ERKEK : Kim korudu kızgın güneşten onu?
- KADIN : Ben.
- ERKEK : Yanılıyorsun, ben.
- KADIN : Kim kovdu inekleri? Kim korudu çiçeğı?
- ERKEK : Ben. Güçlü kollarımla ben.
- KADIN : Hayır, ben!
- ERKEK : (*Gururlu*) Daha önemlisi; kimin toprağında
bitti çiçek? Benim. (*Elleriyle çiçeğın bittiğı topra-
ğı okşar.*)
- KADIN : (*Çiçeğın bittiğı toprağı okşar.*) Çiçeğın bittiğı
toprak benim yerimdir.
- ERKEK : (*Güler.*) Yanılıyorsun. Benim yerim burası.
- KADIN : Senin yerin olmasının nedeni ne? Benim ye-
rim burası. Çiçek benim toprağında bitti.
- ERKEK : Önemli olan çiçeğın bitmesi. Senin olmuş, be-
nim olmuş, fark etmez. Ama gerçek dersin,
gerçek bu: Çiçek benim yerimde bitmiştir.
- KADIN : Senin yerinde olmuş, benim yerimde olmuş;
önemli değil. Ama ben bildiğım doğruyu söy-
lemek için söylüyorum: Buraya ilk ben gel-
dim. Çadırımı şuraya kurdum.
- ERKEK : Aman yapma! Ben geldiğimde sen burda de-
ğildin.
- KADIN : Canım, düşünsene... Ben geldiğimde sen bur-
da olmuş olsan, ben yalnız olmazdım. Yalnız-
dım. Toprağı tek başıma kazdım, suladım ve
gölgeledim.

- ERKEK : İnekler suyu içtiğinde Çocuk'tan başka kimse yoktu. Yalnızdım. Bir çocuğun elinden ne gelir ki İneklerle tek başıma savaştım. Toprağı tek başıma ben kazdım. Toprağı benden önce sen kazmış olsan, toprak kazılmış olurdu.
- KADIN : (*Gülümsemeye çalışır.*) Bak ellerine. Tırnaklarıma bak. Sevgiyi yitirmeseydim kolay olurdu. Oysa ben tek başıma, tırnaklarımla kazdım toprağı. (*Birden öfkelenir*) Çiçek benimdir!
- ERKEK : (*Gülümsemeye çalışır.*) Kendini boşuna üzüyorsun. Ben bir alıç ağacının dibinden, içi yılanlarla dolu dar tünellerden geçerek geldim buraya. Çiçek benim toprağımda ve onu ancak ben koruyabilirim.
- KADIN : Ona ancak ben bakabilirim.
- ERKEK : (*Doğrulur.*) Ama ille emin olmak istiyorsan kolayı var. Adımlar, ölçerim. Kimin çadırına yakınsa, bittiği yerde, çiçek de onundur.
- KADIN : Ben, ille çiçek benim olsun demiyorum. Ama çiçek benimdir. (*Gönül rahatlığıyla*) İstersen adımla ölç. Ben de adımlayıp ölçerim.
- ERKEK : (*Çiçeğin bittiği yerle kendi çadırı arasını adımlar.*) Bir. İki. Üç... Üç adım. (*Sonra çiçeğin bittiği yerle Kadın'ın çadırının arasını adımlar.*) Bir. İki. Üç... Buçuk... Üç buçuk adım. Nasıl?
- KADIN : Bekle de gör. (*Önce kendi çadırıyla çiçeğin bittiği yer arasını adımlar.*) Bir. İki. Üç. Dört... Dört adım. (*Erkeğin çadırı ile çiçeğin bittiği yer arasını adımlar.*) Bir. İki. Üç. Dört... Buçuk! Dört buçuk adım. Nasıl?
- ADAM : (*Güler.*) Senin ölçmenle olsaydı...
- KADIN : Senin ölçmenle mi olacaktı?
- ERKEK : Akıl var, yakın var: Çiçek benim toprağımda.
- KADIN : Göz var, izan var: Çiçek benim toprağımda.

(Karşılıklı dikilir; birbirlerine meydan okurcasına bakarlar.)

ÇOCUK : *(Elinde mumdan yapma çiçeklerle gelir.)* Barış çiçeklerim var! Barış çiçekleri! Aslı gibi... Aslına uygun barış çiçeklerim var! Arayana-sorana, bulana-bulumayana barış çiçekleri! Barış çiçekleri!..

İKİSİ : Bakar mısınız?

ÇOCUK : Kaç dal isterseniz bayım? Kaç dal vereyim bayan?

ERKEK : Dinleyin...

KADIN : Söyler misiniz bana...

ÇOCUK : Mumdandırılar. Ama aslından ayırt edemezsiniz. *(Kadın'a)* Herkes evini, yapma barış çiçekleriyle donattı. *(Erkeğe)* Herkes bütün nutuk kürsülerini yapma barış çiçekleriyle donattı bayım. Vereyim mi?

ERKEK : Ben aslını buldum. Ancak...

KADIN : Aslını ben büyüttüm ama, o "benimdir" diyor. Anlıyor musun? Çiçek benim değilse kimin olabilir? İstersen bana yardım edebilirsin.

ERKEK : Gel bak. *(Çocuğa çiçeğin bittiği yeri gösterir.)* Bu çiçek şu çadırın toprağında mu, yoksa bu çadırın toprağında mı?

ÇOCUK : Gerçekten çok mı istiyorsun bunu bilmeyi?

KADIN : Evet.

ERKEK : Hak haktır.

ÇOCUK : *(Elindeki mumdan dalları gösterir.)* Bunlar hep bir boydur. İsterseniz bunlarla ölçebilirim.

ERKEK : İsterim.

KADIN : Evet. Ölçün.

ÇOCUK : *(Mumdan dalları önce bir yana, sonra öte yana dizer.)* Altı... *(Doğrulur.)* Her iki çadır da asıl çi-

çekten altı yapma çiçek uzaklığında. Çiçek tam sınırdadır efendim.

KADIN

: Sınırdadır mı?

ERKEK

: Sınırdadır?

ÇOCUK

: Tam sınırdadır. Çiçek ikinizin de malı sanıyorum. (*Kadın'a*) Gerçekten eviniz için yapma barış çiçekleri istemez miydiniz? (*Kadın hayır anlamında başını sallar.*) Ya siz bayım? Zafer taklarınızı mumdan çiçeklerle süslemek istemez miydiniz? (*Erkek hayır anlamında başını sallar.*) Yazık. (*Bağırarak çıkar.*) Barış çiçekleri! Aslına uygun barış çiçekleri! Arayana, sorana; bulana-bulmayana! Evleriniz için!.. Söylev kürsüleriniz, zafer taklarınız, anıtlarınız, sınır boylarınız için barış çiçekleri! Barış! Barış!.. (*Çıkar.*)

ERKEK

: Çocuk yalan söylüyor.

KADIN

: Çocuğa inanmıyorum.

ERKEK

: (*Toprağın başına çöker. Sanki toprağı-yeri eline almak ister.*) Çiçek sınırdaymış!.. Hayır, sınırda olsun olmasın; bir şey dediğim yok. Ama çiçek benim toprağında...

KADIN

: (*Eğilir. Erkeğin elini topraktan iter.*) Çiçek ikimizin malıymış!.. İyi. Olsun. Önemli olan çiçeğin bitmesi. Ama iş kimin toprağında olduğuna gelince; çiçek benim toprağında.

ERKEK

: (*Kadın'ın elini iter.*) İstesek de istemesek de çiçek benim.

KADIN

: (*Erkeğin elini iter.*) Vazgeçsem de, geçmesem de çiçek benim. Bir çocuğum olsa... Çocuğu istesem bile, "Çocuk benim değil" diyebilir miyim?

ERKEK

: (*Kadın'ın elini iter.*) O çocuk benden olsa... Ben de, "Hayır, çocuk benden değil" desem... Bu, çocuğun benim olmaması mı demek? Çiçeği kim ekerse onundur.

KADIN : *(Erkeğin elini iter.) Çiçek kimin toprağında bi-
terse onundur.*

*(Birbirlerinin elini toprağın üstünden böyle iter-
lerken ışıklar yavaş yavaş kararır. Uzaktan uzağa
Loyundaki marş duyulur. Işıklar yavaş yavaş açıl-
ır.)*

*(Marş durur. Ertesi sabah. Aynı yer. Çiçeğin bitti-
ği yer alçak bir tahta duvarla Erkeğin çadırının
bulunduğu toprağın içine alınmıştır. Kadın elinde
süzgeçli bir çiçek sulama kabıyla çadırdan çıkar.
Kendine güven vermek istercesine bir türkü murıl-
danarak gelir. Çiçeğe su vermek ister. Fakat kendi
önüne çekilmiş olan tahta perdeyi görür. Bir ân öf-
keyle durur. Sonra tahtayı yumruklamaya başlar.)*

KADIN : Komşu! Komşu! Haksızlık bu senin yaptığın!
Tahtayı kaldır! Yoksa ben kaldırmasını bilirim!
Komşu! Komşu..

*(Erkek, yanında bayram çocuğu kılığındaki diplo-
malarla gelir. Diplomatların diplomatlıkları, başla-
rındaki silindir şapkanın şeridine yazılı "Diplo-
mat" yazısından bellidir.)*

ERKEK : İşte baylar, durum böyle böyle böyle... Kendi-
niz de geldiniz. Bakınız, görünüz. Barış çiçeği
kimin malı ve onu korumak kimin hakkı?

*(Diplomatlar çiçeğin olduğu yeri ve tahta perdeyi
incelerler.)*

I. DİPLOMAT : Evet... Evet...

II. DİPLOMAT : Ya... Ya...

III. DİPLOMAT : Tamam... Tamam...

II. DİPLOMAT : Gün gibi ortada...

I. DİPLOMAT : Evet... Evet...

II. DİPLOMAT : Öyle... Öyle...

III. DİPLOMAT : Tamam... Tamam... Tastamam...

ERKEK : Ne diyorsunuz baylar?

II. DİPLOMAT : Tabii... Tabii...

I. DİPLOMAT : Evet... Evet...

III. DİPLOMAT: Cık... Cık... Cık...

ERKEK : Haksız mıyım?

KADIN : *(Tahtayı yumruklar.)* Komşu! Komşu! Çiçeğe su vereceğim... Kaldır şu tahtayı!

ERKEK : Çiçeğe su verecek olan benim!

KADIN : Sen çiçeğe su vermesini bilmezsin! Hem çiçeğe bakmak benim hakkım. Kaldır şu tahtayı!

ERKEK : *(Diplomatlara)* Görüyorsunuz işte baylar...

II. DİPLOMAT : Ne kadın! Tahtayı yıkacak...

III. DİPLOMAT: Çiçek ezilecek, haberi yok.

(Kadın tahta perdeyi yumruklar.)

ERKEK : Buna engel olamazsınız. Hepimiz çiçeği korumak zorundayız.

I. DİPLOMAT : Evet... Evet... Elbet... Tabii...

II. DİPLOMAT : Biz çiçeği korumak isteyenlerden yanayız. Yan tutmasak bile... değil mi?..

III. DİPLOMAT: Çiçeğin ezilmesine göz yumamayız.

I. DİPLOMAT : Her ne kadar durum böyle görünüyorsa da, öyle de görünmüyor değil olması olamayacak gibi de görünmemekle beraber kısa sürede bir görüş birliğine varılmasının çarelerinin araştırılması göz önünde tutulabilir.

ERKEK : Efendim?

II. DİPLOMAT : *(Öteki Diplomatlara göz kırpar.)* Gelin baylar; tahta perdeyi çiçeğin üstüne yıkmak isteyenlere ne yapmamız gerek, toplanıp konuşalım...

I. DİPLOMAT : Evet... Evet... Bir toplantı yapalım.

III. DİPLOMAT: Öyle... Hele bir konuşalım... Konuşalım...

II. DİPLOMAT : Bir olmazsa bir daha toplanırız...

I. DİPLOMAT : Konuşuruz... Alt toplantı... üst toplantı. Alt komisyon... üst komisyon... oldu, olmadı...

III. DİPLOMAT: Olmazsa bir nota göndeririz...

II. DİPLOMAT : O da olmadı bir ültimatom...

I. DİPLOMAT : Bir de gözdağı...

ERKEK : Barış çiçeğime zarar getirecek bir şey olmasın da...

III. DİPLOMAT: Deli misiniz? Çiçek sizden çok bizim için gerekli. Onu korumak için elimizden geleni yaparız.

ERKEK : Fakat...

II. DİPLOMAT : *(Ötekilere göz kırpar.)* Olmazsa kadına bir aracı göndeririz...

I. DİPLOMAT : Evet... Evet...

III. DİPLOMAT: Gelin, hele önce bir toplanalım. *(Çıkarlar.)*

KADIN : *(Tahtayı yumruklar.)* Kiminle konuşuyorsun peki? *(Uzanır, tahta perdenin üstünden bakar.)* Beni ürkütmek için kalabalıklmış gibi yapıyor sun...

ERKEK : Ya nız değilim elbet. *(Gider. Çadırın önünde duran bir testiye alır, gelir. Toprağa su verirken)* Hak ortaya çıkınca haklıdır. Haklıdan yana olan da çoktur.

KADIN : *(Tahta perdenin üstünden)* Dur! Ne yapıyorsun? O kadar su verilir mi? Kökünü çürüteceksin çiçeğimin.

ERKEK : Kendi çiçeğime nasıl bakılacağını senden öğrenecek değilim.

KADIN : Haksızlık bu yaptığın... Çiçeği ne diye kendi yanına aldın?

ERKEK : Çiçek benim toprağım da ondan. Yeri belli olsun diye aldım.

KADIN : Hayır. Benim toprağım da. Hem görürsün nasıl benim toprağım da.

(Erkek aldırılmaz. Testiyi alır. Bir türkü mırıldanarak çadırına girer.)

(Kadın sessizce durur, bekler. Erkek gidince hemen tahta perdeyi omuzlayıp kaldırmaya çalışır. Yapamaz.)

ERKEK : (Elinde bir sopayla çadırından çıkar. Isık çalarak gelir.) Hiç boşuna uğraşma. (Kadın tahtayı yumruklar.) Kış... Kış... Kış!..

(Bir süre karga kışkışlar gibi Kadın'a kışkışlar. Kadın yorulur, usanır. Çadırına girer. Erkek bir süre elinde sopayla çiçeğin başında bekler. Yavaş yavaş akşam, sonra gece olur. Erkek, çiçeğin başında uyuyakalır. Ortalık yeniden aydınlandığında Erkek toprakta uyumaktadır. Kadın'ın tarafına çekilmiş olan tahta perde yer değiştirmiş, bu kez Erkeğin tarafına çekilmiştir. Kadın çiçeğin başındadır. Eğilir, toprağın üstündeki gölgesi kaldırır.)

KADIN : Dünyanın suyunu vermiş... (Eteğiyle yelpazeleyerek fazla nemi kurutmaya çalışır.) Kurutmasam çürüyecekmiş! (Biraz kuru toprak alır. Çiçeğin dibine serper. O sırada patlamış pembe balonu bulur. Patlak balona bir süre bakar. Çocuk gelir.)

ÇOCUK : Pembe bir balonum vardı bayan. Elimden uçurdum. Gördünüz mü?

KADIN : (Patlak balonu uzatır.) Bu mu?

ÇOCUK : (Alır, bakar, geri verir.) Sanmıyorum. Şişirilmiş, güzel, şeker pembesi bir balonu benimki.

KADIN : (Gözleri çiçekte, sabırsız) Bilmiyorum... Görmedim.

ÇOCUK : Yazık. Bu yana kaçırmıştım oysa.

KADIN : Benim işim uçan balonları gözlemek değil. Çiçeklerime bakmak!..

ÇOCUK : (Eğilir, bakar.) Çiçek bu mu?

KADIN : Sana ne?

ÇOCUK : Hiç. Sadece... Belki size yardım edebilirdim. Çünkü... Biliyor musunuz, bazı çiçeklere herkes bakarsa büyümüş.

- KADIN : O gönderdi seni değil mi? Casus! Defol! Hadi defol!
- ÇOCUK : (Ürker. Yeni de) Casus ne demek?
- KADIN : Çok konuşma. Git burdan. Hadi... Git balonunu başka yerde ara.
(Çocuk, başı önünde, çıkar. Gürültüye Erkek uyanır. Doğrulurken önüne gerilmiş olan tahta perdeye çarpar. Öfkeyle tahtayı yumruklar.)
- ERKEK : Komşu! Komşu! Ayıp bu senin yaptığın!.. Hem de zorbalık. Benim çiçeğimi nasıl alırsın kendi yanına?
- KADIN : Sen benim çiçeğimi nasıl alırsan, ben de öyle...
- ERKEK : (Tahtayı yumruklayarak) Kim savaştı onun için? Kim kovdu inekleri? Toprağını kim kazdı? Kim okudu, kim yazdı?
- KADIN : (Bağırır.) Been! Been!..
- ERKEK : Oha... Oha... Beri dur. Been!
- KADIN : Ben istedim onu. Ben sevdim. Ben korudum güneşten, yağmurdan.
- ERKEK : Sınırlarda yoktun ama... Sınırlarda...
- KADIN : Sınırlarda bekledim. Aradım sınırlarda. Tek başıma bekledim. (Bağırır.) Yoktun. Hiç yoktun! Korkak!
- ERKEK : Beni yalnız kodun! Kaçak! Kutlamalar bekledim savaşlarda. Göndermedin!..
- KADIN : Söz verdiğin balon işte. Patlak!
(Patlak balonu tahta perdenin üstünden adamın önüne atar.)
- ERKEK : Çiçek benim toprağımda bitti ama. Ötesi söz!
- KADIN : Asıl benim toprağımda!..
(Erkek tahta perdeyi yükleyip kaldırmaya çalışır. Diplomatlar gelir. Kadın'ın yanında dururlar.)
- II. DİPLOMAT : Ne oluyor? Nedir bu gürültü?

- I. DİPLOMAT : Evet... Evet... Ne var?
- KADIN : Görüyorsunuz işte. Duvarımı yıkmaya, çiçeğe sahip çıkmaya çalışıyor.
- ERKEK : Toplantılar bitsin... Konuşmalar bitsin... Nutuklar da söylesinler, görürsün!
- III. DİPLOMAT: Ne adam! Çiçeği ezecek.
- II. DİPLOMAT : Yaa... Ya. Çiçeğin ezilmesine göz yummamalıyız. Her ne kadar çiçek onun da olabilirse de, bunun da olmaması göz önünde bulundurularak tarafların durumlarının incelenmesine bir kapı aranmasının gerekip gerekmediği söz konusu edilebilir ya da edilebilir.
- I. DİPLOMAT : Evet... Evet... Tastamam öyle.
(*Erkek tahtayı yumruklar.*)
- KADIN : Söyleyin şuna, çekilsin. Çiçek kimin, gördünüz işte. Söyleyin, çekilip gitsin.
- II. DİPLOMAT : (*Başını tahta perdenin üstünde uzatır.*) Gider misiniz?
- ERKEK : Niye gideyim?
- II. DİPLOMAT : Çok gürültülü ediyorsunuz.
- ERKEK : İlk gürültü eden ben değilim, biliyorsunuz.
- II. DİPLOMAT : (*I. ve III. Diplomata döner.*) Şuna bir de siz söyleyin.
- I. DİPLOMAT : (*Başını tahta perdenin üstünde uzatır.*) Kış... Kış... Kış...
- III. DİPLOMAT: Hadi bakıym... Hadi bakıym...
- ERKEK : Hani toplanacaktınız? Toplanıp konuşacaktınız da...
- III. DİPLOMAT: Tabii... Tabii...
- ERKEK : Eee?
- KADIN : Ne ee'si? Bayları yormasına.
- II. DİPLOMAT : Bizi yormayın. Yorulursak olmaz.

- I. DİPLOMAT : (*Ötekilere göz kırpar.*) Hem, geldik gördük işte. Çiçek şimdi kadının. Çünkü onun toprağında.
- KADIN : (*Gururla*) Duydun mu?
- III. DİPLOMAT: (*Kadın'a*) Siz de kıskırtmayın canım!..
- II. DİPLOMAT : Hem biz çiçeği korumak isteyenlerden yanayız...
- I. DİPLOMAT : (*Kadın'a*) Bakalım siz çiçeğe bakabilecek misiniz?
- KADIN : Ben bakamazsam o mu bakacak?
- ERKEK : (*Başına tahta perdenin üstünden uzatır.*) Ne diye öyle fiskos edip duruyorsunuz?
- I. DİPLOMAT : Ne demek canım? Ne demek?
- II. DİPLOMAT : Durumu görüyoruz işte.
- III. DİPLOMAT: Siz de! Size haksızsınız demiyoruz. Ama büsbütün de haklı değilsiniz.
- KADIN : Niye haksız değilmiş?
- ERKEK : Niye haklı değilmişim?
- II. DİPLOMAT: Durun bakalım canım! Ortalığı karıştırmayın... (*Kadın'a*) Geldik. Durumunuzu gördük. Şimdi gidip toplanalım. Toplanıp konuşalım.
- KADIN : Ne konuşacaksınız?
- III. DİPLOMAT: Tabii bazı şeyleri de bilmemiz gerek.
- I. DİPLOMAT : Evet... Evet... Bilmemiz gerek.
- II. DİPLOMAT : Öyle ya... Öyle ya...
- KADIN : Ne gibi baylar?
- III. DİPLOMAT: Çiçek sizin olursa...
- KADIN : Çiçek zaten benim.
- ERKEK : (*Öte yandan bağırır.*) Hayır, benim!
- III. DİPLOMAT: Çiçek sizin olursa ineklerimiz burada otlayabilir mi?
- KADIN : Ben çiçeğimi güç gölgeliyorum... İnekleriniz otu nerde bulacak?

- ERKEK : *(Başını uzatır.)* Yine ne fiskos edip duruyorsunuz?
- II. DİPLOMAT : *(Kadın'a)* Biraz şöyle gelsenize.
- KADIN : Ben buradan ayrılırsam baylar, korkarım tahta perdeyi devirir, çiçeği ezer.
(Diplomatlar eğilir, Kadın'ın kulağına bir şeyler söylerler.)
- KADIN : Olmaz baylar! Olmaz!
- III. DİPLOMAT: Eh, siz bilirsiniz.
- I. DİPLOMAT : Yine de bir düşünün.
- KADIN : Ben ne size, ne ineklerinize bakabilirim. Anlamıyor musunuz? Çiçeğimi koruyacağım ben.
- II. DİPLOMAT : Sınırdan bir çiçeği tek başına korumak kolay mı?
(Erkek tahta perdeyi yeniden omuzlar. Kaldırmaya çalışır.)
- II. DİPLOMAT : Kabul ederseniz, bizi çağırın...
- I. DİPLOMAT : Evet... Evet...
- III. DİPLOMAT: Her şeyimizi alır geliriz.
- I. DİPLOMAT : Öyle... Öyle...
(Çıkarlar.)
- ERKEK : *(Nefes nefese)* Görürüz şimdi, kim güçlü.
(Tahta perdeyi bir daha yüklenir. Sırtlar. Kaldırıp Kadın'ın önüne koymak ister. Kadın iter.)
- KADIN : Ben güçlüyüm. Çiçeğime sahip çıkacak kadar güçlü.
(İtişmeye başlarlar. Tahta perde çiçeğin üstüne devrilir.)
- ERKEK : *(Haykırır.)* Ezdin çiçeği! Seni öldüreceğim!
- KADIN : *(Haykırır.)* Çiçeği ezdin! Zorba! Ezdin çiçeği!
(Birlikte tahta perdeyi çiçeğin üstünden kaldırma-ya çalışırlar. Tahta şimdi çok ağırdır, yerinden kırmıdatamazlar.)

KADIN : Gücüm yetmiyor artık. Yetmiyor!..
ERKEK : (*Doğrulur. Gözlerinde kin*) Öldürdün çiçeği!
KADIN : (*Doğrulur. Gözlerinde korku*) Hayır. Sen... Sen öldürdün!
ERKEK : (*Yerden çapayı alır.*) Bakmasını bilmedin.
KADIN : Sevmesini bilmedin. Onun için..
ERKEK : Elleriinde sevgi yoktu. Onun için..
KADIN : Ellerime verdiğin... Hiç.
ERKEK : Kâğıttan uçaklarında sevgi yoktu.
KADIN : Alıçları sevmesini bilmedin. Turuncu, parlak alıçları..
ERKEK : Kutlamalar yerine mumdan yapma çiçekler verdin..
KADIN : Aşk çiçeğimi sınırlarda yitirdim..
ERKEK : Sınırlarda yitirdim barış çiçeğimi..
KADIN : Çiçeğimi korumayı bilmedin.
ERKEK : Bilmedin çiçeğime bakmayı.
KADIN : Senin değil, benim!
ERKEK : Senin değil, benim!
KADIN : (*Haykırır.*) Benim!.. Been!
ERKEK : (*Haykırır.*) Benim!.. Been! Been!
KADIN : Öldürdün onu!
ERKEK : Onu öldürdün! (*Çapayla Kadın'ın üstüne yürür.*) Ben de seni öldüreceğim!
KADIN : (*Erkeğin üstüne yürür.*) Ben seni öldüreceğimi!..
ERKEK : Ben senöldüreceğim..
KADIN : Bensöldüreceğim..
ERKEK : Bösdüreceğim..
KADIN : Bööö-dür..
ERKEK : Bööö...

(*Birbirlerine tos vurmaya başlarlar. Çocuk'la Adam gelirler. Adamın omuzunda balonlar asılıdır.*)

- ÇOCUK : Çiçeğin yanında inekler var!
(Koşarlar.)
- ADAM : İnekler çiçeği ezmiş! Tahta perdeyi devirmişler...
- ÇOCUK : (Kadın'la Erkeği kovalar.) Oha!.. Oha!..
(Kadın'la Erkek "Mö" leyerek çıkarlar. Çocuk'la Adam çiçeğin başına gelirler.)
- ADAM : Kan var burda, bak.
- ÇOCUK : Yazık.
- ADAM : Tahtanın üstünde kan var.
- ÇOCUK : Çiçeğe değdi mi dersin?
- ADAM : Tut, kaldıralım.
(Yıkılan tahta perdeyi kolayca kaldırırılar.)
- ÇOCUK : Yıkamak gerek bunu. Atmak gerek.
- ADAM : Evet. Yıkamak gerek.
(Çocuk tahta perdeyi alır. Kulise atar. Geri döner.)
- ÇOCUK : Çiçek nasıl?
- ADAM : Çiçek ölmüş.
- ÇOCUK : Tahta perde olmasaydı ölmezdi belki, değil mi?
- ADAM : Tahta perde olmasaydı ölmezdi.
- ÇOCUK : İnekler için mi konmuş tahta perde?
- ADAM : Sanırım inekler için konmuş!..
- ÇOCUK : İnekler çiçeğin üstüne devirmiş, değil mi?
- ADAM : Öyle...
- ÇOCUK : Bak ama bak! Çiçeğin sadece tomurcuğu ezilmiş. Kökü duruyor.
- ADAM : Gerçek. Kökü duruyor.
- ÇOCUK : Üstüne titrersek büyür mü yeniden?
- ADAM : Üstüne titrersek büyür sanıyorum.
(Sırtındaki balonları fırlatır atar.)

- ÇOCUK : Artık balon satmayacak mısın?
- ADAM : Hayır. Artık balon satmayacağım. Yalancı bir şey balon. Oysa bak, bu canlı, capcanlı bir kök. İyi bakmalısınız ona.
- ÇOCUK : Öyle. Birlikte iyi bakmalısınız. *(Ceplerinden kartlar çıkarır. Fırlatır.)* Ben de tebrik kartı satmayacağım. Yalancı bir şeydi kutlamalar, değil mi?
- ADAM : Öyle. Hiç değil çiçek açmadan önce ...
- ÇOCUK : Kök yeniden çiçek verir mi dersin?
- ADAM : Kış bastırmadan önce büyütebilirsek verir. Yoksa kış çiçeği derler, kuru bir dal olur kalır.
- ÇOCUK : Çok güzel bir çiçekmiş öyle mi?
- ADAM : Öyle. Çok güzel bir çiçek. O büyüdü mü bütün dünya pembe bir balona dolmuş gibi olurmuş. Şeker pembesi gibi bir balona. Çocuklar her gün bayram eder, sevgililer bulurmuş. Çiçek büyüdükçe öyle çoğalmış ki, uçaklar taşışa bitiremezmiş. *(Çiçeğin başına otururlar. Çocuk başını Adam'ın dizine koyar. Güzel bir müzik başlar. Adam sürdürür:)* Çiçek herkesin çiçeğiymiş. Herkes sevgiyle bakarsa büyür, o büyüdükçe dünya daha bir güzelleşirmiş. Bu çiçek sınırlarda hiç bitmezmiş. Sınır onun can düşmanıymış. Uçurmasını ve kâğıttan uçaklarının kaçırıp da alamayan çocukların üzüntüsünden sararmış çünkü... Biri gidip biri gelirken birbirini kaybeden sevgililerin derdinden onmazmış. Biri ona sahip çıkmayagörsün, dünyanın pembe balonu patlar, ortalığı bir zifir karanlık almış. Ama çiçek bir büyüdü mü, çocuklar diledikleri kadar kâğıttan uçak yaparlarmış. Kimse karışamaz, kimse engel olamazmış. Genç kızların yavukluları hiç savaşa gitmezlermiş. Çünkü hiç savaş olmazmış. Kadınlar çocuklarını baka-besleye, seve-okşaya

büyütür; erkekler bebeklere binlerce mutlu bayram verirlermiş. Pınarlardan su, ağaçlardan bal, ineklerin memelerinden dosdoğru süt ve yağ akarmış...

(*Artık uyuduğunu sandığımız Çocuk başını kaldırır.*)

ÇOCUK
ADAM

: O zaman da yine inekler olur muymuş?

: (*Gülümser.*) Elbet inekler olurmuş. Ama herkes onların inek olduğunu, inekler de inek olduklarını bilirlermiş.

(*Çocuk yeniden Adam'ın dizine yatar.*)

İnekler artık bozkırda olmadıkları için hiç açgözlülük etmezlermiş. Çünkü çiçek büyüdükçe bozkır diye bir şey kalmaz, her yer zümrüt gibi çayır-çimen olurmuş. İnekler otlayınca sütünü herkese dağıtırlarmış. Zümrüt yeşili çayırların ortasında pembe yanaklı çocuklar koşar-oynar; bir alıççı onlara boynundan dizi dizi turuncu, parlak alıçlar verirmiş. Çünkü çocuklar, oldum olası alıç dizilerini severlermiş. Sonra bir uçak gelir, çocuklara kucak dolusu çiçek, çikolata, oyuncak atarmış. Çocuklar alıçlarını boyunlarına asar, çiçekleri analarına götürürlermiş. Çünkü analarının sahici çiçekleri sevdiklerini bilirlermiş. Anaların hepsi de çok, çok güzel olurmuş. Çünkü analarla babalar birbirlerini çok severlermiş. Öyle ki, onlar dünyayı böylesi güzel yapan bu çiçeğe "aşk çiçeği" derlermiş. O yüzden de herkes bu çiçeğe bir başka sevgiyle bakarmış. Ona tek başına sahip çıkmaya kim kalkırsa aralarında barınamazmış. Sevgi olmazsa çiçek büyüyemez, çiçek büyüyemezse de sevgi olmazmış...

(*Çocuk doğrulur, oturur. Gözünü toprağa diker. Umutla bakar, bakarken...*)

Ankara, 1967

“Çok Uzak Fazla Yakın” ve “Sınırlarda” adlı oyunlardan oluşan *Toplu Oyunlar III*’le tamamlanan Adalet Aġaoġlu’nun tiyatro eserleri, yalnızca bir ustanın otuz yılı aşkın tiyatro serüvenini izleme fırsatını yakalamakla kalmıyor, ayrıca Türkiye’nin toplumsal yapısındaki birçok deġişmenin izlerini de sürebiliyorsunuz. Büyük bir yazarın, yaşanan bütün olumsuzluklara rağmen, umudu elden bırakmayan oyunları toplu halde okurun karşısında.